

ИЗВЈЕШТАЈ

О СПРОВОЂЕЊУ ЗАКОНА У НАДЛЕЖНОСТИ ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ БиХ ЗА 2009. ГОДИНУ

Сарајево, март 2010. године

САДРЖАЈ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	6
I. ДИО - СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРНОГ ЗАКОНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	8
1. Припрема пријевремених непосредних избора.....	9
1.1. Изборне активности.....	9
1.1.1. Активности на измјенама и допунама Изборног закона БиХ.....	9
1.1.2. Нормативна дјелатност.....	9
1.1.3. Припрема и објава пријевремених избора за начелника Општине Билећа.....	11
1.1.4. Упис бирача у Централни бирачки списак.....	12
1.1.5. Заштита изборног права.....	17
1.1.6. Обука и координација рада изборне администрације.....	21
1.1.7. Евалуација спроведених Локалних избора 2008.године - "научене лекције".....	24
1.1.8. Изјаве изабраних званичника о имовинском стању.....	26
2. Посредни избори.....	28
3. Остале активности.....	30
3.1. Финансијске активности.....	30
3.2. Логистичке и оперативне активности.....	32
3.3. Информатичка подршка раду Централне изборне комисије БиХ.....	38
3.4. Спровођење изборних резултата.....	45
4. Закључна разматрања.....	46
II. ДИО – СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О СУКОБУ ИНТЕРЕСА У ИНСТИТУЦИЈАМА ВЛАСТИ БИХ	48
1. Спровођење Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ.....	49
2. Мишљења.....	50
3. Поступак за утврђивање сукоба интереса.....	51
4. Одлука о санкцији.....	51
5. Извјештај о примјени Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ поднесен Предсједништву БиХ и Парламентарној скупштини БиХ.....	52
6. Закључна разматрања.....	52
III. ДИО - СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О ФИНАНСИРАЊУ ПОЛИТИЧКИХ ПАРТИЈА	54
1. Пријем финансијских извјештаја политичких партија.....	55
2. Ревизија и контрола финансијских извјештаја.....	57
3. Санционисање политичких партија.....	59
4. Остале активности.....	60
5. Закључна разматрања.....	61
IV. ДИО - СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О САВЈЕТУ МИНИСТАРА БиХ	63
1. Спровођење Закона о Савјету министара БиХ.....	64
2. Закључна разматрања.....	64
V. ДИО - МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА, СЕМИНАРИ И ЕДУКАЦИЈЕ	65
1. Међународна сарадња.....	66
2. Сарадња са невладиним сектором.....	67
3. Семинари и радни састанци.....	67
4. Програми обуке и стручно усавршавање запослених.....	68
5. Закључна разматрања.....	69
VI. ДИО- ЈАВНОСТ РАДА ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ БиХ	71
1. Јавност рада Централне изборне комисије БиХ.....	72
2. Закључна разматрања.....	73
VII. ДИО- СИНТЕЗА ЗАКЉУЧНИХ РАЗМАТРАЊА И ПРЕПОРУКЕ	74
1. Синтеза закључних разматрања.....	75
2. Препоруке.....	76

П Р И Л О З И	77
Прилог бр.1- Број уписаних бирача у ЦБС на дан 01. 01. 2009. године.....	78
Прилог бр. 2 - Број уписаних бирача у ЦБС на дан 04. 01. 2010. године.....	81
Прилог бр. 3 - Годишњи извјештај о примјени Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ.....	84
Прилог бр.4.- Преглед исплаћених средстава из буџета општина политичким партијама у 2008. години.....	85
Прилог бр.4.1. – Преглед исплаћених средстава из буџета градова политичким партијама у 2008. години.....	88
Прилог бр.5. – Преглед санкционисаних политичких партија.....	89
Прилог CD- Извјештај о спровођењу закона у надлежности Централне изборне комисије БиХ за 2009. годину	

Попис графикана

Графикон бр.1 – Број уписаних бирача.....	13
Графикон бр. 2 – Национална структура ОИК-а.....	22
Графикон бр. 3 – Квалификациона структура ОИК-а.....	22
Графикон бр. 4 – Полна структура ОИК-а.....	23
Графикон бр. 5 – Приказ конекције коју користе изборне комисије приликом спајања на апликацију „Пасивна регистрација бирача у БиХ“.....	23
Графикон бр. 6 – Приказ достављених и недостављених изјава о имовинском стању.....	27

Попис табела

Табела бр.1 – Изречене санкције у мандатном сазиву 2004-2008. година.....	26
Табела бр. 2 – Структура налога.....	30
Табела бр. 3 – Запослени на неодређено вријеме-редовне позиције.....	35
Табела бр. 4 – Интерни огласи и премјештаји.....	35
Табела бр. 5 – Запослени на одређено вријеме.....	35
Табела бр. 6 – Утврђени престанци мандата.....	45
Табела бр. 7 – Преглед броја утврђених престанака мандата по разлозима.....	46
Табела бр. 8 – Преглед исплаћених средстава из буџета политичких партија по нивоима власти у периоду 2004 - 2008. године.....	56

Попис слика

Слика бр. 1 – Дијелови ЦБС-а добијени од ИДДЕЕА.....	14
Слика бр. 2 – Изглед ЦБС-а унутар базе података.....	14
Слика бр. 3 – Дизајн извјештаја у апликацији.....	15
Слика бр. 4 – Извјештај у PDF формату прилагођен за штампање.....	15
Слика бр. 5 – Изјаве о имовинском стању.....	28
Слика бр. 6 – Модул имовинских образаца.....	28
Слика бр. 7 – Интранет портал Секретаријата Централне изборне комисије БиХ.....	37
Слика бр. 8 – Модул „телефони“.....	38
Слика бр. 9 – Апликација за унос и валидацију политичких субјеката, потписа подршке и кандидата.....	38
Слика бр. 10 – Модул за унос потписа.....	39
Слика бр. 11 – Модул за унос кандидата.....	39
Слика бр. 12 – Изглед дизајна извјештаја за потписе.....	40
Слика бр. 13 – Модул „имовински картони“.....	44
Слика бр. 14 – Модул „ревизија“.....	44
Слика бр. 15 – Модул „контакти ОИК-а“.....	45

Чланом 2.9. став (1) тачка 15. Изборног закона Босне и Херцеговине¹ утврђено је да Централна изборна комисија Босне и Херцеговине подноси годишњи извјештај Парламентарној скупштини БиХ о спровођењу избора у Босни и Херцеговини, спровођењу Изборног закона Босне и Херцеговине и иницира измене тог закона. Међутим, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине спроводи још два закона који је обавезују да подноси извјештаје надлежним органима, те је тако чланом 17. став (1) тачка е) Закона о сукобу интереса у институцијама власти Босне и Херцеговине² регулисано да Централна изборна комисија Босне и Херцеговине подноси годишњи извјештај о спровођењу тог закона Предсједништву БиХ, Парламентарној скупштини БиХ и јавности, а чланом 17. Закона о финансирању политичких партија³ прописано је да је Централна изборна комисија Босне и Херцеговине обавезна сваке године Парламентарној скупштини БиХ поднијети извјештај о прегледаном стању финансијског пословања политичких партија.

Осим наведених закона, у надлежности Централне изборне комисије Босне и Херцеговине је и спровођење Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине⁴, као и закона нижих нивоа власти из области сукоба интереса, и то: Закон о сукобу интереса у органима власти Федерације БиХ⁵ и Закон о сукобу интереса у институцијама Брчко Дистрикта БиХ⁶.

С тим у вези сврсисходно је једним извјештајем обухватити најкрупније активности које се односе на спровођење свих закона из надлежности Централне изборне комисије Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Централна изборна комисија БиХ) за период од 01. 01. 2009. до 31. 12. 2009. године.

У завршном дијелу извјештаја истакнута је синтеза закључних разматрања с препорукама, чији је циљ предузимање мјера на унапређењу изборног система и ефикасније спровођење изборног процеса у Босни и Херцеговини, као и предлози за унапређење Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ и Закона о финансирању политичких партија.

Централна изборна комисија БиХ је на 10. сједници, одржаној 25. 03. 2010. године, размотрила и усвојила овај извјештај који подноси Парламентарној скупштини БиХ.

¹ „Службени гласник БиХ“, бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 и 63/08

² „Службени гласник БиХ“, бр. 16/02, 14/03, 12/04 и 63/08

³ „Службени гласник БиХ“, бр. 22/00 и 102/09

⁴ „Службени гласник БиХ“, бр. 30/06, 42/03, 81/06, 76/07, 87/07, 94/07 и 24/08

⁵ „Службени новине ФБиХ“, бр. 70/08

⁶ „Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ“, бр. 43/08

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

У 2009. години активности Централне изборне комисије БиХ биле су углавном усмјерене на спровођење свих закона из њене надлежности, уз иницирање њихових одговарајућих измјена и допуна, као и на припрему и објављивање пријевремених избора за начелника Општине Билећа. У току цијеле године извршавали су се послови и задаци утврђени планом и програмом рада Централне изборне комисије БиХ за 2009. годину које је донијела Централна изборна комисија БиХ на основу Изборног закона БиХ, Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ и Закона о финансирању политичких партија.

Централна изборна комисија БиХ је независни орган који подноси извјештај непосредно Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и чија овлашћења из ње произлазе⁷.

Подношењем годишњих извјештаја Централна изборна комисија БиХ стално настоји да што вјеродостојније представи све активности које су реализоване током године и да тиме свима приближи материју изборног система и законе из своје надлежности. Имајући у виду чињеницу да се Централна изборна комисија БиХ налази на врло осјетљивом мјесту институционалног миљеа, који је стално изложен опсервацијама других, значајно је напоменути да је досадашњи рад Централне изборне комисије БиХ углавном позитивно оцјењиван од Парламентарне скупштине БиХ и укупног изборног тијела због којег и постојимо.

Овим извјештајем о спровођењу закона у надлежности Централне изборне комисије БиХ у 2009. години покушавамо да појаснимо мисију Централне изборне комисије БиХ што је могуће директније и јасније, како би се привукао и информисао најшири могући аудиторјум, јер једино објективне информације могу послужити као основа за оцјену рада Централне изборне комисије БиХ.

У самој анализи и самопроцјени квалитета извршених активности спознали смо неке проблеме и пропусте током протекле године, стварајући тиме простор за иницирање квалитетних препорука надлежним институцијама БиХ, како би предстојећи Општи избори 2010. године били што ефикасније спроведени.

Централна изборна комисија БиХ је у првој половини 2009. године спровела посредне изборе за Градско вијеће Града Сарајева и Скупштину Града Источно Сарајево. У другој половини 2009. године започете су активности у вези с припремом и објављивањем непосредних пријевремених избора за начелника Општине Билећа.

Током цијеле 2009. године Централна изборна комисија БиХ је активно предузимала мјере за реализацију закључака Парламентарне скупштине БиХ оба дома, који су се односили на пресељење Централне изборне комисије БиХ у нове просторије, које су државно власништво у улици Данијела Озме број 7 у Сарајеву.

Активности Централне изборне комисије БиХ биле су усмјерене и на реализацију пројекта „информационог јачања“ Централне изборне комисије БиХ, који ће својим завршетком значајно допринијети ефикаснијем и ефективнијем спровођењу Општих избора 2010. године.

У 2009. години Централна изборна комисија БиХ одржала је 51. сједницу са 376. тачака дневног реда. На сједницама су разматрана питања из дјело круга Централне изборне комисије БиХ и примјене одредаба свих закона који су јој повјерени у

⁷ Изборни закон БиХ, члан 2.9 („Службени гласник БиХ“, бр. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 и 63/08)

надлежности⁸.

На сједницама се расправљало и одлучивало о низу питања и задатака који су реализовани у извјештајном периоду, а између осталог, на дневном реду сједница налазиле су се неке од сљедећих тачака: анализа пречишћеног текста Изборног закона БиХ; доношење одлуке о врсти, форми и изради извода из Централног бирачког списка за потребе спровођења избора за органе локалне самоуправе; санкционисање чланова бирачких одбора ради кршења одредаба Изборног закона БиХ; предлог изгледа и садржаја обрасца ПРП 1 и обавјештења за регистрацију грађана, држављана БиХ који бораве у иностранству; план и програм едукације особља запосленог у центрима за бирачки списак; рад интерресорне радне групе за измјене и допуне Изборног закона БиХ и измјене и допуне Закона о финансирању политичких партија; рад интерресорне радне групе за доношење новог Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ; регистрације бирача; давање сагласности на разрјешење и именовање ОИК–а; пријевремени избори за начелника Општине Билећа; овјера кандидатских листи за учествовање на пријевременим изборима за начелника Општине Билећа; одлучивање по захтјевима и жалбама политичких субјеката; доношење одлука о свим набавкама за потребе програма посебне намјене – пријевремени избори 2009. године; спровођење тендерских и других поступака за набавку и потписивање уговора са изабраним понуђачима; покретање поступака против лица која су у сукобу интереса и доношење одлука; разматрање финансијских извјештаја политичких партија; утврђивање престанка мандата изабраних званичника и додјела мандата сљедећим квалификованим кандидатима са листи политичких субјеката итд.

У протоколу Секретаријата заведено је 5.180 предмета који су дистрибуирани по секторима/одсјецима и након обраде достављени подносиоцима поднесака. У дјеловодник за повјерљиву и строго повјерљиву пошту заведено је шест аката, а у организационим јединицама Секретаријата Централне изборне комисије БиХ путем интерне књиге задужено је 18.147 аката.

Извјештај о спровођењу закона у надлежности Централне изборне комисије БиХ за 2009. годину подијелен је у седам дијелова који чине једну логичну цјелину.

Од првог до четвртог дијела излаже се материја по уобичајеном распореду, која се односи на досљедну примјену свих закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ.

Пети дио извјештаја односи се на међународну сарадњу, семинаре и едукације које Централна изборна комисија БиХ редовно одржава, настојећи да путем размјене искустава са изборним комисијама и комисијама за спречавање сукоба интереса других земаља стално унапређује свој рад.

Шести дио односи се на јавност рада Централне изборне комисије БиХ који је од велике важности, имајући у виду чињеницу да је Централна изборна комисија БиХ независан орган који треба да на непристрасан начин спроведе све законе из своје надлежности.

У седмом дијелу наглашена је синтеза закључних разматрања са препорукама чију реализацију Централна изборна комисија БиХ настоји да подстакне код релевантних институција БиХ, како би будући рад био што квалитетнији у спровођење изборног процеса.

У оквиру самог извјештаја налазе се и прилози који употпуњују изложену материју.

⁸ Записници са сједница ЦИКБиХ и позиви са сједница доступни су свим заинтересованим у Секретаријату ЦИКБиХ

ДИО I

**СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРНОГ ЗАКОНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. Припрема пријевремених непосредних избора

1.1. Изборне активности

1.1.1. Активности на измјенама и допунама Изборног закона БиХ

У периоду од 01.01.2009. године до 31.12.2009. године рад и активности Централне изборне комисије БиХ односили су се прије свега на спровођење свих закона из њене надлежности, сагледавању и изради анализа, извјештаја и других информација о спроведеним Локалним изборима 2008. године (одржаним 05. октобра 2008. године), прикупљање предлога и сугестија (који су уочени током спровођења Локалних избора 2008. године) за израду текста радног материјала Нацрта закона о измјенама и допунама Изборног закона БиХ и обављање редовних послова као што су: нормативна дјелатност, изјашњења поводом жалби, тужби и апелација уложених на одлуке Централне изборне комисије БиХ Апелационом одјељењу Суда Босне и Херцеговине, Уставном суду Босне и Херцеговине и другим судовима, мишљења, анализе, правна тумачења, одговори на посланичка питања и друга писана кореспонденција са органима и институцијама у Босни и Херцеговини.

Централна изборна комисија БиХ је покренула иницијативу за измјене и допуне Изборног закона БиХ и формирање Интерресорне радне групе за израду измјена и допуна Изборног закона БиХ, актом од 11. 09. 2009. године упућеним Представничком дому и Дому народа Парламентарне скупштине БиХ и Савјету министара БиХ. Савјет министара БиХ је на 106. сједници, одржаној 03. 12. 2009. године, донио Одлуку о именовању Интерресорне радне групе за израду Предлога закона о измјенама и допунама Изборног закона БиХ и Предлога закона о финансирању политичких партија⁹(у даљем тексту: Интерресорна радна група). Интерресорна радна група одржала је конститутивну сједницу 15. 12. 2009. године и тада донијела Пословник о свом раду. До краја 2009. године одржана је још једна сједница ове интерресорне радне групе, 29. 12. 2009. године.

1.1.2. Нормативна дјелатност

Припрема и израда нормативних аката један је од главних задатака Централне изборне комисије БиХ послје доношења Закона о измјенама и допунама Изборног закона БиХ и огледа се у изради низа аката о спровођењу донесених на основу Изборног закона БиХ. Половином 2009. године генерални секретар Секретаријата Централне изборне комисије донио је План припреме, ажурирања и израде аката из области изборног законодавства, којим је одредио државне службенике као носиоце активности за припрему предлога измјена и допуна одређеног акта о спровођењу у складу са предлозима са листе предлога и сугестија, са роком за њихову израду.

Донесени су сљедећи нормативни акти:

Редовне активности Централне изборне комисије БиХ обухватале су послове на припреми и изради нормативних аката, а посебно важећих интерних правила донесених у 2009. години којима се регулишу одређене области, како слиједи:

1. Инструкција о жријебању у Централној изборној комисији БиХ¹⁰;
2. Правила о вођењу поступка из области сукоба интереса¹¹;
3. Правилник о начину вођења регистра из области сукоба интереса¹²;

⁹ „Службени гласник БиХ“, бр. 102/09

¹⁰ „Службени гласник БиХ“, бр. 05/09

¹¹ „Службени гласник БиХ“, бр. 65/09

¹² „Службени гласник БиХ“, бр. 39/05, 18/09 и 27/09

4. Измјене и допуне Пословника Централне изборне комисије БиХ¹³;
5. Водич за подносиоце захтјева у смислу Закона о слободи приступа информацијама у БиХ, број: 04-50-971/09 од 19. 02. 2009. године;
6. Програм рада Секретаријата Централне изборне комисије, број: 04-07-1-487-2/09 од 05. 03. 2009. године;
7. Програм рада Централне изборне комисије БиХ, број: 01-07-1-487/09 од 05. 03. 2009. године;
8. Програм обуке кадрова Секретаријата Централне изборне комисије БиХ, број: 04-50-1769/09 од 16. 04. 2009. године;
9. Одлука о благајничком максимуму, број: 07-1-16-1-1113/09 од 26. 02. 2009. године;
10. Одлука о употреби мобилних апарата и дозвољеним трошковима телефонских услуга (пречишћени текст), број: 07-2-02-2-789-2/09 од 19. 03. 2009. године;
11. Правилник о сталним пропусницама у Секретаријату Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број: 02-02-2-1426/09 од 19. 03. 2009. године;
12. Правилник о процедурама остваривања прихода по врсти прихода, број: 01-02-2-1506/09 од 26. 03. 2009. године;
13. Одлука о измјени Одлуке о употреби мобилних апарата и дозвољеним трошковима телефонских услуга, број: 07-2-02-2-789-3/09 од 09. 04. 2009. године;
14. Одлука о употреби телефонских апарата и дозвољеним трошковима телефонских услуга за фиксне телефоне, број: 01-02-2-1682/09 од 09. 04. 2009. године;
15. Одлука о допуни Одлуке о употреби мобилних апарата и дозвољеним трошковима телефонских услуга, број: 07-2-02-2-789-4/09 од 16. 04. 2009. године;
16. Измјене и допуне Пословника Централне изборне комисије БиХ, број: 01-02-2-1746/09 од 16. 04. 2009. године;
17. Правилник о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији Секретаријата Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број: 07-2-02-2-783/09 од 25. 06. 2009. године;
18. Правилник о измјенама и допунама Правилника о платама и другим примањима чланова Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број: 07-2-02-2-2967/09 од 20. 08. 2009. године;
19. Правилник о допунама Правилника о службеним путовањима у иностранство, број: 07-2-02-2-2969/09 од 20. 08. 2009. године;
20. Правилник о процедурама и начину евиденције радног времена у Секретаријату Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број: 07-2-02-2-2471/09 од 20. 08. 2009. године;

¹³ „Службени гласник БиХ“, бр. 33/09

21. Правилник о измјенама и допуни Правилника о употреби, одржавању и регистрацији службених возила у Централној изборној комисији БиХ, број: 07-2-02-2-2968/09 од 20. 08. 2009. године;
22. Одлука о измјени Правилника о платама и другим примањима чланова Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број: 07-2-02-2-2967-2/09 од 24. 09. 2009. године;
23. Правилник о платама и другим примањима чланова Централне изборне комисије Босне и Херцеговине (пречишћени текст), број: 07-2-02-2-2967/09 од 24. 09. 2009. године;
24. Одлука о употреби и дозвољеним трошковима додатног пакета услуга мобилног интернета, број: 07-2-02-2-3434/09 од 24. 09. 2009. године и
25. Одлука о висини накнада за уговор о дјелу, број: 07-2-16-1-3897/09 од 22. 10. 2009. године.

1.1.3. Припрема и објављивање пријевремених избора за начелника Општине Билећа

Централна изборна комисија БиХ донијела је одлуку о престанку мандата начелника Општине Билећа због смрти, те је 18. 11. 2009. године, у складу са чланом 14.3. став (1) Изборног закона БиХ, расписала пријевремене изборе за начелника Општине Билећа за 24. 01. 2010. године¹⁴.

У поступку пријаве и овјере политичких партија и коалиција за пријевремене изборе за начелника Општине Билећа, Централна изборна комисија БиХ донијела је одлуке о овјери четири политичке партије и једне коалиције.

За овјеру кандидатских листи пријавиле су се једна политичка партија и једна коалиција. Након одржаног жријебања, Централна изборна комисија БиХ донијела је Одлуку о овјери кандидата за начелника Општине Билећа.

У вези са пријевременим изборима реализоване су сљедеће активности у изради Централног бирачког списка (у даљем тексту: ЦБС) за гласање поштом:

- Припрема образаца пријава за регистрацију бирача који бораве у иностранству, на језицима народа у БиХ, њихово снимање у PDF формату и постављање на веб-страницу Централне изборне комисије БиХ;
- Достављање образаца пријава за регистрацију бирача који бораве у иностранству Министарству иностраних послова БиХ, ради обавјештавања путем ДКП-а грађана БиХ који бораве у иностранству о одржавању пријевремених избора;
- Израда базе података за гласаче који бораве у иностранству;
- Ажурирање базе података за гласаче који бораве у иностранству;
- Израда инструкцијских писама (44) и слања бирачких пакета у иностранство;
- Контрола штампе и слање бирачких пакета на адресе у иностранство у предвиђеном року путем „БХ Пошта“ Сарајево;
- Утврђивање броја уписаних бирача који бораве у иностранству и објављивање Одлуке о броју уписаних бирача који бораве у иностранству на веб-страници Централне изборне комисије БиХ и службеним гласилима у БиХ.

У сврху ажурирања ЦБС-а, Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ (у даљем тексту: ИДДЕЕА), на захтјев Централне изборне

¹⁴ „Службени гласник БиХ“, бр. 93/09

комисије БиХ, доставила је и пресјек ЦБС-а са стањем на дан 18. 11. 2009. године и 04. 01. 2010. године. С тим у вези, почетком 2010. године урађен је извод из ЦБС-а за потребе политичких партија са стањем на дан 04. 01. 2010. године, као и штампање извода из ЦБС-а по бирачким мјестима са стањем на дан 04. 01. 2010. године и њихово достављање, у складу са Упутством о роковима изборних активности за одржавање пријевремених избора за начелника Општине Билећа.

У оквиру припрема и одржавања пријевремених избора за начелника Општине Билећа, а у сврху информисања бирача, реализоване су сљедеће активности: Општинској изборној комисији Билећа достављен је материјал на *CD-и* и прослијеђен материјал путем *e-maila* о томе како информисати бираче о предстојећим изборима; сачињен је и кратки водич о начину регистравања бирача, како би могли гласати на пријевременим изборима за начелника општине. Овим водичем детаљно је објашњено на који начин бирачко право могу остварити расељена лица, потом како своје бирачко право могу остварити бирачи који су везани за своје домове због старости, болести или инвалидности, као и бирачи који су затвореници или су везани за установе, а имају право гласа, и на који начин своје бирачко право може остварити бирач који на дан избора буде у Босни Херцеговини, а налази се у изводу из ЦБС-а за гласање изван БиХ.

Општинској изборној комисији Општине Билећа, која је у складу са Изборним законом БиХ имала обавезу да акредитује посматраче, достављен је *CD* на којем се налазио постер „КАКО ГЛАСАТИ“ и постер на којем је објашњена кривична одговорност у случају злоупотребе бирачког права на дан одржавања избора као и образци за акредитовање посматрача за политичке субјекта и удружење грађана,

1.1.4. Упис бирача у Централни бирачки списак

У 2009. години активности вођења ЦБС-а биле су углавном усмјерене на редовно ажурирање ЦБС-а у оквиру редовних послова и планираних активности за 2009. годину.

Редовни послови који се односе на упис бирача у ЦБС обављани су континуирано током цијелог извјештајног периода заједно са пословима припреме и организовања избора за органе локалне управе и самоуправе, тако да је могуће направити генералну категоризацију послова и активности како слиједи:

- а) Редовне активности и послови,
- б) Активности на припреми избора за органе локалне управе и самоуправе.

а) Редовне активности и послови

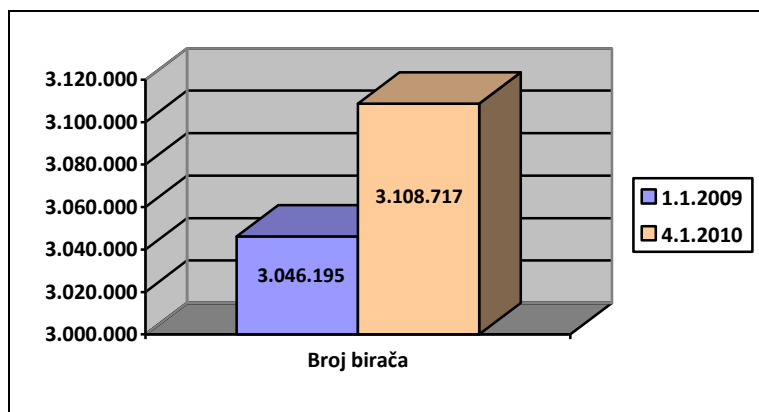
У оквиру редовних активности у току 2009. године, Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ доставила је пресјек ЦБС-а, на основу чега су генерисани бирачки спискови достављених података, те достављени извјештаји о броју уписаних бирача у ЦБС. У току 2009. године било је застоја у достављању пресека ЦБС-а због пресељења ИДДЕЕА и издавања биометријских пасоша, те из тог разлога пресејци нису редовно достављани и обрађивани¹⁵.

С тим у вези, а према посљедњем пресејку ЦБС-а од 04. 01. 2010. године, број уписаних бирача у ЦБС био је већи за 62.522 или 2% у односу на број уписаних бирача на дан 01. 01. 2009. године¹⁶.

¹⁵ Прилог бр. 1 – Број уписаних бирача у ЦБС на дан 01.01.2009. године

¹⁶ Прилог бр. 2 – Број уписаних бирача у ЦБС на дан 04. 01. 2010. године

	01. 01. 2009. године	04. 01. 2010. године	ПОРАСТ
Број уписаних бирача	3.046.195	3.108.717	62.522 или 2%

Графикон бр. 1 - Број уписаних бирача

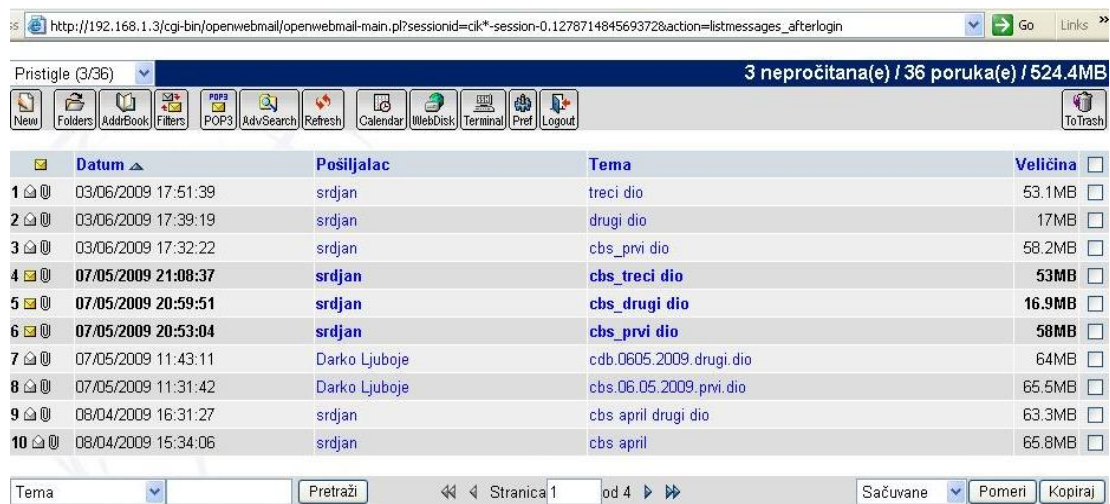
Редовне активности, с циљем редовног ажурирања ЦБС-а, обухватиле су и уношење у базу података 3.160 рјешења о испису из држављанства БиХ за 2009. годину које доставља Сектор за држављанства Министарства цивилних послова БиХ.

Почетком 2009. године упућен је захтјев надлежним судовима Федерације БиХ и Републике Српске за континуирано достављање рјешења о одузимању/враћању пословне способности. С тим у вези, током 2009. године та рјешења редовно су достављана. Достављено је укупно 267 рјешења о одузимању/враћању пословне способности, од којих се 237 рјешења односе на одузимање пословне способности, шест на дјелимично одузимање пословне способности, 11 на враћање пословне способности, док је у 13 случајева поступак обустављен због смрти странке или повлачења предлога за одузимање пословне способности.

У току 2009. године редовно су ажуриране приспјеле измјене адреса за гласаче који бораве у иностранству и запримане пријаве за регистрацију бирача који бораве у иностранству за Опште изборе 2010. године. Достављани су одговори на упите странака *e-mailom*, телефоном као и писаним путем. Исто тако, достављани су обрасци пријава за гласање изван БиХ странака, те су пружане упуте о начину приступа на веб-страницу Централне изборне комисије БиХ. Обрађено је 495 пријава за гласање поштом за Локалне изборе 2008. године које су пристигле након 22. 07. 2008. године.

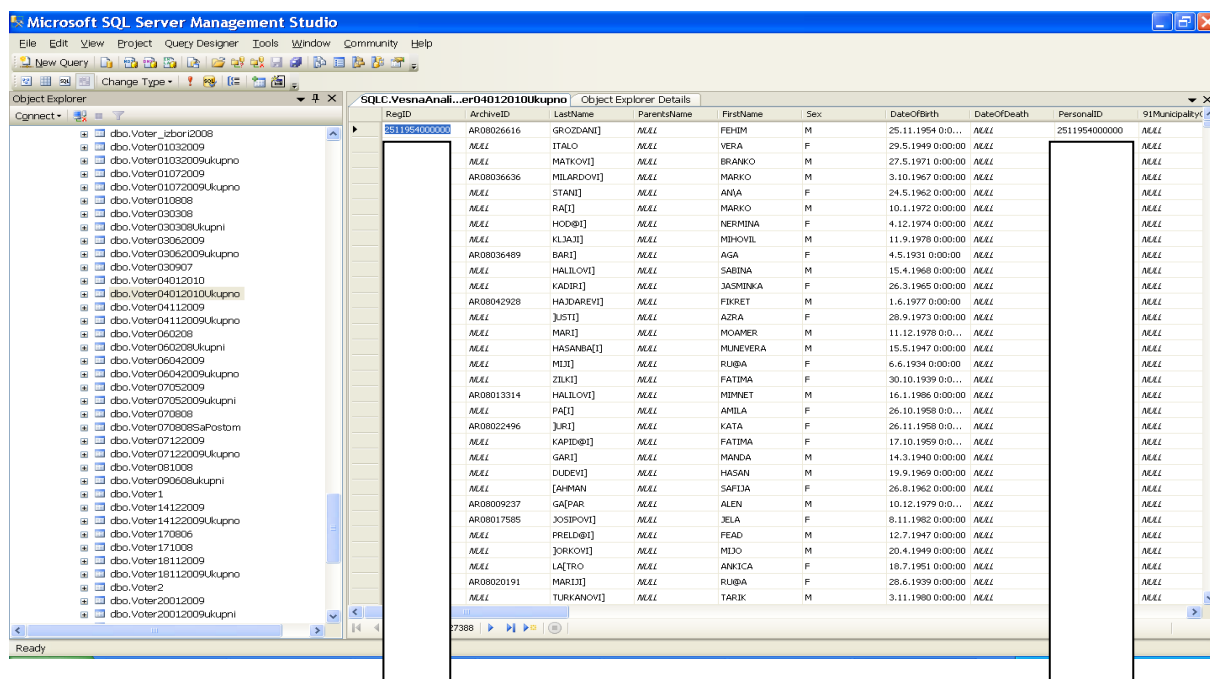
С циљем ажурирања података о избјеглим и расељеним лицима са представницима Министарства за људска права и избјеглице БиХ, 23. 09. 2009. године одржан је састанак, на којем су донесени закључци о упућивању акта надлежним ентитетским органима за хитно ажурирање и допуну података о избјеглим и расељеним лицима, о изради Нацрта протокола о размјени података између Министарства за људска права и избјеглице БиХ и Централне изборне комисије БиХ, те о организовању састанка на трипартитном нивоу Министарства за људска права и избјеглице БиХ – ИДДЕЕА - Централне изборне комисије БиХ. Такође, закључено је да се све настале промјене када је у питању ова категорија бирача просљеђују Централној изборној комисији БиХ према договору и Протоколу о размјени података између Министарства за људска права и избјеглице БиХ и Централне изборне комисије БиХ.

Централна изборна комисија БиХ је, у сарадњи са ИДДЕЕА, почетком сваког мјесеца ажурирала податке у ЦБС-у. Ако су у питању биле посебне ситуације, ажурирање ЦБС-а радило се и чешће.

Слика бр. 1- Дијелови ЦБС-а добијени од ИДЦЕЕА

Приспјели ЦБС поставља се унутар базе података на серверима Централне изборне комисије БиХ и у даљој обради се прилагођава свим тренутно расположивим категоријама бирача.

Слика бр. 2 - Изглед Централног бирачког списка унутар базе података

Цјелокупан процес обраде ЦБС-а детаљно је документован.

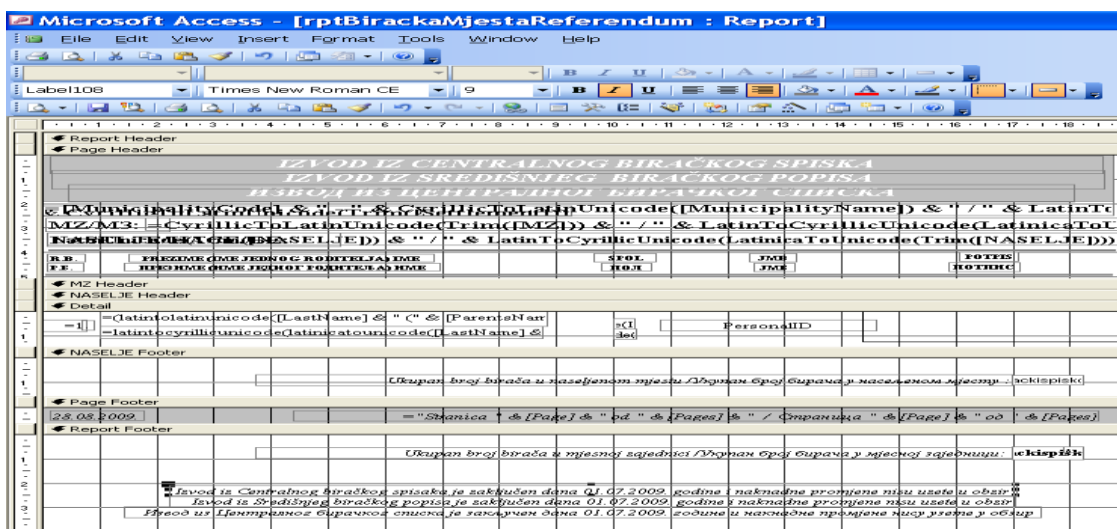
б) Активности на припреми избора за органе локалне управе и самоуправе

У току 2009. године у 16 општина и шест мјесних заједница одржани су избори за органе локалне управе и самоуправе. Избори за савјете мјесних заједница одржани су у сљедећим општинама: Босанска Крупа, Бихаћ, Добиј Исток, Илиџа, Какањ, Лопаре, Ново Сарајево, Нови Град Сарајево, Зеница, Прозор /Прозор Рама, Центар Сарајево, Соколац, Сребреница, Високо, Кладањ и Мркоњић Град, као и у МЗ Станић, МЗ Туралићи, МЗ Плаховићи и МЗ Тухољ, МЗ Кладањ (Општина Кладањ), МЗ Подрашница (Општина Мркоњић Град).

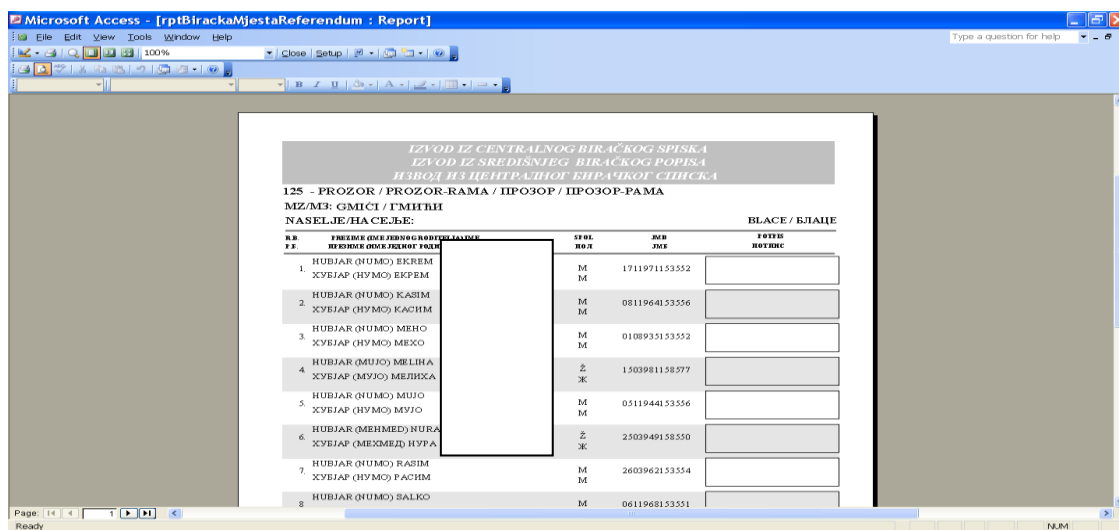
Активности на припреми избора за савјете мјесних заједница односиле су се на:

- Израду извода из ЦБС-а за општине и мјесне заједнице у којима су се спроводили избори за савјете мјесних заједница;
- Припрема предлога одлука о врсти, форми и изгледу извода из ЦБС-а за сједнице Централне изборне комисије БиХ и израда коначних одлука;
- Израда записника о примопредаји и контрола исправности извода из ЦБС-а;
- Провјера исправности уписаних бирача у извод из Централног бирачког списка;
- Снимање извода из ЦБС-а на CD и достављање CD-а и одлука о врсти, форми и изгледу извода из ЦБС-а и коначних бирачких спискова за гласање у општинама и мјесним заједницама.

Централа изборна комисија БиХ континуирано израђује све врсте извода из ЦБС-а потребних за успјешно спровођење избора за савјете мјесних заједница општина на основу информације о припадности улица појединим мјесним заједницама које достављају локалне власти. Након формирања, изводи из ЦБС-а достављају се властима локалне самоуправе како би наведени избори били успјешно спроведени.

Слика бр. 3 - Дизајн извјештаја у апликацији

Слика бр. 4 - Извјештај у PDF формату прилагођен за штампање

Специфичности уписа бирача Брчко Дистрикта БиХ у Централни бирачки списак

Ради појашњења специфичности свих досадашњих активности у вези с уписом грађана Брчко Дистрикта БиХ у Централни бирачки списак, неопходно је направити ретроспективу свих догађања и законских упоришта, како би се отклониле све недоумице. Наиме, релевантним прописима: став 1. Анекса Коначне одлуке Арбитражног трибунала за спор око међуентитетске границе у области Брчко, чланом 12. Статута Брчко Дистрикта БиХ¹⁷, чл. 1, 2. и 3. Закона о избору ентитетског држављанства лица с пребивалиштем у Брчко Дистрикту БиХ¹⁸, предвиђено је да се сваком становнику Дистрикта може дозволити промјена ентитетског држављанства, без обзира на боравиште у Дистрикту. Становницима Дистрикта дато је право да промијене своје ентитетско држављанство, док је будућим становницима Дистрикта осигурано право да бирају своје ентитетско држављанство. Подсећања ради, током припреме Општих избора 2006. године, Централна изборна комисија БиХ, у намјери да се ово питање дефинитивно ријешити, организовала је и одржала више састанака са званичницима Брчко Дистрикта БиХ, али без постигнутих очекиваних резултата. Из низа састанака и закључака који су донесени важно је издвојити закључак који се односио на обавезу власти Брчко Дистрикта БиХ да упутити захтјев Централној изборној комисији БиХ с предлогом да се ентитетско држављанство за изборе 2006. године бирачима у Брчко Дистрикту БиХ додијели из постојеће евиденције са избора 2002. године, а за оне који нису били на бирачком списку да се обави анкетирање у погледу опредјељења за ентитетско држављанство, искључиво у сврху одређивања бирачке опције.

У бази података Централног бирачког списка, као евиденцији о држављанима Босне и Херцеговине који имају бирачко право у складу са законом, који води Централна изборна комисија БиХ, за Брчко Дистрикт БиХ је на дан 01. 07. 2009. године било евидентирано укупно 81.174 бирача, од чега је 32.021 бирач са ентитетским држављанством Републике Српске и 19.596 бирача са ентитетским држављанством Федерација БиХ. Са аспекта ентитетске припадности (бирачка опција), нераспоређено је 29.557 бирача или 36% од укупног броја регистрованих бирача. С тим у вези, била је обавеза надлежних органа Брчко Дистрикта БиХ, а посебно Владе Брчко Дистрикта БиХ, Изборне комисије Брчко Дистрикта БиХ и Одјела за јавни регистар Брчко Дистрикта БиХ, да предузму све активности како би се за 29.557 бирача којима није одређено ентитетско држављанство одредила бирачка опција, као посљедица њиховог изјашњења о ентитетском држављанству.

У процесу уписа бирача у Централни бирачки списак за Брчко Дистрикта БиХ, неизвјесно је бирачко право због могућих импликација примјене државног и ентитетских закона о држављанству које утиче на формирање коначног бирачког списка. С обзиром на то да ентитети касне у доношењу подзаконских аката, настоји се пронаћи адекватан модалитет уписа бирача и утврдити динамика активности које стоје пред надлежним државним и ентитетским институцијама као и институцијама Брчко Дистрикта БиХ, како би се свим Брчацима обезбиједила могућност избора ентитетског држављанства и уношење бирачке опције у коначан Централни бирачки списак.

Централна изборна комисија БиХ на овај начин упозорава надлежне органе да се евидентном неуређеношћу ове проблематике укупан изборни систем озбиљно доводи у питање. Није тешко закључити да у оваквим околностима постоји неограничена

¹⁷ „Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ“, бр. 1/00

¹⁸ „Службени гласник БиХ“, бр. 3/04 и 40/04

могућност тзв. изборног инжењеринга, или извјесна могућност ускраћивања бирачког права за 36% бирача Брчко Дистрикта БиХ на Општим изборима 2010. године.

1.1.5. Заштита изборног права

I. Поступак утврђивања кршења одредаба Изборног закона БиХ од чланова бирачких одбора ангажованих на Локалним изборима 2008. године

Централна изборна комисија БиХ је након спроведених Локалних избора 2008. године, у складу са својим надлежностима утврђеним у члану 2.9 Изборног закона Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Изборни закон БиХ), разматрала рад чланова бирачких одбора, и том приликом, на основу документације, података добијених у поступку поновног бројања гласачких листића у Главном центру за бројање и других релевантних доказа, урадила анализу повреда одредаба Изборног закона БиХ од стране предсједника и чланова бирачких одбора.

Анализом процеса Локалних избора 2008. године утврђене су неправилности у раду бирачког одбора на више бирачких мјеста у више основних изборних јединица, као што су, између осталих, Бања Лука, Приједор, Зеница, Теслић, Трново, Бијељина, Чапљина, Сански Мост, Брчко Дистрикт БиХ и друге основне изборне јединице. Повреде одредаба Изборног закона БиХ огледале су се у чињеници да је једно лице гласало за више бирача или један бирач гласао више пута, да су кандидати добили више гласова од политичког субјекта, да је укупан број важећих и неважећих гласачких листића различит од броја гласачких листића у гласачкој кутији и број потписа на изводу из Централног бирачког списка.

Овакве повреде указују да су прекршене одредбе члана 5.25 Изборног закона БиХ (јер су обрасци попуњени супротно одредбама овог члана), члана 5.19 став (2) Изборног закона БиХ (члан бирачког одбора помогао неписменим лицима при гласању на начин који није у складу са Изборним законом БиХ), члана 5.13 Изборног закона БиХ (није утврђен идентитет бирача и потпис бирача на изводу из Централног бирачког списка у складу са одредбама Изборног закона БиХ, издато је више одговарајућих гласачких листића једном лицу да гласа за више лица).

Приликом обраде, уноса и потврде резултата у Главном центру за бројање на бирачким мјестима, уочено је неслагање података на оригиналним обрасцима за збирне резултате ЗР (отворена листа) по политичким партијама за одређен ниво власти, попуњеним од стране предсједника и чланова бирачког одбора. У оваквим случајевима Централна изборна комисија БиХ је, на захтјев главног контролора, донијела одлуке о поновном бројању гласачких листића на бирачком мјесту на којем су уочене неправилности. У случајевима када су резултати поновног бројања гласачких листића указивали на знатна одступања и неслагања са резултатима које су утврдили чланови бирачког одбора, Централна изборна комисија БиХ покретала је поступак за утврђивање одговорности чланова бирачког одбора.

Надаље, у Главном центру за бројање приликом контроле и скенирања потписа бирача из Извода из Централног бирачког списка на бирачком мјесту, судећи по идентичном својеручном потпису (ознаци), констатовано је да се једно лице потписало у простор означен за потпис бирача поред имена три бирача. И у оваквим случајевима Централна изборна комисија БиХ је покретала поступак за утврђивање одговорности чланова бирачког одбора.

Поступак утврђивања кршења одредаба Изборног закона БиХ од чланова бирачких одбора ангажованих на Локалним изборима 2008. године покренут је против чланова бирачких одбора који су били ангажовани на 53 бирачка мјеста.

У овим поступцима Централна изборна комисија БиХ донијела је укупно 188 одлука којима се члану бирачког одбора, за вријеме одржавања Локалних избора 2008. године, изричу санкције. Од укупног броја донесених одлука, у 182 одлуке је члану бирачког одбора изречена новчана казна и забрана ангажовања за рад на бирачком мјесту, односно у органима надлежним за спровођење избора на период од четири године, рачунајући од дана правоснажности одлуке, а у шест одлука је члану бирачког одбора изречена само забрана ангажовања за рад на бирачком мјесту, односно у органима надлежним за спровођење избора на период од четири године, рачунајући од дана правоснажности одлуке. Исто тако у овим поступцима је донесено 39 закључака којима се поступак обуставља због недостатка доказа.

На првостепене одлуке Централне изборне комисије БиХ укупно је уложено 107 жалби Апелационом одјељењу Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд БиХ). Од укупно донесених 107 рјешења, Суд БиХ донио је 87 рјешења којим се жалба одбија, девет рјешења којим се жалба уважава и предмет враћа Централној изборној комисији БиХ на поновни поступак (ради непотпуно утврђеног чињеничног стања) и девет рјешења којим се одлука Централне изборне комисије БиХ преиначава у дијелу који се односи на висину изречене новчане казне, а у осталом дијелу одлука потврђује. У 11 предмета које је Суд БиХ вратио на поновни поступак Централна изборна комисија БиХ донијела је двије одлуке којим је изрекла новчану казну и забрану ангажовања за рад на бирачком мјесту, односно у органима надлежним за спровођење избора на период од четири године, рачунајући од дана правоснажности одлуке, једну одлуку којом је члану бирачког одбора на бирачком мјесту изрекла забрану ангажовања за рад на бирачком мјесту, односно у органима надлежним за спровођење избора на период од четири године, рачунајући од дана правоснажности одлуке и шест закључака којима поступак обуставља због недостатка доказа.

По одлукама Централне изборне комисије БиХ којом је изречена новчана казна члану бирачког одбора на Локалним изборима 2008. године, 55 лица је уплатило новчану казну. У предметима у којима санкционисана лица нису поступила по одлуци Централне изборне комисије БиХ и извршила уплату новчане казне, наплата новчане казне извршиће се принудним путем у складу са одредбама Закона о извршном поступку Босне и Херцеговине¹⁹.

II - Поступци у вези са избором и разрјешењем чланова општинских изборних комисија

У складу са одредбама Главе 2. Изборног закона БиХ, Одлуком о утврђивању квалификација за чланове изборних комисија²⁰ и Упутством о процедурама за именовање чланова општинске изборне комисије, Изборне комисије Града Бање Луке, Изборне комисије Града Мостара и Изборне комисије Брчко Дистрикта БиХ²¹, општинске изборне комисије именују скупштине општина/општинска вијећа, а служба Централне изборне комисије БиХ води евиденцију чланова изборних комисија, прати рокове трајања мандата чланова изборних комисија, прикупља документацију и припрема материјале за давање сагласности на именовање чланова изборних комисија коју, у складу са чланом 2.12 Изборног закона БиХ, даје Централна изборна комисија БиХ.

У току 2009. године укупно су разрјешена дужности 22 члана изборних комисија у 18 општина због престанка мандата или оставки, именовано 14 чланова изборних комисија у 12 општина, није дата сагласност на разрјешење за 21 члана у седам

¹⁹ „Службени гласник БиХ“, бр. 18/03

²⁰ „Службени гласник БиХ“, бр. 65/08

²¹ „Службени гласник БиХ“, бр. 47/08

општина и није дала сагласност за именовање два члана општинске изборне комисије у двије општине.

У процесу именовања, упућена су четири захтјева за достављање потребне документације за давање сагласности на именовање чланова изборних комисија, 34 обавјештења општинским вијећима/скупштинама општина да Централна изборна комисија БиХ није дала сагласност на именовање лица због недостатка изборног искуства, односно због разрешења чланова изборне комисије, 60 одлука Централне изборне комисије БиХ о датој сагласности на разрешење чланова изборних комисија, 67 одлука Централне изборне комисије БиХ о датој сагласности на именовања чланова изборне комисије, седам одлука Централне изборне комисије БиХ о повећању броја чланова изборне комисије са три на пет, односно седам чланова.

Централна изборна комисија БиХ донијела је 14 закључака којим се одбацују приговори/жалбе због ненадлежности. На њих је поднесено седам жалби Суду Босне и Херцеговине, које је он уважио и вратио на поновни поступак.

На рјешења о именовању и разрешењу чланова општинских/општинских изборних комисија уложене су двије жалбе, од којих је Суд Босне и Херцеговине једну одбио, док по другој жалби још увијек није доставио рјешење.

III - Поступци у вези са изјавом о имовинском стању

Увидом у достављену документацију, Централна изборна комисија БиХ је за 33 вијећника/одборника донијела одлуке којим су изречене новчане казне у износу од 500,00 КМ (петстотинаконвертибилнихмарака), док је за два вијећника/одборника изречена новчана казна у износу од 200,00 КМ (двјестотинеконвертибилнихмарака), јер су извјештај о имовинском стању доставили након истека рока за његово достављање.

На наведене одлуке Централне изборне комисије БиХ поднесено је 16 жалби.

У жалбеном поступку Централна изборна комисија БиХ је за једног вијећника, због лошег имовинског стања, уважила жалбу и измијенила одлуку у дијелу који се односи на новчану казну, те је она умањена на износ од 200,00 КМ (двјестотинеконвертибилнихмарака).

Рјешавајући по жалбама, Суд Босне и Херцеговине је:

- 12 жалби одбио,
- једну жалбу одбацио као неблагоприятну,
- једну жалбу дјелимично уважио и преиначио у дијелу тако што се изречена новчана казна умањује и изриче у висини од 200,00 КМ (двјестотинеконвертибилнихмарака),
- једну жалбу укинуо и предмет вратио на поновно одлучивање, након чега је Централна изборна комисија БиХ спровела поновни поступак и донијела закључак о обустављању поступка, јер је утврђено да је вијећник предао извјештај о имовинском стању општинској служби, али да он није достављен Централној изборној комисији БиХ.

IV - Извршење одлука Централне изборне комисије БиХ

Централна изборна комисија БиХ је 18. 03. 2009. године покренула поступак принудне наплате новчане обавезе пред Судом БиХ. Предлог је поднесен на основу правоснажне и извршне Одлуке број: 05-107-5-2634-1-34/08 од 02. 10. 2008. године, којом је Винку Перићу, кандидату Српске напредне странке на Општим изборима 2006. године, изречена новчана казна у износу од 10.000 КМ, због кршења одредаба

Изборног закона БиХ. Суд БиХ је Рјешењем број: И-72/09 од 18. 08. 2009. године одредио извршење против дужника Винка Перића из Градишке ради принудне наплате дуга у износу од 10.000,00 КМ. На наведено судско рјешење дужник је уложио жалбу 07. 09. 2009. године, а у законом предвиђеном року Централна изборна комисија БиХ је, 01. 10. 2009. године, доставила Суду БиХ изјашњење на ову жалбу. Суд БиХ није донио одлуку по овој жалби до краја 2009. године.

V - Поступак пред Уставним судом Босне и Херцеговине

У поступку рјешавања апелација пред Уставним судом Босне и Херцеговине донесене су сљедеће одлуке:

1. У овом извјештајном периоду поднесена је једна апелација број: АП 3775/08 од 06. 03. 2009. године Уставном суду Босне и Херцеговине од Хрватске демократске заједнице 1990 против Рјешења Суда Босне и Херцеговине број: Иж-76/08 од 03. 11. 2008. године, којим је одбијена њихова жалба уложена на Закључак Централне изборне комисије БиХ број: 05-1-07-1-3244-1-180/08 од 23. 10. 2008. године којим је одбијен захтјев за поновно бројање гласачких листића на бирачким мјестима број: 183А002 Макљеновац и 183А006 Жабљак, у основној изборној јединици Усора у Општини Усора.
2. Уставни суд Босне и Херцеговине је 17. 03. 2009. године донио Одлуку у предмету број: АП 3408/06 којом се одбацује као недопуштена апелација Српске радикалне странке др Војислав Шешел из Бијелине поднесена против Рјешења Суда БиХ број: Иж-25/06 од 23. 10. 2006. године и дјелимичне Одлуке Централне изборне комисије БиХ број: 01-07-5-1760-1-30/06 од 29. 09. 2006. године због тога што је очигледно неоснована.
3. Уставни суд Босне и Херцеговине је 15. 04. 2009. године донио Одлуку у предмету број: АП 3804/08, којом се одбија као неоснован захтјев Винка Перића за доношење привремене мјере којом би Уставни суд Босне и Херцеговине наредио да се прекине извршење побијане одлуке Централне изборне комисије БиХ док Уставни суд Босне и Херцеговине не донесе коначну одлуку по апелацији. Винко Перић је 11. 12. 2008. године поднио апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине против Рјешења Суда БиХ број: Иж-49/08 од 13.10.2008. године и Одлуке Централне изборне комисије БиХ број: 05-1-07-5-2634-1-34/08 од 02. 10. 2008. године.
4. Уставни суд Босне и Херцеговине је 17. 09. 2009. године донио Одлуку у предмету број: АП 988/07 којом се одбацује као недопуштена апелација ДЕПОС-а, Демократског покрета Српске, поднесена против Рјешења Суда БиХ број: Иж-02/07 од 08. 02. 2007. године и Одлуке Централне изборне комисије БиХ број: 01-02-2-1490/06 од 16. 01. 2007. године због тога што је очигледно неоснована.
5. Уставни суд Босне и Херцеговине је 11. 11. 2009. године донио Одлуку у предмету број: АП 2656/07 којом се одбацује као недопуштена апелација политичке партије Завичајни социјалдемократи - Миле Марчета Дрвар, поднесена против Рјешења Суда БиХ број: Иж-16/07 од 27. 07. 2007. године и Одлуке Централне изборне комисије БиХ број: 01-07-1-2138/07 од 19. 07. 2007. године због тога што је очигледно неоснована.
6. Пред Уставним судом Босне и Херцеговине налазе се у поступку:
 - а) апелација број: АП 3261/07 од 06. 12. 2007. године, коју је Странка демократске акције, Општински одбор Стари град Сарајево, уложила против Рјешења Суда

Босне и Херцеговине број: Иж-32/07 од 23.10.2007. године и Одлуке Централне изборне комисије БиХ број: 01-07-1-2765/07 од 27.09.2007. године;

б) апелација број: АП 608/08 од 28. 02. 2008. године, коју је Народна странка „Радам за бољитак“ Младен Иванковић Лијановић уложила против Рјешења Суда Босне и Херцеговине број: Иж-48/07 од 26. 12. 2007. године и Одлуке Централне изборне комисије БиХ број: 01-07-2877-1-34/07 од 21. 12. 2007. године.

7. Уставни суд Босне и Херцеговине је 14. 10. 2009. године донио Одлуку о допустивости и меритуму у предмету број АП-41/07 којом се апелација Зорана Тешановића усваја, укидају Рјешење Суда Босне и Херцеговине број Иж-46/06 од 26. октобра 2006. године и Одлука Централне изборне комисије Босне и Херцеговине број: 04-07-5-1760-1-35/06 од 19. октобра 2006. године.

1.1.6. Обука и координација рада изборне администрације

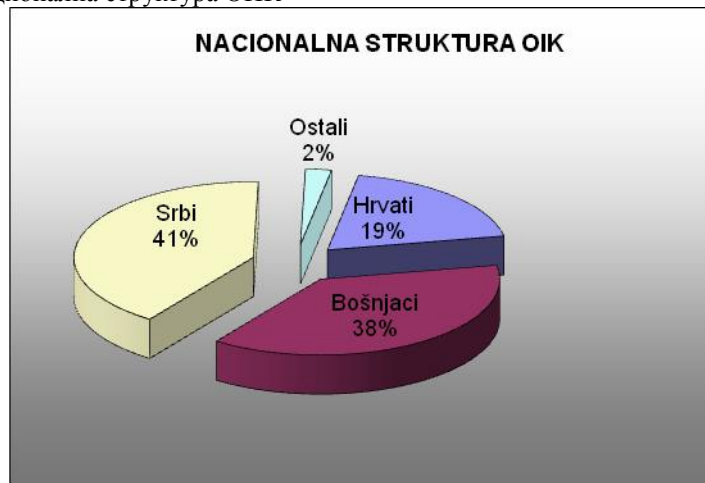
С циљем што ефикасније примјене изборног законодавства, Централна изборна комисија БиХ је и у 2009. години наставила процес одржавања обука и укупне координације са општинским изборним комисијама и бирачким одборима.

У оквиру обуке и пружања стручне помоћи изборној администрацији, Централна изборна комисија БиХ реализовала је сљедеће активности:

- у периоду од 26. 10. 2009. до 13. 11. 2009. године спроведена је обука службеника Центра за бирачки списак у коришћењу програма за одређивање бирачких мјеста, и то регионално на девет локација, како слиједи:
 - 2 обуке у Брчком, - 1 обука у Бихаћу, - 1 обука у Требињу,
 - 1 обука у Добоју, - 3 обуке у Бањој Луци, - 2 обуке у Мостару,
 - 2 обуке у Сокоцу, - 1 обука у Зеници, - 2 обуке у Сарајеву,
- организовани су и састанци представника Централне изборне комисије БиХ, изборних комисија и представника органа управе у општинама: Модрича, Босански Брод/Брод, Добој, Теслић, Бања Лука, Приједор, Зворник, Бијељина, Живинице, Босанско Грахово/Грахово, Фоча РС, Горажде, Требиње и Невесиње, о теми функционисања општинских изборних комисија и проблема са којима се сусрећу, као и распореду бирачких мјеста,
- пружање стручне и техничке помоћ центрима за бирачки списак и изборним комисијама,
- достављање обавјештења и аката о спровођењу које доноси Централна изборна комисија БиХ изборним комисијама,
- прикупљање документације коју, у складу са законом утврђеним обавезама, Централној изборној комисији БиХ достављају изборне комисије,
- активно учествовање у раду тимова за измјене, допуне и обједињавање аката о спровођењу,
- припрема већег број одговора на упите изборних комисија и политичких субјеката који се односе на изборни процес, те
- континуирано, телефоном, вршена је координација изборних комисија и центара за бирачки списак у вези са свим текућим релевантним питањима која се односе на ток изборног процеса, у оквиру чега је упућено 12 ургенција скупштинама

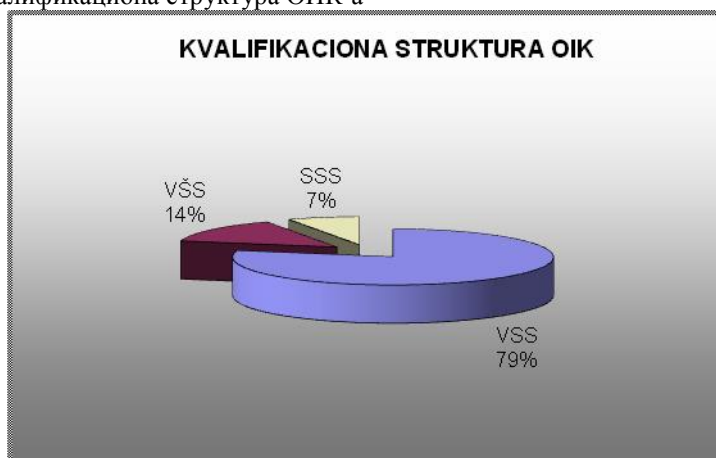
општина/општинским вијећима за именовање чланова општинских изборних комисија којима је истекао мандат, 25 одговора на упите изборних комисија, политичких субјеката, скупштина општина/општинских вијећа и физичких лица, шест захтјева за достављање података, четири доставе приговора на надлежност скупштинама општина/општинским вијећима, те 14 позива скупштинама општина/општинским вијећима за одржавање састанка.

Графикон бр. 2 - Национална структура ОИК

Хрвати	99	или	19,22%
Бошњаци	194	или	37,67%
Срби	209	или	40,58%
Остали	12	или	2,33%

Графикон бр. 3 - Квалификациона структура ОИК-а

ВСС	404	или	78,45%
ВШС	73	или	14,17%
ССС	37	или	7,18%

Графикон бр. 4 - Полна структура ОИК-а

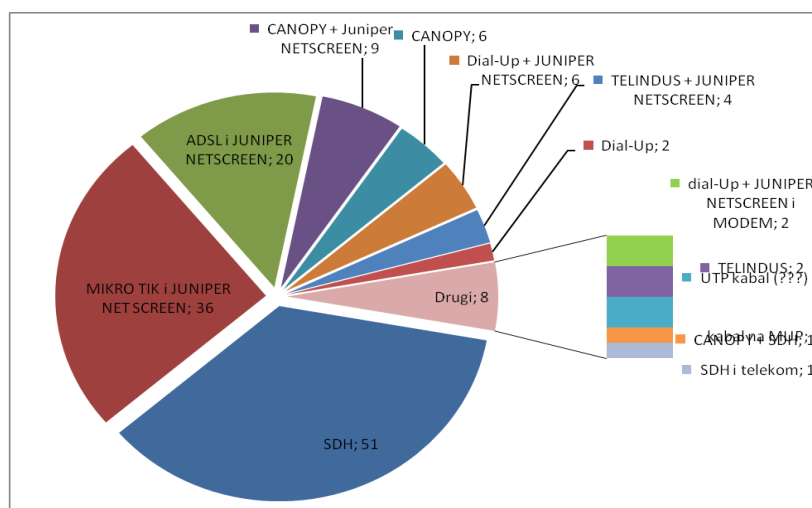

МУШКАРЦИ	316 или 61,36%
ЖЕНЕ	198 или 38,45%

У оквиру реализованог пројекта успостављена је *vebmail* функционалност за изборне комисије. Како Централна изборна комисија БиХ нема мобилне тимове који би провјеравали стање функционалности комуникационе мреже на терену, изборним комисијама је дато упутство да редовно, путем разних канала (*vebmail*, телефон, факс...), извјештавају о функционалности ове комуникационе мреже. Користећи повратне информације са терена урађен је детаљан извјештај и организован низ састанака са представницима мрежног тима ИДДЕЕА, како би се превладали технички проблеми у функционисању ове мреже.

На састанцима су идентификовани проблеми и ИДДЕЕА ће у свом плану обиласка општина предвидјети потребне интервенције на опреми како би се побољшала функционалност комуникационе мреже. У оквиру обуке коју Централна изборна комисија БиХ спроводи изборним комисијама, полазницима је стављено на располагање детаљно упутство о коришћењу *vebmaila*. Упутство је сачињено детаљно, те је регулисало и напредније функционалности.

Графикон бр. 5 - Приказ врста конекција коју користе изборне комисије приликом спајања на апликацију „Пасивна регистрација бирача у БиХ”

Тип везе у употреби	Бр. Општина
SDH	51
MIKRO TIK i JUNIPER NET SCREEN	36
ADSL i JUNIPER NETSCREEN	20
CANOPY + Juniper NETSCREEN	9
CANOPY	6
Dial-Up + JUNIPER NETSCREEN	6
TELINDUS + JUNIPER NETSCREEN	4
Dial-Up	2
dial-Up + JUNIPER NETSCREEN i MODEM	2
TELINDUS	2

1.1.7. Евалуација спроведених Локалних избора 2008. године – “научене лекције”

Конференција у Неуму

Циљ конференције одржане у Неуму био је евалуација изборног законодавства и евалуација рада органа за спровођење избора, те изналажење рјешења за унапређење изборног процеса у Босни и Херцеговини.

На конференцији су учествовали представници Удружења изборних званичника у БиХ уз чију се логистичку помоћ ова конференција и одржала, изборни експерти из иностранства, представници општинских изборних комисија, представници политичких партија БиХ и представници медија.

Одржане су три радионице са тематским областима које су се односиле на:

- Рад бирачких одбора,
- Поступање по приговорима и жалбама,
- Утврђивање бирачких мјеста и рад Центара за бирачки списак.

Након спроведених дискусија усвојени су закључци који се могу груписати у три цјелине, како слиједи:

Закључци који се односе на измјене и допуне Изборног закона БиХ

- ✓ Општинске, односно градске изборне комисије треба да именују предсједнике и замјенике предсједника бирачких одбора на основу јавног позива између запослених у органима управе и установама које се финансирају из буџета, као и између матураната и студената. Изузетак: они не треба да буду уписани у бирачки списак на том бирачком мјесту. Кандидати за предсједнике и њихове замјенике прошли би обуку те након провјере знања добили сертификате, што би се обавило прије поступка жријебања, а потом би учествовали у обуци чланова бирачког одбора који ће, након обуке, добити сертификате. Неопходно је повећати накнаде за рад предсједника бирачких одбора.
- ✓ Законом онемогућити да чланови бирачких одбора могу бити лица чији је члан уже породице кандидат на изборима.
- ✓ Изнаћи начин да се спријечи злоупотреба позиција у бирачким одборима које су жријебане у корист политичких субјеката који у појединим изборним јединицама немају чланство, па самим тим ни довољан број предлога за бирачке одборе.
- ✓ Број бирача на изводу из Централног бирачког списка за бирачко мјесто од три члана бирачког одбора не би требало да буде већи од 350 бирача, а за бирачко мјесто од пет чланова не би требало да буде већи од 750 бирача.
- ✓ С обзиром да највећи број повреда одредаба Изборног закона БиХ чине чланови бирачких одбора, које именују политичке партије, у случају санкционисања, санкционисати и политичку партију уколико је њихов члан бирачког одбора учинио повреду одредаба Изборног закона БиХ. Висину изречене санкције потребно је повећати.
- ✓ У Изборном закону БиХ допунити одредбе које се односе на именовање лица у Центру за бирачки списак, у смислу потребе давања сагласности од Централне изборне комисије БиХ или изборне комисије основне изборне јединице, као и прописати услове које мора задовољавати то лице.

Закључци који се односе на измјене и допуне аката о спровођењу Централне изборне комисије БиХ

- ✓ Потребно је поштрити критеријуме за чланове бирачких одбора, и то нарочито: да су и физички и психички способни за обављање послова са ограничењем до 70 година старости и да политички субјекти приликом кандидовања доставе изјаве о прихватању кандидатуре и процеса обуке те да, под пуном одговорношћу, изјављују да испуњавају критеријуме предвиђене за именовање чланова бирачких одбора и доставе доказе о испуњавању формалних услова за кандидате за чланове бирачких одбора.
- ✓ Сви замјеници чланова бирачких одбора треба да имају обавезу присуствања процесу пребројавања гласова без обзира на број уписаних бирача на изводу из Централног бирачког списка.
- ✓ Потребно је преиспитати рокове који су одређени за жријебање за позиције у бирачким одборима као и за рок који се односи на достављање предлога политичких партија (седам дана од дана жријебања), који је реално кратак, нарочито за веће основне изборне јединице. Исто тако, потребно је утврдити обавезу свих политичких субјеката да благовремено припреме предлоге за бирачке одборе – прије почетка званичних рокова.
- ✓ Преиспитати садржај свих образаца за утврђивање изборних резултата, и то: брисати, осим прве, „кућице“ за укупан број гласова за партију у дијелу гласова који су освојили кандидати, терминолошки прилагодити обрасце у складу са специфичностима појединих изборних јединица (општина/град), итд.
- ✓ Потребно је обезбиједити посебне гласачке кутије за изборне нивое, што условљава и прилагођавање изгледа гласачке кутије.
- ✓ Усагласити образац за подношење приговора и жалби са Упутством о процедурама за рјешавање по приговорима и жалбама поднесеним Централној изборној комисији БиХ и изборним комисијама у складу са Изборним законом БиХ.
- ✓ Формирати један или више општинских центара за бројање гласова, тако да бирачки одбори не броје гласачке листиће.
- ✓ Гласачки листић не треба да садржи упутство о гласању. Упутство о гласању поставити на бирачком мјесту.

Закључци који се односе на активности Централне изборне комисије БиХ и изборне администрације

- ✓ Централна изборна комисија БиХ требало би да поново подсјети надлежне општинске органе на обавезе Центра за бирачки списак и надлежности изборних комисија по питању надзора рада Центра за бирачки списак, и у изборној и у неизборној години.
- ✓ Интензивирати активности у току 2009. године на одређивању бирачких мјеста до броја утврђеног Изборним законом БиХ, рјешавању проблема нових улица, нових бројева, рада и приступа апликацији развијеној у Пројекту ЦИПС.
- ✓ Потребно је да Централна изборна комисија БиХ пружи подршку изборним комисијама у поступку уношења новоодређених улица у регистар адреса код надлежног органа.

- ✓ У сарадњи са Агенцијом за заштиту података, Централна изборна комисија БиХ требало би да покуша наћи рјешење за аутоматску замјену старог назива улице новим називом.
- ✓ Изборне комисије основне изборне једнице код којих постоје проблеми у функционисању Центра за бирачки списак дужне су обавијестити Централну изборну комисију БиХ о проблемима, као и обезбиједити континуирани рад Центра за бирачки списак.
- ✓ Потребно је спровести далеко већу и разноврснију едукацију бирача како би се смањио садашњи висок проценат неважећих гласачких листића и едукацију политичких субјеката о изборном процесу.
- ✓ Централна изборна комисија БиХ треба да размотри могућност непосредног надзора на терену (општинских изборних комисија и општинских центара за бирачке спискове), посебно по завршетку друге фазе пасивне регистрације бирача.

1.1.8. Изјаве изабраних званичника о имовинском стању

Централна изборна комисија БиХ упутила је 25. 12. 2008. године обавјештење број: 06-1-07-1-4147/08 свим општинским вијећима, односно скупштинама општина, Скупштини Брчко Дистрикта БиХ, Градском вијећу Града Мостара, Скупштини Града Бање Луке и свим начелницима општина у којој се, између осталог, наводи да су наведени органи власти дужни да упознају изабране званичнике којима је мандат престао, а нису доставили извјештаје о имовинском стању, о крајњем року за њихово достављање, односно да је крајњи рок за достављање 10. 01. 2009. године.

Након 10. 01. 2009. године и увида у сву достављену документацију, утврђено је да 33 вијећника/одборника у мандатном сазиву 2004-2008. године нису у року од 30 дана након истека мандата на који су изабрани (до 10. 01. 2009. године) доставили извјештај о имовинском стању, због чега им је изречена новчана казна. Све изречене санкције односе се на вијећнике/одборнике у мандатном сазиву од 2004. до 2008. године.

До сада је новчану казну због недостављања обрасца Изјаве о имовинском стању извршило шест вијећника/одборника из мандатног сазива 2004 -2008. године.

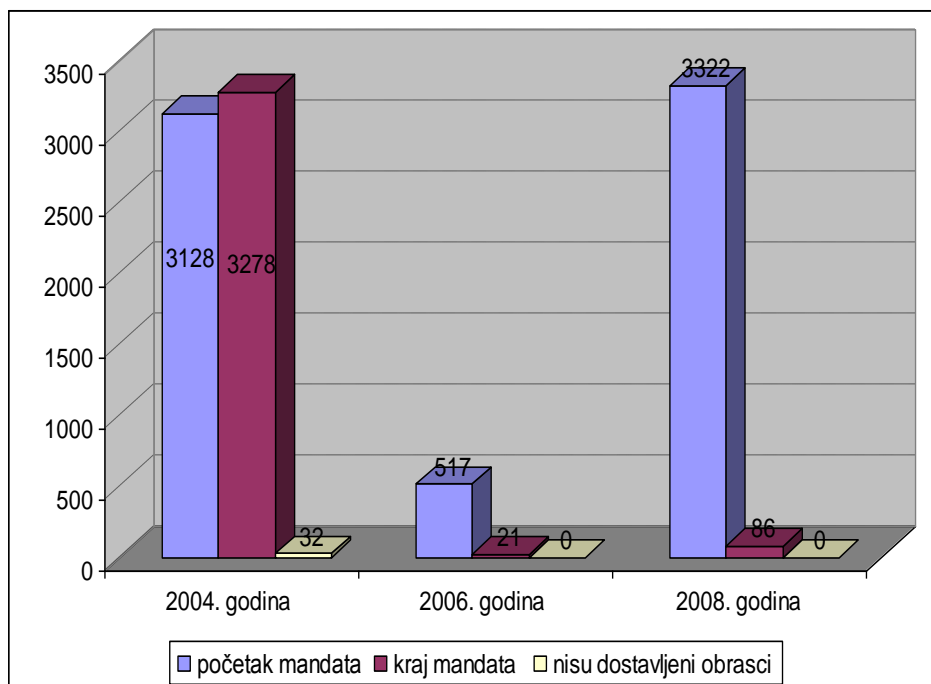
Табела бр.1 - Изречене санкције у мандатном сазиву 2004-2008. година

1	СЕФИР	ГАСАЛ	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	ТРАВНИК	500
2	ДРАГАН	ОБАД	ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА БИХ	НЕУМ	200
3	ХАЛИЛ	МУРАТОВИЋ	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	БРЕЗА	500
4	ТАДИЈА	ЉУБИЧИЋ	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ - ЂАПИЋ - ДР ЈУРИШИЋ	ТОМИСЛАВГРАД	500
5	СЛОБОДАНКА	ЈАНКОВИЋ	СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА	МОДРИЧА	200
6	ЗОРАН	ДР НОВАКОВИЋ	СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА	МОДРИЧА	500

Након спроведених Локалних избора 2008. године, Централна изборна комисија БиХ додијелила је 140 мандата начелницима општина и за градоначелника Града Бање Луке и 3.182 мандата вијећницима/одборницима, што укупно износи 3.322 додијељених мандата.

Сви начелници општина, градоначелник Града Бање Луке и вијећници/одборници у мандатном сазиву 2008-2012. године доставили су Централној изборној комисији БиХ извјештаје о имовинском стању, који се налазе и на веб-страници Централне изборне комисије БиХ.

Централна изборна комисија БиХ свакодневно прима извјештаје о имовинском стању изабраних чланова органа власти на свим нивоима власти и то је континуиран процес, у складу с одредабама члана 1.10 Изборног закона Босне и Херцеговине који се односи на престанак мандата прије истека времена на који су изабрани.

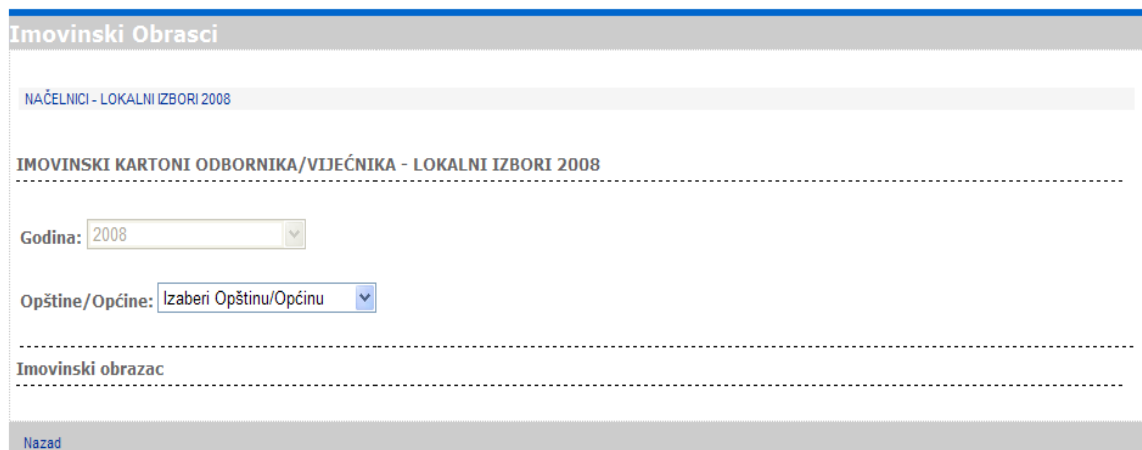
Графикон бр. 6 - Приказ достављених и недостављених изјава о имовинском стању

У новембру 2009. године припремљена је и презентација о теми "Изјава о имовинском стању", презентована делегацији Високог инспектората за декларације и ревизију имовине из Албаније.

Почетком 2009. године, имовински картони (2004. – крај мандата, 2006, 2008) обједињени су и објављени на веб-страници Централне изборне комисије БиХ (www.izbori.ba). За имовинске картоне направљена је посебна табела у бази, те посебни модули за лакшу претрагу по општинама.

Слика бр. 5 - Изјаве о имовинском стању

Слика бр. 6 - Модул имовинских образаца

2. Посредни избори

У 2009. години спроведени су посредни избори за Градско вијеће Града Сарајева и Скупштину Града Источно Сарајево.

Градско вијеће Града Сарајева

У складу са главама 9. и 13. Изборног закона БиХ²² и Статутом Града Сарајева²³, Централној изборној комисији БиХ поднесене су пријаве за учешће на посредним изборима, како слиједи:

- Из Општинског вијећа Центар Сарајево четири пријаве политичких партија и четири пријаве група вијећника,
- Из Општинског вијећа Ново Сарајево двије пријаве политичких партија и једна пријава групе вијећника,
- Из Општинског вијећа Стари град Сарајево четири пријаве политичких партија и три пријаве група вијећника,
- Из Општинског вијећа Нови град Сарајево четири пријаве политичких партија.

²² „Службени гласник БиХ“, бр. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 и 37/08

²³ „Службене новине Кантона Сарајево“, бр. 12/98, 14/98, 25/05 и 32/08

Централна изборна комисија БиХ овјерила је и потврдила кандидатске листе 14 политичких партија и осам група вијећника.

Дана 15. 01. 2009. године Централна изборна комисија БиХ је спровела жријебање кандидатских листи које ће учествовати у додјели мандата за Градско вијеће Града Сарајева.

Након спроведених избора, Централна изборна комисија БиХ донијела је Одлуку о утврђивању резултата посредних избора и додјели мандата за Градско вијеће Града Сарајева, као и Одлуку о потврђивању резултата посредних избора и додјели мандата за Градско вијеће Града Сарајева.

За све изабране званичнике издата су увјерења о додјели мандата вијећницима у Градском вијећу Града Сарајева.

У току спровођења посредних избора вијећника за Градско вијеће Града Сарајева поднесено је шест жалби, које је Суд Босне и Херцеговине одбио.

Скупштина Града Источно Сарајево

У складу са главама 9. и 13. Изборног закона БиХ и Статутом Града Источно Сарајево²⁴, Централној изборној комисији БиХ поднесене су пријаве за учешће на посредним изборима, како слиједи:

- Из Скупштине општине Источни Стари Град четири пријаве политичких партија,
- Из Скупштине општине Источно Ново Сарајево три пријаве политичких партија, једна пријава групе одборника и једна пријава коалиције,
- Из Скупштине општине Пале (РС) пет пријава политичких партија и једна пријава коалиције,
- Из Скупштине општине Соколац шест пријава политичких партија,
- Из Скупштине општине Источна Илиџа три пријаве политичких партија и четири пријаве група одборника,
- Из Скупштине општине Трново (РС) двије пријаве политичких партија и једна пријава групе одборника.

Централна изборна комисија БиХ овјерила је и потврдила кандидатске листе 23 политичке партије, двије коалиције и шест група одборника.

Дана 15. 01. 2009. године Централна изборна комисија БиХ је спровела жријебање кандидатских листи које ће учествовати у додјели мандата за Скупштину Града Источно Сарајево.

Након спроведених избора, Централна изборна комисија БиХ донијела је Одлуку о утврђивању резултата посредних избора и додјели мандата за Скупштину Града Источно Сарајево, као и Одлуку о потврђивању резултата посредних избора и додјели мандата за Скупштину Града Источно Сарајево.

За све изабране званичнике издата су увјерења о додјели мандата одборницима у Скупштини Града Источно Сарајево.

²⁴ „Службене новине Града Источно Сарајево“, бр. 20/05

У току спровођења посредних избора одборника за Скупштину Града Источно Сарајево поднесене су двије жалбе, које је Суд Босне и Херцеговине одбио.

3. Остале активности

3.1. Финансијске активности

Централна изборна комисија БиХ успјешно је финансирала редован процес пословања кроз оперативни буџет предвиђен за 2009. годину. Редовни процес пословања обухватао је сљедеће активности: вођење пословних књига (редовног буџета, програма посебне намјене: одржавање конференције - Донација Амбасаде Норвешке, Пасивна регистрација бирача у БиХ, Пријевремени избори у општини Билећа, Донација Амбасаде Норвешке за побољшање електро мреже), праћење извршења буџета, вођење благајничког пословања, обрачуни и исплате плата и накнада, израде извјештаја надлежним органима пореске управе (спецификације обрачуна пореза, ДП и инфо обрасци, фондовима – М4 образац, Централној изборној комисије БиХ и сл.).

У табелама у наставку презентована је структура налога у току 2009. године:

Табела бр. 2 – Структура налога

	Налози за књижење	Рачу ни-факт уре	Извјештај о плаћеним фактурама	Налози за плате	Пријаве добављача	Уговори о дјелу	Комисије
Редовна	110	492	110	12	19	19	8
Донација Амбасаде Норвешке	4	5	4		5	1	
Донација Амбасаде Норвешке-побољшање електро мреже	1	1	1		1		
Програм пасивне регистрације бирача у БиХ	2	4	2		2	1	

Осим редовних активности, Централна изборна комисија БиХ обављала је и друге значајне обавезујуће послове, како слиједи:

- а) израда Завршног рачуна и извршење буџета за 2008. годину у складу са Законом о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2008. годину²⁵;
 - б) завршне радње инвентарисања на дан 31. 12. 2009. године;
 - ц) акт о привременом финансирању за јануар, фебруар, март 2009. године у складу са Одлуком о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза за период јануар-март 2009. године Савјета министара БиХ;
 - д) израда аката обавезујућих по Закону о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2009. годину²⁶:
- 1) Одлука о благајничком максимуму,
 - 2) намјенска структура капиталних издатака за 2009. годину,
 - 3) динамика расхода по мјесецима у 2009. години,

²⁵ „Службени гласник БиХ“, бр. 17/08

²⁶ „Службени гласник БиХ“, бр. 07/09

- 4) намјенска структура програма посебних намјена – Одржавање конференција - Донација Амбасаде Норвешке,
 - 5) намјенска структура програма посебних намјена – Пасивна регистрација бирача у БиХ,
 - 6) намјенска структура програма посебних намјена – Пријевремени избори за начелника у Општини Билећа и
 - 8) намјенска структура програма посебне намјене – Донација Амбасаде Норвешке за побољшање електро мреже;
- е) у складу са Законом о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2009. годину, израда и достава Министарству финансија и трезора БиХ:
- 1) извјештаја о извршењу буџета за период I-III 2009. године,
 - 2) извјештаја о извршењу буџета за период I- VI 2009. године и
 - 3) извјештаја о извршењу буџета за период I- IX 2009. године;
- ф) подаци – табела приоритета Документа оквирног буџета за период 2010-2012. годину у складу са Инструкцијом за буџетске кориснике број 1 од 10. 02. 2009. године;
- г) израда и достављање Министарству финансија и трезора БиХ пројекције буџета Централне изборне комисије БиХ за 2010. годину, захтјев за додјелу средстава из буџета за 2010. годину у складу са Инструкцијом за буџетске кориснике Министарства финансија и трезора БиХ бр. 2 од 17. 07. 2009. године;
- х) праћење финансирања и трошење средстава са програма посебне намјене – Одржавање конференција - Донација Амбасаде Норвешке;
- и) праћење финансирања и трошење средстава резерве са програма посебне намјене - Пасивна регистрација бирача у БиХ;
- ј) праћење финансирања и трошење средстава са програма посебне намјене – Донација Амбасаде Норвешке за побољшање електро мреже;
- к) израда буџета за одржавање пријевремених избора у Билећи, захтјев за дозначавање средстава као и праћење финансирања и трошења средстава са програма посебне намјене - Пријевремени избори за начелника Општине Билећа;
- л) израда Плана мјера штедње и рационалног коришћења буџетских средстава у 2009. години Централне изборне комисије у складу са Мјерама штедње у буџету институција Босне и Херцеговине исказаним у Писму намјере ММФ-у од Савјета министара БиХ и
- м) праћење и извјештавање о приходима институција Босне и Херцеговине из надлежности Централне изборне комисије БиХ у складу са процедурама, што укључује износе изречених новчаних казни, наплаћених казни по Изборном закону БиХ²⁷, Закону о сукобу интереса у институцијама власти БиХ²⁸, Закону о финансирању политичких партија²⁹, прихода од SMS услуга, те прихода од такси за учешће на изборима по Правилнику о пријави и овјери политичке партије, независног кандидата, коалиција и листе независних кандидата за учешће на непосредним изборима и поступак овјере кандидата за попуну гарантованих мандата за припаднике националних мањина³⁰.

²⁷ „Службени гласник БиХ“, бр. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 и 37/08

²⁸ „Службени гласник БиХ“, бр. 16/02, 14/03, 12/04 и 63/08

²⁹ „Службени гласник БиХ“ бр. 22/00 и 102/09

³⁰ „Службени гласник БиХ“, бр. 37/08 и 47/08

3.2. Логистичке и оперативне активности

А) Опште информације и нормативи

Централна изборна комисија БиХ у периоду јануар-децембар 2009. године реализовала је значајне логистичке послове и специфичне набавке и за потребе одржавања пријевремених избора за начелника Општине Билећа у 2009. години и за остале активности прописане Изборним законом БиХ и Правилником о унутрашњој организацији Секретаријата Централне изборне комисије БиХ и из донације Амбасаде Норвешке. У оквиру активности Централне изборне комисије БиХ, обављане су различите групе послова и функција који су заједнички за Секретаријат Централне изборне комисије БиХ (у даљем тексту: Секретаријат) – нормативне активности, послови набавке, осим оних које су предмет заједничке јавне набавке у складу са Одлуком о спровођењу поступка заједничких јавних набавки³¹ и одржавања и логистике, пријем и отпремање поште, кадровска служба и друго.

Набавке средстава из оперативног буџета и са програма посебне намјене из донације Амбасаде Норвешке у 2009. године реализоване су рационално уз поштовање принципа ефикасности, ефективности и економичности, те поштовање закона и прописа који су неопходни за пословање државних институција:

- а) Закон о јавним набавкама Босне и Херцеговине³²,
- б) Упутство о примјени закона о јавним набавкама Босне и Херцеговине³³,
- ц) Закон о Правобранилаштву Босне и Херцеговине³⁴,
- д) Закон о извршењу Буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2009. годину,
- е) Интерни правилник о процедурама и поступцима набавке робе, услуга и радова, стварања и уноса обавеза преко ИСФУ у Главну књигу трезора, број: 01-02-779/05 од 24. 03. 2005. године и
- ф) Правилник о поступку директног споразума, број: 01-02-2-2158/06 од 05. 10. 2006. године.

Централна изборна комисија БиХ је са Агенцијом за јавне набавке и Правобранилаштом Босне и Херцеговине, као контролним и координационим органима за област јавних набавки, стално контактирала, размјењивала писану кореспонденцију уз праћење реализације законских одредаба којима се регулише област јавних набавки. Све остварене набавке и спроведени поступци квалитетно су документовани уз прибављање и евидентирање потребних мишљења, сагласности, комисијских записника и друге потребне документације.

Поступак набавке чија је вриједност била процијењена на износ већи од 6.000,00 КМ спроводиле су комисије за јавне набавке које су именоване одлуком Централне изборне комисије БиХ (рад ових комисија регулисан је Правилником о раду комисије за јавне набавке, број: 01-02-1367/05) и Комисија за заједничке јавне набавке за потребе институција Босне и Херцеговине.

³¹„Службени гласник БиХ”, бр. 49/04, 19/05 и 52/05, 8/06,24/06, 70/06 и 12/09

³²„Службени гласник БиХ, бр. 03/05 и 12/09

³³„Службени гласник БиХ”, бр. 8/02. 10/02, 44/04 и 102/09,

³⁴ „Службени гласник БиХ“, бр. 8/02, 10/02, 44/04 и 102/09

Б) Послови и активности који су спровођени у извјештајном периоду

Редовни послови обављани су континуирано током цијелог извјештајног периода заједно са пословима на припреми и организацији пријевремених избора за начелника Општине Билећа у 2009. години, тако да је могуће направити генералну категоризацију послова и активности како слиједи:

- а) редовне активности и послови и
- б) активности на припреми и организовању пријевремених избора за начелника Општине Билећа у 2009. години.

а) Редовне активности и послови

- 1) Редовне активности укључивале су послове из области набавке робе и услуга и комплетирање и прибављање документације из оперативног буџета (набавка канцеларијског потрошног материјала, набавка горива, набавка услуга одржавања опреме, услуге авио-превоза, набавка услуга приступа интернет мрежи), набавка услуга унајмљивања додатног пословног простора, складишног и канцеларијског, праћење реализације наруџби насталих из уговорених и финансијских обавеза, различите врсте сервисних и услуга одржавања, одржавање контаката са свим добављачима робе и услуга, послове пријема, завођења, отпремања и архивирања документације и кореспонденције предмета и аката, кадровске послове из области радноправних односа, као и низа других послова.
- 2) Набавка основних средстава из оперативног буџета реализована у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ и Правилника о поступку директног споразума.

На основу одлука Централне изборне комисије БиХ, из оперативног буџета извршене су набавке опреме, те остале набавке робе и услуга како слиједи:

- агрегат-конкурентски поступак,
- регистрација и осигурање моторних возила- конкурентски поступак,
- издаци за интернет- конкурентски поступак,
- услуге оглашавања и медија-конкурентски поступак,
- угоститељске услуге- конкурентски поступак,
- развојни преносиви рачунари средњих и бољих перформанси (ЛОТ-1 и ЛОТ-2)- конкурентски поступак,
- услуга одржавања и консолидације постојећих апликација у систему пасивне регистрације бирача у Босни и Херцеговини) - конкурентски поступак,
- софтвер за формирање евиденције бирача који гласају изван Босне и Херцеговине и израда бирачког списка бирача који гласају) - конкурентски поступак и
- услуге санације инсталација телефонске и рачунарске инсталације - конкурентски поступак.

Остале набавке, и то: метална каса, клима-уређаји, хигијена (материјал за чишћење), одржавање возила, услуге штампања, ситан инвентар и ауто-гуме, прес-клипинг, услуге медија (претплате), уређај за евиденцију радног времена, услуге одвожења отпада на депонију и остали административни материјал реализоване су примјеном поступка директног споразума јер је вриједност набавке била мања од 6.000,00 КМ.

- 3) Редовне активности укључивале су послове припреме и комплетирања спецификација из области набавке робе и услуга за Комисију за заједничке јавне набавке за потребе институција Босне и Херцеговине, као и Плана потреба за буџетску 2009. годину (опис робе, односно списак опреме за коју је потребно осигурати сервисирање, процијењене количине изражене у јединичним мјерама) за набавку робе и услуга (опис робе, односно списак опреме за коју је потребно осигурати сервисирање, процијењене количине изражене у јединичним мјерама), како слиједи:
- канцеларијског материјала,
 - тонера и кетрица,
 - горива за превоз,
 - рачунара и рачунарске опреме,
 - апарата за копирање, факса и других канцеларијских апарата,
 - авионске карте и услуге организовања путовања у износу од 20.000,00 КМ,
 - услуга сервисирања рачунара и рачунарске опреме,
- 4) Редовне активности укључивале су и послове из области набавке робе и услуга и комплетирање и прибављање документације за набавку услуга израде пројекта реконструкције електроенергетске инсталације, телефонске и рачунарске мреже и услуга санације електроенергетске инсталације из донације Амбасаде Норвешке, а предметна набавка је спроведена у конкурентском поступку.
- 5) Редовне активности и персонални послови и запошљавање државних службеника и запослених, односно обрада података за све службенике и запослене који су били запослени у претходној години у Централној изборној комисији БиХ (број радних сати проведених на послу; број сати проведених на боловању, годишњем одмору, породилском одсуству итд; преглед плаћених доприноса и пореза из плате и на плату).

Персонални послови у 2009. години реализовали су се кроз сљедеће активности:

- а) припрема података за годишњи извјештај М4 за претходну годину и предаја извјештаја у Завод за пензијско-инвалидско осигурање,
- б) континуирана пријава новозапослених и државних службеника током цијеле године на пензијско-инвалидско и здравствено осигурање, израда одлука о пријему у радни однос и уговора о раду за запослене, израда рјешења за плаћена одсуства и годишње одморе, слање упита и одговора на упите Агенцији за државну службу БиХ, достављање одјелу за МФП података о запосленим и све промјене које су значајне за обрачун плате, као и припремање збирних радних листа из свих одсјека ради обрачуна плата,
- ц) ангажовање у више различитих комисија, које су извршиле потребна тестирања, обавиле разговоре са кандидатима и направиле предлоге за селекцију одговарајућег особља за поједине позиције које су достављене генералном секретару и Централној изборној комисији БиХ;
- д) спроведена је и комплетна процедура запошљавања и попуна радних мјеста на неодређено вријеме,
- е) израда одговарајућих рјешења и писаних обавјештења кандидатима у Одсјеку за оперативне и заједничке послове (израда одлука о пријему у радни однос и уговора о раду за запослене, израда рјешења за годишње одморе, за плаћена одсуства, потврде о радном искуству, обавјештавање кандидата који нису прошли на тестирању),
- ф) редовне мјесечне активности у вези са обрачуном плата и комплетирање збирних радних листа за све секторе и одсјеке унутар њих, Службу за ревизију финансијског пословања у Централној изборној комисији БиХ и чланове

Централне изборне комисије БиХ.

У табели у наставку презентована је структура различитих кадровских позиција и хронолошка листа активности за запошљавање у току 2009. године:

Табела бр. 3 - Запослени на неодређено вријеме – Редовне позиције

РЕД. БРОЈ	НАЗИВ ПОЗИЦИЈЕ	ДАТУМ ЗАПОСЛЕЊА	БРОЈ ИЗВРШИЛАЦА
1.	Истражитељ, државни службеник	01.09.2009. године	1
2.	Истражитељ, државни службеник	02.09.2009. године	1

У табели у наставку презентована је структура различитих кадровских позиција и хронолошка листа активности путем интерног огласа за запошљавање у току 2009. године:

Табела бр. 4 - Интерни огласи и премјештаји

РЕД. БРОЈ	НАЗИВ ПОЗИЦИЈЕ	ДАТУМ ЗАПОСЛЕЊА	БРОЈ ИЗВРШИЛАЦА
1.	Стручни савјетник за правне послове, државни службеник	01.09.2009. године	1
2.	Виши стручни сарадник за финансијске послове, државни службеник	01.09.2009. године	1
3.	Шеф Сектора за правне послове и спровођење Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, руководећи државни службеник	01.12.2009. године	1
4.	Шеф Сектора за изборе и информационе технологије, руководећи државни службеник	10.12.2009. године	1
5.	Стручни савјетник за нормативно-правне послове, државни службеник	10.12.2009. године	1

У табели у наставку презентована је структура различитих кадровских позиција и хронолошка листа активности путем интерног огласа за запошљавање у току 2009. године на одређено вријеме – основ је замјена одсутних запослених због породилског одсуства -до повратка запослених и приправник - на годину дана):

Табела бр. 5 - Запослени на одређено вријеме

РЕД. БРОЈ	НАЗИВ ПОЗИЦИЈЕ	ДАТУМ ЗАПОСЛЕЊА	БРОЈ ИЗВРШИЛАЦА
1.	Референт за административне послове	16.01.2009. године	1
2.	Сарадник за имплементацију	04.02.2009. године	1
3.	Приправник	16.03.2009. године	1

6. Редовне активности Централне изборне комисије БиХ у извјештајном периоду су и послови пријема, разврставања, достављања поште на сигнирање, завођење, отпремање и архивирање документације и кореспонденције предмета (упис, сређивање и чување докумената који се архивирају), вођење евиденције печата Централне изборне комисије БиХ и курирски послови.

У периоду јануар-децембар 2009. године у Писарници, у дјеловодник предмета и аката, закључен на крају 2009. године, а који се води у електронској форми, заведено је 5.180 предмета, у уписник првостепених предмета управног поступка заведено је 200 предмета, односно 420 аката, у дјеловодник за повјерљиву и строго повјерљиву пошту заведено је шест аката и организационе јединице Секретаријата су путем интерних књига задужене са 18.147 акта.

7. Редовне активности у извјештајном периоду су и послови вођења складишне картотеке и друге одговарајуће евиденције, скупљање папира за рециклажу и рециклажа и излаз основних средстава из магацина и другог материјала, слагање архивске грађе.

Складиште Централне изборне комисије БиХ, које је организационо структурирано унутар Службе за оперативне и заједничке послове, налази се на посебној локацији, одвојено од сједишта Централне изборне комисије БиХ, на адреси Исмета Алајбеговића Шербе бр. 30 у Сарајеву. У редовном раду складиште служи за смјештај залиха изборног материјала, опреме и инвентара Централне изборне комисије БиХ, редовне архиве, изборне документације и искоришћеног гласачког материјала са претходних избора који се чувају у складу са одобреном листом категорија регистратурске грађе са роковима чувања Централне изборне комисије БиХ и одлукама које доноси Централна изборна комисија БиХ.

б) Активности на припреми и организовању пријевремених избора за начелника Општине Билећа у 2009. години

Активности на припреми и организовању пријевремених избора за начелника Општине Билећа у 2009. години (у даљем тексту: пријевремени избори) првенствено су биле усмјерене на организовање набавки различитих категорија изборног материјала и обављање специфичних врста услуга.

Наведене активности и послови реализовани су у оквиру ограничених временских рокова који су били условљени Упутством о спровођењу пријевремених избора.

Специфичне набавке спровођене за потребе пријевремених избора почеле су прије саме објаве пријевремених избора и један од приоритета у овом периоду била је процјена потреба и обезбјеђивање финансијских средстава за програм посебне намјене – Пријевремени избори за начелника Општине Билећа.

Најзначајније набавке које су реализоване за потребе пријевремених избора у 2009. години су:

1. штампање и паковање гласачких листића - директни споразум и
2. штампање образаца за бирачка мјеста - директни споразум.

Оперативно-логистичке активности представљају систем који се састоји од одређених међусобно повезаних компонената. Укупан систем логистике у једном систему чине сљедеће компоненте: обрада понуда; складиштење и припрема за испоруку материјала, паковање и транспорт који ће се реализовати у 2010. години.

Ц) Активности Централне изборне комисије БиХ у вези са пресељењем у нове просторије

По закључку Колегијума Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, Савјет министара БиХ је на 44. сједници, одржаној 10. 04. 2008. године, закључио је да се за потребе Централне изборне комисије БиХ планира осигурање смјештаја у згради у улици Данијела Озме број 7.

Стручно особље Централне изборне комисије БиХ је у више наврата са службеницима Службе за заједничке послове институција Босне и Херцеговине обишло наведени објекат како би извршили увид у постојеће стање по питању електроенергетске и телефонско-рачунарске мреже. Централна изборна комисија БиХ уложила је велике напоре у погледу сређивања свих просторија (кречење, одвоз отпадних материја из подрумских просторија зграде, развођење нових и адекватних инсталација итд.). Због непостојања адекватне електроенергетске и телефонско-рачунарске инсталације,

службеници Сектора за ИКТ Централне изборне комисије БиХ пружили су стручну помоћ у припремању тендерске документације за постављање поменутих инсталација. Електроенергетска мрежа имала је већи приоритет јер се ради о инсталацијама које је неопходно поставити прије усељења и чије постављање захтијева и одређене грађевинске радове. Завршетак свих припремних радњи и усељење Централне изборне комисије БиХ у нове просторије реализовано је до 10. 03. 2010. године.

3.3. Информатичка подршка раду Централне изборне комисије БиХ

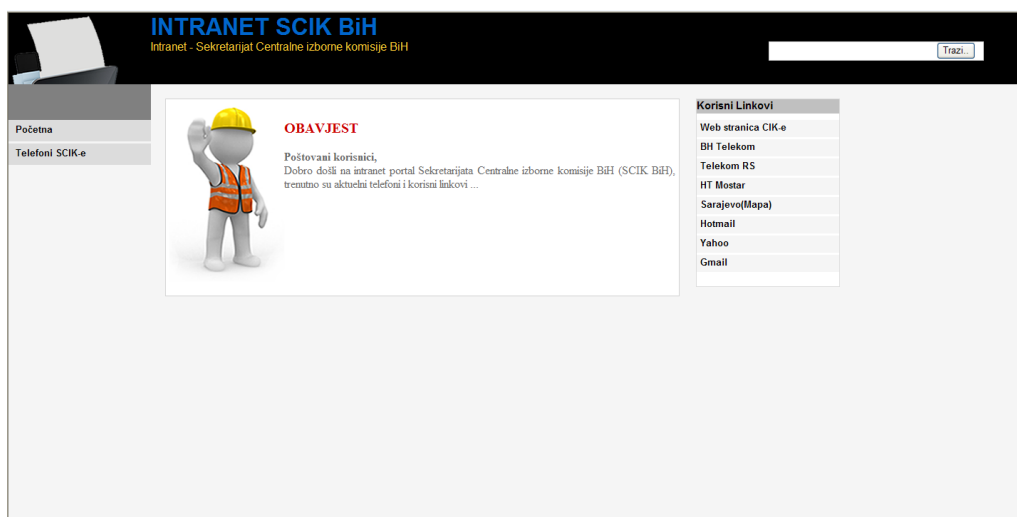
Имајући у виду чињеницу да је Централна изборна комисија БиХ конципирана као институција којој је неопходно обезбиједити логистичку подршку свих организационих јединица, а посебно неопходну информационо-техничку подршку, Централна изборна комисија БиХ настоји да стално надограђује информациони систем квалитетнијим рјешењима, без чијег рада ниједан од аспеката формирања ЦБС-а, припреме и спровођења избора, као и активности објављивања резултата не би могли функционисати.

С обзиром да 2009. година није била изборна, Централна изборна комисија БиХ настојала је да афирмише све потребне апликације које ће допринијети још квалитетнијем вођењу свих потребних информација и података.

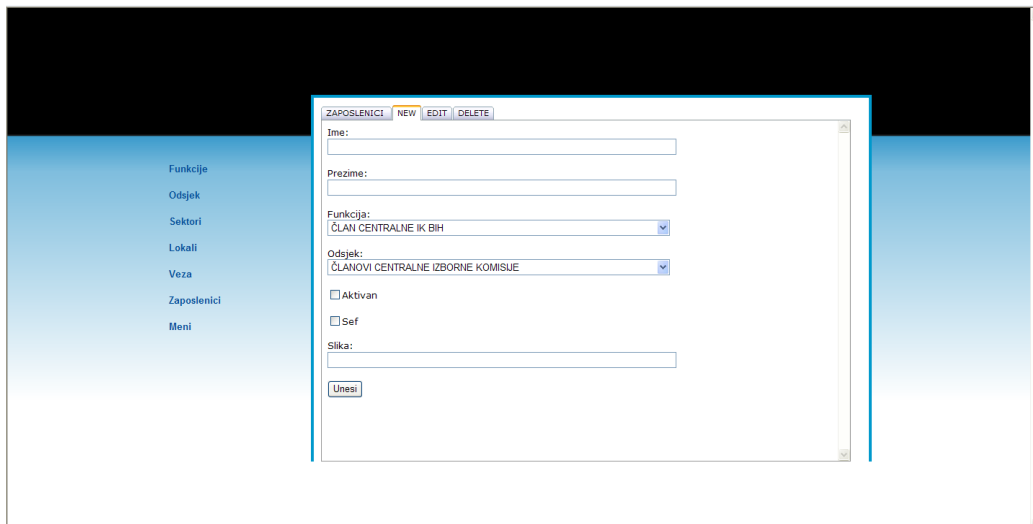
Током 2009. године, посматрано са аспекта развоја софтвера за информатичку подршку раду Централне изборне комисије БиХ, реализоване су сљедеће активности:

1. Интранет портал Секретаријата Централне изборне комисије БиХ

У 2009. години развијен је нови интерни портал за потребе Централне изборне комисије БиХ. Наведени портал развијен је у новој технологији *Microsoft Visual Studio 2005*, те користи *framevork 2.0.* и *VB* програмски језик. Интерни портал развијен је тако да се могу додавати нови модули као што је и планирано. За наведени портал, развијен је и нови *CMS (Content Management System)*, гдје се могу едитовати постојећи и додавати нови модули. Тренутно је активан модул „телефони“.

Слика бр. 7 - Интранет портал СЦИК (Секретаријат Централне изборне комисије БиХ)

Слика бр. 8 - Модул „телефони“

2. Апликација за обраду пријава политичких субјеката и кандидата

Наведена апликација омогућава уношење пријавних формулара политичких субјеката и кандидата, као и потписа подршке за предстојеће изборе 2010. године. Апликација уједињује:

- ✓ Електронско уношење и процесирање формулара за учешће у предстојећим изборима за све политичке субјекте који укључују пријаву, пријавни формулар са општим подацима о подносиоцу, пуни назив политичког субјекта, листу изборних јединица гдје се политички субјект жели натјецати, записник са информацијама о поднесеним неопходним пратећим документима (докази о регистрацији политичког субјекта, финансијски извјештај, састав статутарних тијела политичког субјекта, писмо, језичка варијанта итд). У сврху олакшавања уношења, те смањења могућности граматичких грешака приликом уношења, апликација садржи и филтере за провјеру уноса, те забрану аномалијских активности, нпр. брисање партије која се већ натјече на неком од нивоа власти, аутоматско брисање појединачних овјера партија које формирају коалицију и слично.

Слика бр. 9 - Апликација за унос и валидацију политичких субјеката, потписа подршке и кандидата

- ✓ Електронско уношење и праћење уноса потписа подршке политичких субјеката. Апликација аутоматски израчунава број потребних потписа по узорку, број унесених потписа, упозорава на мањи или већи број унесених потписа итд.

	JMBG	Knjiga	Unos
X 1	0501978171507	1	1
X 2	5555555555555	1	1

Слика бр. 10 - Модул за унос потписа

- ✓ Електронско уношење и праћење уноса кандидата. Апликација садржи аутоматско попуњавање података о кандидатима из Централног бирачког списка.

	Prezime	Ime	JMBG	Pozicija	Odbijeni
X 1	PAŠIĆ	ADNAN	0501978171507	1	
X 1	fgdq	dfgdfg	0501978171508	2	

Слика бр.11 - Модул за унос кандидата

Апликација има вишекорисничко окружење уз могућности додјелјивања ограничених нивоа права корисника над дијеловима апликације. Такође укључује и административни панел са којег је привилегованим корисницима омогућена манипулација права коришћења програма за остале кориснике.

Сви модули апликације садрже и активности праћења рада корисника, односно хронолошки се прати рад сваког корисника појединачно и биљеже промјене које је извршио.

Извјештаји обрађују уносе за потписе подршке. Провјерава се да ли је политички субјект прикупио потребан број потписа, генеришу се извјештаји о броју валидних и невалидних потписа са разлозима (гласач регистрован на нивоу друге изборне јединице, нерегистрован гласач...), рачуна се проценат валидности и на крају се даје информација да ли је политички субјект овјерен по критеријуму који се односи на прописани број потребних потписа.

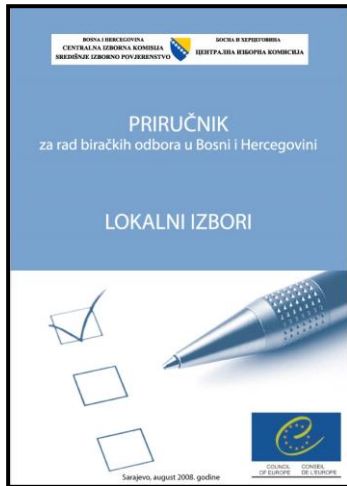
		BOSNA I HERCEGOVINA CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO		БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА								
01211	Test	Ukupno podnesenih potpisa	Potreban broj potpisa	Uzorak	Validni	Nevalidni	Neregistrovani	Glasaju za drugu izbornu jedinicu	Dupli	Broj validnih potpisa	postotak	PotpisiOK
512	ZASTUPNIČKI/PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE IZ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE - IZBORNA JEDINICA 2											
1	krug unosa	3.200,00	3.000	182	154	28	18	0	10	2.707,69	0,85	NE
2	krug unosa	2.000,00	3.000	85	73	12	12	0	0	1.717,65	0,86	DA
ukupan broj validnih potpisa										4.425,34		

Слика бр.12 – Изглед дизајна извјештаја за потписе

3. Остале активности

А) Графичка подршка

Почетком 2009. године финализован је пројекат израде ПРИРУЧНИКА ЗА РАД БИРАЧКИХ ОДБОРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ. Пројекат је, што се тиче графичке припреме, захтијевао цјелокупну припрему за штампу три брошуре (три језика - два писма). Такође, требало је осмислити нови дизајн и изглед сталних акредитација у Централној изборној комисији БиХ.

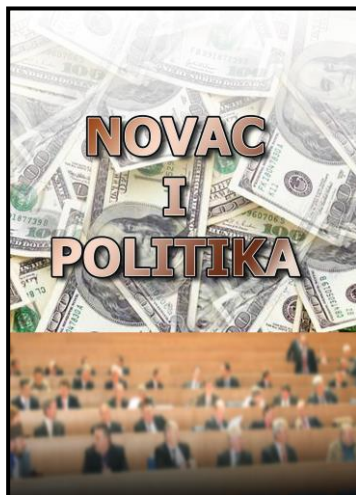

- Након тога, почеле су припреме за одржавање конференције ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ 2008-НАУЧЕНЕ ЛЕКЦИЈЕ, а графичка припрема и подршка састојала се од припреме плаката, кеса, акредитација, презентације итд.)

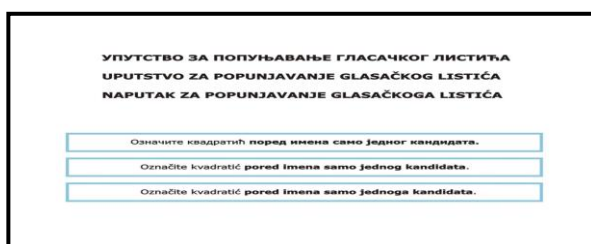
- У међувремену је одржана и свечана академија поводом СВЈЕТСКОГ ДАНА ИЗБОРА. За тај пројекат било је потребно израдити комплетну визуелну презентацију Централне изборне комисије БиХ и сву пропратну подршку за неведени скуп (позивнице, натписи, акредитације, лого...)

Графичко обликовање политичке карте Босне и Херцеговине (непотпуни прелиминарни резултати са редовних бирачких мјеста за начелника/градоначелника по политичким субјектима).

- Дизајн насловне стране брошуре „Новац и политика - Прописи и пракса из области финансирања политичких партија”
- Дизајнирање, скенирање слика и визуелно обликовање комплетне презентације *Изјаве о имовинском стању изабраних званичника*, која је била презентована делегацији из Албаније
- Рад на апликацији за пројекат ОЕБС-а, ГЕНЕРИСАЊЕ И ИЗРАДА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА

- Припрема, израда и графичко обликовање постера (три врсте – два језика/три писма) КАКО ГЛАСАТИ за ванредне изборе у Општини

Билећа

- Припрема, израда и графичко обликовање постера ГЛАСАЧКО МЈЕСТО за пријевремене изборе у Општини Билећа

- Припрема, израда и графичко обликовање постера БИРАЧКО ПРАВО за пријевремене изборе у Општини Билећа
- припрема за штампу гласачких листића за пријевремене изборе (официјелне и за обуку)
- Припрема и графичко обликовање образаца за бројно стање (мобилни тим, непотврђени, редовни)
- Графичко обликовање цјелокупног визуелног изгледа пратећих и

неопходних елемената у раду Централне изборне комисије Босне и Херцеговине: акредитације (службене и имунитетске), визит-карте, плочице на вратима, натписи на столовима, календари, карте, панои, позивнице, захвалнице, презентације.

Б) Пројекти информационог јачања Централне изборне комисије БиХ

- Пројекат „е-Влада у Савјету министара БиХ“

Пројекат “е-Влада у Савјету министара БиХ” представља прву фазу ширег, свеобухватног програма кроз који се настоји унаприједити ефикасност Савјета министара БиХ увођењем и коришћењем свеобухватног сета ИКТ алата и рјешења који би био примјењив у свим секторима, као и кроз неопходно редизајнирање пословних процеса Савјета министара БиХ, увођењем мрежног система и услуга основне комуникације и сарадње, а који ће повезати сва министарства и институције унутар Савјета министара БиХ.

На 27. сједници Централне изборне комисије БиХ, одржане 02. 07. 2009. године, Централна изборна комисија БиХ донијела је одлуку о учешћу у пројекту “е-Влада у Савјету министара БиХ”, на начин како је презентовано у Предлогу материјала ИКТ (Информационо-комуникационе технологије) одсјека.

На основу ове одлуке почело је укључивање Централне изборне комисије БиХ у пројекат „е-Влада у Савјету министара БиХ“, одржавани су састанци с представницима УНДП-а и компаније QSS. Преко 500 докумената је постављено у нову базу.

На 50. сједници Централне изборне комисије БиХ, одржаној 23. 12. 2009. године, Централна изборна комисија БиХ усвојила је извјештај о пројекту „е-Влада у Савјету министара БиХ“, као и предлог да хостинг веб-странице у 2010. години остане на серверима Централне изборне комисије БиХ.

Након ове сједнице, сви документи, апликације, фајлови, укључујући и базу постављени су на сервере Централне изборне комисије БиХ.

С обзиром да још увијек нису унесени сви потребни документи, као и апликације потребне за рад, веб-страница из пројекта „е-Влада у Савјету министара БиХ“ још увијек није званично објављена.

- Пројекат „Техничка асистенција Централној изборној комисији БиХ за подршку организације Општих избора у БиХ 2010. године“

Централна изборна комисија БиХ, захваљујући финансијској помоћи УСАИД-а и стручној координацији ОЕБС-а, намјерава осигурати техничку подршку развоју ИКТ одсјека ради несметаног спровођења Општих избора 2010. године. Подаци у вези са актерима изборног процеса, подаци о лицима на која се односи Закон о сукобу интереса и подаци у вези са финансирањем политичких партија тренутно су садржани у различитим базама података, које су сачињене у разним програмским језицима и нису увезане. Стога се провјере база још увијек раде ручно, ништа није аутоматизовано нити је доступно већем броју корисника ван ИКТ одсјека. Да би се ови проблеми превазишли, Централна изборна комисија БиХ ће овим пројектом почети изградњу Јединственог изборног информационог система БиХ (у даљем тексту: ЈИИС БиХ), који у будућности треба да омогући успостављање јединствене базе података о свим лицима на која се односе закони које спроводи Централна изборна комисија БиХ. Захваљујући ЈИИСБиХ, сви подаци ће бити увезани и креирани у истим програмским језицима, са могућношћу презентације крајњим корисницима путем веб-сервера. На тај начин крајњи корисници (заинтересована лица) моћи ће пратити све фазе обраде података о кандидатима и странкама, те резултате избора, што ће допринијети кредибилитету изборног процеса и рада Централне изборне комисије БиХ као државне институције. Захваљујући овом пројекту, Централна изборна комисија БиХ ће без техничких проблема, који су долазили до изражаја током прошлих избора, спровести Опште изборе 2010. године и створити солидну подлогу за почетак изградње ЈИИСБиХ тако што ће учинити оперативним 27 апликација неопходних за спровођење избора, при чему ће 11 апликација бити потпуно спремно као дио будућег ЈИИСБиХ. Захваљујући овом пројекту, биће сачињене инструкције о коришћењу апликација. Ове инструкције до сада нису постојале, те је рад на базама био отежан и готово онемогућен новозапосленима у ИКТ одсјеку без искуства у изборима, а нарочито због чињенице што није било неопходног преношења знања, због честог одласка кадрова. Осим тога, захваљујући овом пројекту, Централна изборна комисија БиХ обезбиједиће апликативни софтвер, који ће омогућити даље креирање ЈИИСБиХ, те хардвер који ће бити подршка апликацијама и у који ће све базе података бити смјештене.

- Пројекат „Друга фазе пасивне регистрације бирача“

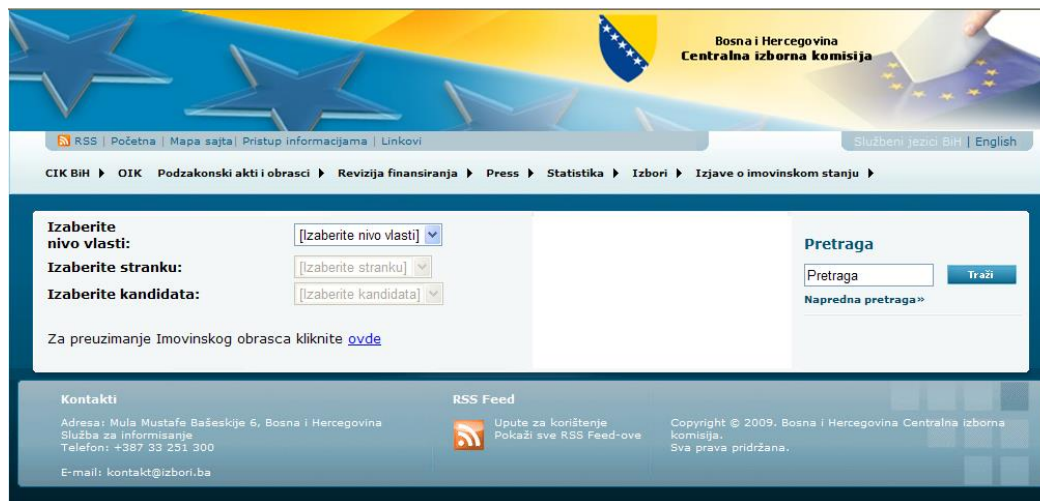
Имајући у виду чињеницу да све фазе пројекта пасивне регистрације бирача за изборе у Босни и Херцеговини и вођење Централног бирачког списка нису финализиране, Централна изборна комисија БиХ је на основу средстава у износу од 130.000,00 КМ, одобрених од Савјета министара БиХ, саставила конкурентски захтјев за довршетак појединих функционалности. Прикупљене су информације од стручних лица и састављен детаљан опис о функционалностима који нису адекватно успостављене. Уврштене су и нове функционалности апликације “Пасивна регистрација бирача”, које значајно доприносе ефикасности цјелокупног система. Како се ради о доради постојеће апликације за пасивну регистрацију бирача, Централна изборна комисија БиХ упутила је допис Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ - ИДДЕЕА за достављање изворног *source codea* апликације. С обзиром на технологију коришћену за израду постојеће апликације, конкурентски захтјеви послани су само оним компанијама које су овлашћени партнери и имају сертификовано особље за рад са специфичном технологијом. У конкурентском захтјеву посебно су дефинисане техничке и професионалне способности које компанија мора испунити да би се својом понудом могла натјецати за посао. Дефинисани су и описани услови на који начин и како ће се поступати са *source codeom* апликације „Пасивна регистрација бирача у БиХ“, те је посебна пажња стављена на аспект сигурности *source codea* и података. Надамо се да ће овај пројекат

“Друга фаза пасивне регистрације бирача” коначно бити завршен до априла 2010. године.

Ц) Дефинисани и урађени модули за Централну изборну комисију БиХ

У процесу надоградње информатичке подршке раду Централне изборне комисије БиХ дефинисани су и одређени модули подршке, као што су:

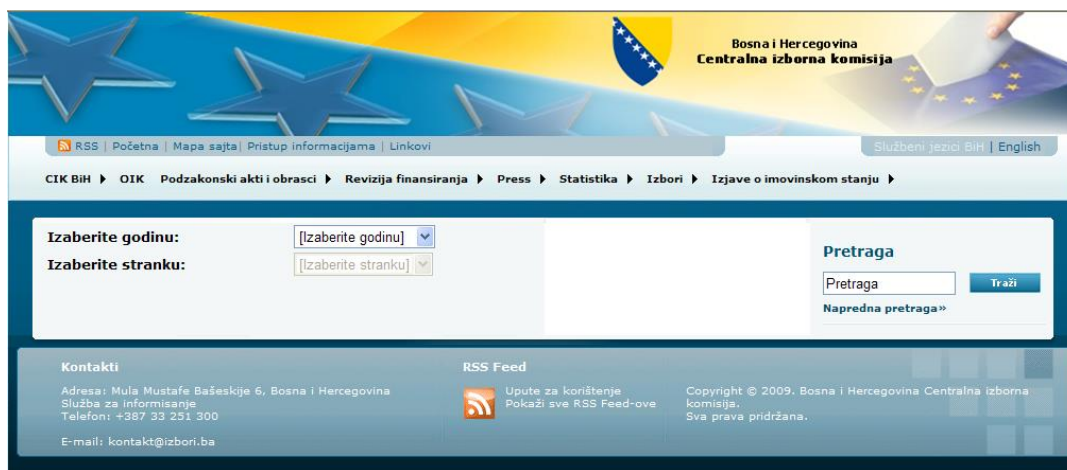
- Модул „имовински картони“

Слика бр.13 - Модул „имовински картони“

Наведени модул, на основу одабира нивоа власти, одабира странке која учествује у власти, кандидата, приказује имовински картон. Такође, урађен је модул за ЦМС, преко којег се могу унијети и дефинисати додатна поља, као и унос странака, кандидата. Сви модули развијени су у *Microsoft Visual Studio 2008*, програмски језик *C#*. За наведени модул коришћен је *Framework 3.5*.

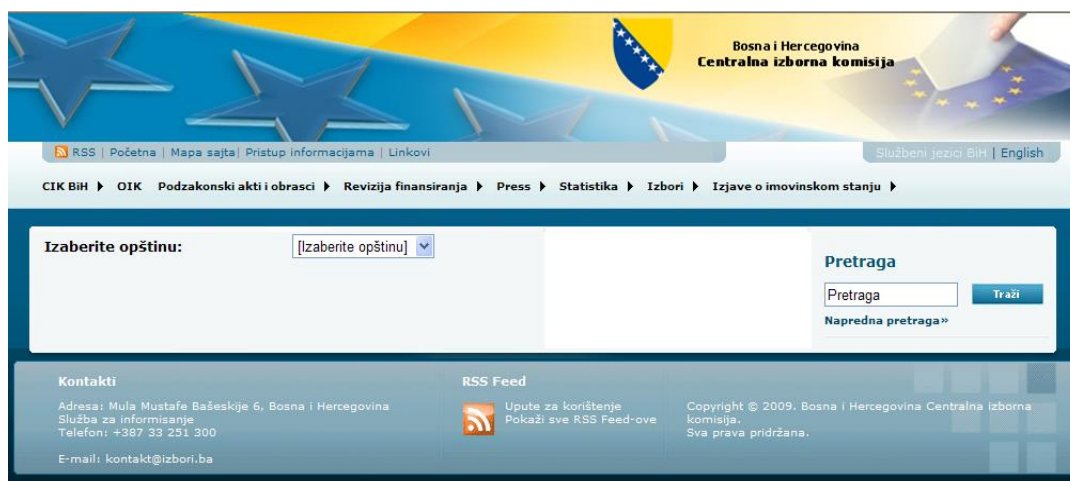
- Модул „ревизија извјештаја“

Слика бр.14 - Модул „ревизија извјештаја“

Наведени модул, на основу одабира године, странке, приказује све ревизорске извјештаје за изабрану странку. За наведени модул такође је урађен и модул у ЦМС-у, преко којег се могу дефинисати нова поља, као и унос нових докумената, нових странака. Сви модули развијени су у *Microsoft Visual Studio 2008*, програмски језик *C#*. За наведени модул коришћен је *Framework 3.5*.

- Модул за „контакте са ОИК“

Слика бр.15 - Модул „контакти ОИК-а“

Наведени модул, на основу одабира општине, приказују контакте за изабрану општинску јединицу као што су: телефон, факс, e-mail, улица, итд. За наведени модул такође је урађен и модул у ЦМС-у, преко којег се могу дефинисати нова поља, као и уношење нових или едитовање постојећих контаката. Сви модули развијени су у *Microsoft Visual Studiu 2008*, програмски језик *C#*. За наведени модул коришћен је *Framework 3.5*.

3.4. Спровођење изборних резултата

У 2009. години Централна изборна комисија БиХ је, у складу са својим надлежностима на основу члана 1.10 Изборног закона БиХ, спроводила процедуре утврђивања престанка мандата изабраним члановима органа власти прије истека времена на које су изабрани, те додјеле замјенских мандата. Спровођење члана 1.10 Изборног закона БиХ представља вођење управног поступка, који укључује, између осталог, доношење одлуке Централне изборне комисије БиХ о утврђивању престанка мандата и додјели мандата слједећем квалификованом кандидату, провјере кандидата којем се утврђује престанак мандата и замјенског кандидата, утврђивање правоснажности предметне одлуке, те издавање увјерења о додјели мандата.

У 2009. години утврђено је укупно 119 престанака мандата, те 127 додјела мандата (разлика у броју утврђених престанака мандата и додијељених мандата произлази из поступака започетих у претходној години, те одбијања додијељених мандата од стране званичника).

Табела бр. 6 - Утврђени престанци мандата

Р/Б	Назив органа	Број утврђених престанака мандата
1.	Парламентарна скупштина БиХ	7
2.	Парламент Федерације БиХ	4
3.	Народна скупштина РС-а	2
4.	Кантоналне скупштине	7
5.	Општинска вијећа/скупштине општина	99
	УКУПНО	119

Табела бр.7 - Преглед броја утврђених престанака мандата по разлозима

Р/Б	Разлог престанка мандата	Број утврђених престанака мандата
1.	Одбијени мандати	9
2.	Радне или породичне обавезе	5
3.	Нespoјивост на основу локалних прописа	12
4.	Оставке због неспојивости по члану 1.8 Изборног закона БиХ	28
5.	Промјена пребивалишта	2
6.	Престанак мандата због сукоба инетреса	12
7.	Оставка због сукоба интереса	18
8.	Промјена политичке опције	1
9.	Оставка због запослења у државној служби	7
10.	Лични разлози	13
11.	Смрт	9
12.	Здравствени разлози	1
13.	Остало	2
	УКУПНО	119

У 2009. години почео је процес анализе и дораде апликација које се користе за вођење евиденције о изабраним и именованим званичницима у органима власти у БиХ, а у сврху веће функционалности, ефикасности и прегледности службене евиденције.

На одлуке о престанку мандата уложено је 12 жалби, које је Суд Босне и Херцеговине одбио, док по двије жалбе још увијек није доставио рјешења.

4. Закључна разматрања

Централна изборна комисија БиХ је и у 2009. години значајан дио својих активности посветила активностима на измјенама и допунама Изборног закона БиХ, Закона о финансирању политичких партија и доношењу новог Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, те на припрему и објављивање пријевремених избора за начелника Општине Билећа. Наиме, кључне активности односиле су се на прикупљању предлога и сугестија за израду текста радног материјала Нацрта закона о измјенама и допунама Изборног закона БиХ и обављања редовних послова из надлежности Централне изборне комисије БиХ као што су: нормативна дјелатност, изјашњења поводом жалби, тужби и апелација уложених на одлуке Централне изборне комисије БиХ Апелационом одјељењу Суда Босне и Херцеговине, Уставном суду Босне и Херцеговине и другим судовима, давање стручних тумачења и мишљења о изборном процесу, правна тумачења и стална писана кореспонденција са другим органима и институцијама у Босни и Херцеговини.

У току 2009. године спроведени су и посредни избори за Градско вијеће Града Сарајева и Скупштину Града Источно Сарајево. Посебно је значајно нагласити да су активности Централне изборне комисије БиХ биле усмјерене и на сталну комуникацију са Агенцијом за индентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ (ИДДЕА), уз организовање неколико састанака с циљем квалитетнијег формирања Централног бирачког списка како би се Општи избори 2010. године дочекали што спремније. С циљем ажурирања података о избјеглим и расељеним лицима, Централна изборна комисија БиХ је организовала састанке са представницима Министарства за људска права и избјеглице БиХ, на којима су донесени обавезујући закључци о упућивању аката надлежним ентитетским органима за хитно ажурирање и допуну података о избјеглим и расељеним лицима. Резултат ових састанака је и израђени нацрт протокола о размјени података између Централне изборне комисије БиХ, Министарства за људска права и избјеглице БиХ и Агенције за индентификациона

документа, евиденцију и размјену података БиХ (ИДДЕЕА), које би требало да благовремено региструје све настале промјене када је у питању ова категорија бирача.

Ради формирања што тачнијег Централног бирачког списка, Централна изборна комисија БиХ настоји да што квалитетније искоординира све државне институције, институције ентитета и институције Брчко Дистрикта БиХ, како би сви изборни процеси били што квалитетније обављени. С тим у вези, посебно је значајно напоменути потребу и обавезу да надлежни органи Брчко Дистрикта БиХ, Изборна комисија Брчко Дистрикта БиХ и Одјел за јавни регистар Брчко Дистрикта БиХ предузму све активности како би се за 29.557 бирача којима није одређено ентитетско држављанство одредила бирачка опција, као последица њиховог изјашњења о ентитетском држављанству.

Посебно је значајно поменути стално иницирање одређених активности од Централне изборне комисије БиХ које се односе на „информационо јачање“ Централне изборне комисије БиХ, како би се сам изборни процес провео што квалитетније, брже и сигурније. Централна изборна комисија БиХ, у сарадњи са УСАИД-ом и ОЕБС-ом, ради на реализацији пројекта „Техничка асистенција Централној изборној комисији БиХ за подршку организације Општих избора 2010 године“, са посебним освртом на ЛИИСБиХ, пројекта „Завршетак друге фазе пасивне регистрације бирача“ и пројекта „е-Влада у Савјету министара БиХ“, који ће сигурно допринијети квалитетнијем раду.

**СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О СУКОБУ
ИНТЕРЕСА У ИНСТИТУЦИЈАМА
ВЛАСТИ БИХ**

1. Спровођење Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ

Централна изборна комисија БиХ се у свом раду на спровођењу Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ (у даљем тексту: Закон о сукобу интереса) у потпуности залаже за законито, непристрасно и квалитетно функционисање органа власти и свих чланова органа власти, и усмјерава све своје капацитете и напоре ка стриктној, досљедној и непристрасној примјени Закона о сукобу интереса.

У извјештајном периоду, Централна изборна комисија БиХ је фокусирала своје активности на спровођење Закона о сукобу интереса на своју директну надлежност, односно примјену тог закона на изабране званичнике, носиоце извршне функције и савјетнике (у даљем тексту: званичници) на државном нивоу власти, као и на ентитетском нивоу власти, у складу са чланом 22. тачка 2. Закона о сукобу интереса.

Од средине 2008. године Централна изборна комисија БиХ надлежна је за спровођење Закона о сукобу интереса у институцијама власти Босне и Херцеговине³⁵, Закона о сукобу интереса у органима власти у Федерацији Босне и Херцеговине³⁶ и Закона о сукобу интереса у институцијама Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине³⁷.

Како би ефикасније спроводила законе из области сукоба интереса, Централна изборна комисија БиХ је, у складу са чланом 17. став (1) тачка ц) Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, донијела Правила о вођењу поступка из области сукоба интереса којима су утврђене јединствене процедуре када се у управним стварима рјешава о правима и обавезама изабраних званичника, носилаца извршних функција и савјетника.

У складу са чланом 10. Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, Централна изборна комисија БиХ успоставила је Централни регистар поклона које су изабрани званичници, носиоци извршне функције или савјетници примили у обављању јавне функције.

У току извјештајног периода, Централна изборна комисија БиХ извршила је све припреме како би 2010. године, у складу са чланом 11. и чланом 29. Правила о вођењу поступка из области закона о сукобу интереса, започела формирање досијеа за сваког изабраног званичника, носиоца извршне функције или савјетника.

С обзиром да од 2008. године Закон о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске спроводи Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса, Централна изборна комисија БиХ је, у складу са чланом 58. став 4. Закона о управном поступку³⁸, доставила Републичкој комисији за утврђивање сукоба интереса 21 предмет на надлежно поступање.

У свом годишњем извјештају о спровођењу Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, Централна изборна комисија БиХ је у препорукама сугерисала да приликом доношења новог закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ треба водити рачуна да нови закон буде заснован на позитивним искуствима држава чланица Европске уније, као и искуствима Централне изборне комисије БиХ.

Приликом усвајања Закона о измјенама и допунама Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, у јуну 2008. године, Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ усвојио је Закључак којим се задужује Савјет министара БиХ да хитно

³⁵ „Службени гласник БиХ“, бр. 16/02, 14/03, 12/04 и 63/08

³⁶ „Службене новине ФБиХ“, бр. 70/08

³⁷ „Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ, бр. 43/08

³⁸ „Службени гласник БиХ“, бр. 29/02, 12/04 и 88/07

приступи изради новог закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, који ће бити заснован на позитивним искуствима држава чланица Европске уније, као и искуствима Централне изборне комисије БиХ, те да предлог закона упути Парламентарној скупштини БиХ на усвајање најкасније до првог квартала 2009. године.

У складу с поменутиим закључком, Савјет министара БиХ је на својој 63. сједници, одржаној 13. 11. 2008. године, донио Одлуку о именовању Интерресорне радне групе за израду новог Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, коју чине представници оба дома Парламентарне скупштине БиХ, Савјета министара БиХ и Централне изборне комисије БиХ.

Интерресорна радна група је 07. 10. 2009. године утврдила коначан текст Нацрта закона о спречавању сукоба интереса у институцијама Босне и Херцеговине, који је достављен Савјету министара БиХ ради утврђивања предлога и упућивања у редовну парламентарну процедуру. Савјет министара БиХ је на својој 106. сједници, одржаној 03. 12. 2009. утврдио Предлог закона о спречавању сукоба интереса у институцијама Босне и Херцеговине и доставио Парламентарној скупштини БиХ на разматрање по основној законодавној процедури. Уз Предлог закона прослијеђено је и писмо ОХР-а са сугестијом да посланици затраже мишљење Венецијанске комисије о овом закону.

2. Мишљења

У складу са чланом 18. став 5. Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, Централна изборна комисија БиХ надлежна је за давање мишљења о томе да ли дјеловање и пропуст изабраног званичника, носиоца извршне функције и савјетника представља повреду одредаба Закона.

На основу примљених захтјева за давање мишљења, надлежна служба Централне изборне комисије БиХ предузимала је истражне радње с циљем утврђивања свих релевантних чињеница у вези са захтјевима, те је на основу тога Централна изборна комисија БиХ доносила коначан став и давала мишљење сваком подносиоцу захтјева.

У том смислу Централна изборна комисија БиХ је у извјештајном периоду издала 174 мишљења о томе да ли неко дјеловање или пропуст представља кршење одредаба закона о сукобу интереса и упутила 216 одговора на упите који се тичу примјене закона о сукобу интереса.

Изабрани званичници, носиоци извршних функција и савјетници који су примили мишљење Централне изборне комисије БиХ највећим дијелом су га испоштовали, чиме је изражен висок степен свјесности и жеље за отклањањем сукоба интереса како би јавну функцију обављали у складу с принципима прокламираним законом, односно како не би свој приватни интерес стављали испред јавног интереса.

С циљем отклањања сукоба интереса, поднесено је укупно 12 оставки, од чега је девет оставки на мјесто вијећника у општинским вијећима, а три на мандат посланика у кантоналној скупштини. У складу са одредбама Изборног закона, у извјештајном периоду одузето је пет мандата на основу правоснажних одлука Централне изборне комисије БиХ које су изречене због кршења одредаба закона о сукобу интереса.

3. Поступак за утврђивање сукоба интереса

У складу са чланом 18. Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, поступак³⁹ за утврђивање сукоба интереса пред Централном изборном комисијом БиХ покреће се *ex officio*, а може бити покренут и на основу пријаве неког другог лица.

У извјештајном периоду Централна изборна комисија БиХ укупно је покренула 11 поступака за утврђивање постојања сукоба интереса.

Централна изборна комисија БиХ је, упоредо с примљеним захтјевима за мишљење и пријавама, проводила и по службеној дужности истражне поступке за дужности које у смислу примјене Закона могу довести до сукоба интереса⁴⁰. Основ за покретање поступка за кршење одредби Закона утврђен је у већем броју случајева, а припрема предмета за покретање поступка је у току.

У извјештајном периоду за примљено је више од 700 образаца личних података, од чега је, на основу података наведених у обрасцима извршена провјера и упис у базе података за 684 изабрана званичника, носиоца извршних функција или савјетника. У исто вријеме, на основу података наведених у обрасцима, извршена је и провјера за блиске сроднике изабраних званичника, носиоца извршних функција или савјетника.

По службеној дужности, извршена је провјера именована на дужност члана управног или надзорног одбора или на дужност овлаштеног лица у јавним предузећима или јавним установама, чиме је, од ступања на снагу Закона, Централна изборна комисија БиХ укупно провјерила именована 19.274 лица на јавним дужностима која, у смислу примјене Закона, могу довести до сукоба интереса. У извјештајном периоду, а у оквиру предистражних или истражних радњи, упућено је више од 2.500 захтјева за доставу података потребних за утврђивање чињеничног стања, на основу чега је прибављен доказни материјал (спискови чланова релевантних управних органа, лични подаци, рјешења о судској регистрацији, структури капитала, закључивање уговора итд.).

У истом периоду Централна изборна комисија БиХ донијела је 48 одлука о обустави поступка и то углавном због измјена законске регулативе и успостављања нових надлежности у области сукоба интереса.

4. Одлука о санкцији

Централна изборна комисија БиХ је у сваком појединачном предмету који је вођен, поштујући одредбе Правила о вођењу поступка и Закона о управном поступку, провела предвиђене предистражне и истражне радње с циљем утврђивања чињеничног стања, и на основуведеног доказног поступка утврдила да ли одређено дјеловање или пропуст изабраног званичника, носиоца извршне функције и савјетника представља повреду одредби Закона или не.

Централна изборна комисија БиХ је у девет поступака утврдила повреду релевантних одредби закона о сукобу интереса, гдје је, у складу с чланом 20. Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, односно чланом 16. Закона о сукобу интереса у органима власти у Федерацији БиХ и чланом 17. Закона о сукобу интереса у институцијама Брчко дистрикта БиХ, донијела одлуку о изрицању санкције⁴¹, којом су прекршиоци проглашени неподобним да се кандидују на било

³⁹ Поступак утврђивања сукоба интереса спроводи се у складу са Правилима о вођењу поступка "Службени гласник БиХ", бр. 13/03, 20/03, 4/04, 10/04 и 102/06, и Законом о управном поступку, "Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09.

⁴⁰ Подаци прикупљени из званичних службених гласила у Босни и Херцеговини, као и на основу извјештаја електронских и принтаних медија.

⁴¹ Закон предвиђа сљедеће санкције за јавне званичнике:

- забрану кандидовања у периоду од четири године након почињеног прекршаја
- новчану санкцију

коју непосредно или посредно изабрану дужност у периоду од четири године након почињеног прекршаја. За седам званичника изречена је, осим казне неподобности за кандидовање и новчана казна у распону од 1.000,00 КМ до 10.000,00 КМ, док је за два званичника изречена само санкција неподобности за кандидовање.

При изрицању новчаних санкција, Централна изборна комисија БиХ руководила се одређеним критеријима за изрицање новчаних санкција. Као основни критерији узимани су: дужина и временски период трајања сукоба, финансијски интерес који је званичник остварио у току трајања сукоба интереса, свијест, рок и поступак о постојању и престанку кршења одредби Закона, лична примања - висина плаће, друге врсте накнада, имовно стање, породичне прилике изабраног званичника, носиоца извршне функције и савјетника.

Прије доношења коначне одлуке, односно прије изрицања санкције, Централна изборна комисија БиХ је, у складу с чланом 18. став 6. Закона, узела изјаву од сваког лица на које се санкција односи.

У мањем броју случајева примијећен је покушај јавних званичника да избјегну одазивање позиву за давање изјаве, што се може протумачити као покушај избјегавања одговорности.

Значајна активност Централне изборне комисије БиХ састојала се и у успостављању и ажурирању базе података неопходне за благовремено дјеловање у примјени Закона, кроз Регистар вођења поступка и Регистар изречених санкција.

5. Извјештај о примјени Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ поднесен Предсједништву БиХ и Парламентарној скупштини БиХ

У складу са чланом 17. став (1) тачка е) Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, утврђено је да Централна изборна комисија БиХ подноси годишњи извјештај о свом раду Предсједништву БиХ и Парламентарној скупштини БиХ. Централна изборна комисија БиХ доставила је Предсједништву БиХ извјештај о примјени Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ за период од 01. 01 до 31. 12. 2009. године, а Парламентарној скупштини БиХ биће достављен као прилог Извјештаја о спровођењу закона у надлежности Централне изборне комисије БиХ за 2009. годину⁴².

6. Закључна разматрања

Од средине 2008. године, Централна изборна комисија БиХ надлежна је за спровођење Закона о сукобу интереса у институцијама власти Босне и Херцеговине, Закона о сукобу интереса у органима власти у Федерацији Босне и Херцеговине и Закона о сукобу интереса у институцијама Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Приликом усвајања Закона о измјенама и допунама Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, у јуну 2008. године, Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ усвојио је Закључак којим се задужује Савјет министара БиХ да хитно приступи изради новог закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, који ће бити заснован на позитивним искуствима држава чланица Европске уније, као и искуствима Централне изборне комисије БиХ, те да предлог закона упуту Парламентарној скупштини БиХ на усвајање најкасније до првог квартала 2009. године.

⁴² Прилог бр. 3 – Извјештај о примјени Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ поднесен Предсједништву БиХ и Парламентарној скупштини БиХ

У складу с поменутиим закључком, Савјет министара БиХ је на својој 63. сједници, одржаној 13. 11. 2008. године, донио Одлуку о именовану Интерресорне радне групе за израду новог Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, која је састављена од представника оба дома Парламентарне скупштине БиХ, Савјета министара БиХ и Централне изборне комисије БиХ.

Интерресорна радна група је 07.10.2009. године утврдила коначан текст Нацрта Закона о спречавању сукоба интереса у институцијама Босне и Херцеговине, који је достављен Савјету министара БиХ ради утврђивања приједлога и упућивања у редовну парламентарну процедуру. Савјет министара БиХ је на својој 106. сједници, одржаној 3.12.2009. утврдило Приједлог закона о спречавању сукоба интереса у институцијама Босне и Херцеговине и доставило Парламентарној скупштини БиХ на разматрање по основној законодавној процедури. Уз Приједлог закона прослијеђено је и писмо ОХР-а са сугестијом да посланици затраже мишљење Венецијанске комисије о овом закону.

Централна изборна комисија БиХ се, кроз провођење Закона, у потпуности залаже за непристрасно и квалитетно функционирање органа власти и свих чланова органа власти обухваћених овим законима и усмјерава све своје капацитете и напоре ка стриктној, досљедној и непристрасној примјени Закона.

У извјештајном периоду Централна изборна комисија БиХ је своје активности на примјени Закона усмјерила на директну надлежност, односно на примјену Закона на изабране званичнике, носиоце извршне функције и савјетнике, прије свега на државном нивоу власти.

Како би ефикасније проводила законе из области сукоба интереса, Централна изборна комисија БиХ је, у складу са чланом 17. став (1) тачка ц) Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, донијела Правила о вођењу поступка из области сукоба интереса којима су утврђене јединствене процедуре када се у управним стварима рјешава о правима и обавезама изабраних званичника, носилаца извршних функција и савјетника.

У складу са чланом 10. Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, Централна изборна комисија БиХ успоставила је Централни регистар поклона које су изабрани званичници, носиоци извршне функције или савјетници примили у обављању јавне функције.

У току извјештајног периода, Централна изборна комисија БиХ извршила је све припреме како би 2010. године, у складу са чланом 11. и чланом 29. Правила о вођењу поступка из области закона о сукобу интереса, започела формирање досијеа за сваког изабраног званичника, носиоца извршне функције или савјетника.

**СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О
ФИНАНСИРАЊУ ПОЛИТИЧКИХ
ПАРТИЈА**

Централна изборна комисија БиХ, у складу са одредбама члана 13. став 2. Закона о финансирању политичких партија⁴³, надлежна је за спровођење одредаба овог закона. У сврху прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја које поднесу политичке партије, Централна изборна комисија БиХ успоставила је Службу за ревизију финансијског пословања политичких партија.

У току спровођења одредаба Закона о финансирању политичких партија, Централна изборна комисија БиХ уочила је одређене недостатке, а односе се на питања која нису дефинисана (постојање правних празнина), која су недовољно јасно дефинисана или која је било потребно на други начин дефинисати, како би се побољшала постојећа регулатива и урадиле корекције језичке и техничке природе.

У оквиру спровођења Закона о финансирању политичких партија, Централна изборна комисија БиХ је у 2009. години реализовала кључне радње које регулишу легалитет финансирања политичких партија, а односе се на:

1. Пријем финансијских извјештаја политичких партија

Политичке партије су према одредбама члана 11. став 1. Закона о финансирању политичких партија дужне водити евиденцију о својим приходима и расходима и Централној изборној комисији БиХ подносити финансијски извјештај за сваку пословну годину. Финансијски извјештај у складу са чланом 11. став 3. овог закона, политичке партије подnose до 31. марта наредне године у форми коју је одобрила Централна изборна комисија БиХ.

Политичке партије, у складу са чланом 11. став 2. Закона о финансирању политичких партија, подnose и посебан финансијски извјештај за период изборне пропаганде на начин утврђен Изборним законом БиХ.

Политичке партије и независни кандидати који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима дужни су, у складу са одредбама члана 15.1 Изборног закона Босне и Херцеговине у вријеме подношења пријаве за овјеру за учешће на изборима, Централној изборној комисији БиХ поднијети финансијски извјештај за период који почиње три мјесеца прије дана подношења пријаве за овјеру. Осим тога, у року од тридесет дана од дана објављивања изборних резултата у "Службеном гласнику БиХ", подноси се и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата избора.

Централна изборна комисија БиХ је у потпуности овлашћена да спроводи и извршава одредбе члана 11. Закона о финансирању политичких партија на начин предвиђен Изборним законом БиХ.

У складу са својим надлежностима, Централна изборна комисија БиХ је:

- а)** Заримила годишње финансијске извјештаје за 2008. годину које је у складу са чланом 11. став (3) Закона о финансирању политичких партија доставило 87 политичких партија.

Сачињена је и издата Информација са прегледом укупних прихода, изворима финансирања, укупним трошковима и структуром трошкова политичких партија у 2008. години.

⁴³ „Службени гласник БиХ“, бр. 22/00 и 102/09

- б) Прикупљени су подаци о средствима која су у 2008. години из буџета уплаћена политичким партијама. Из буџета са свих нивоа у Босни и Херцеговини политичким партијама су исплаћена средства у износу од 23.385.173,75 КМ.

Структура финансирања из буџета је сљедећа:

- Буџети општина	8.900.882,54 КМ
- Буџети градова	1.663.647,62 КМ
- Буџет Брчко Дистрикта	259.999,69 КМ
- Буџети кантона	5.167.777,45 КМ
- Буџет ФБиХ	3.000.000,00 КМ
- Буџет РС	4.200.000,00 КМ
- Буџет БиХ	192.836,45 КМ

УКУПНО

23.385.173,75 КМ

Евидентан је раст средстава која се из буџета издвајају за политичке партије сваке године: у односу на 2004. годину издвајања у 2005. години већа су за 16,59 %, у 2006. години за 26,11% већа су у односу на 2005. годину, у 2007. години већа су за 7,25 % у односу на 2006. годину, а у 2008. већа су за 12,49% у односу на 2007. годину, што се види из наредног табеларног прегледа:

Табела број 8: Преглед исплаћених средстава из буџета политичким партијама по нивоима власти у периоду 2004 - 2008. година

НИВО ВЛАСТИ	УКУПНО УПЛАЋЕНА СРЕДСТВА 2004.	УКУПНО УПЛАЋЕНА СРЕДСТВА 2005	УКУПНО УПЛАЋЕНА СРЕДСТВА 2006	УКУПНО УПЛАЋЕНА СРЕДСТВА 2007	УКУПНО УПЛАЋЕНА СРЕДСТВА 2008 *
Општине	5.630.813,48	6.730.835,38	7.730.249,74	7.669.036,83	8.900.882,54
Градови			698.246,35	1.357.507,05	1.663.647,62
Брчко Дистрикт	3.076.024,50	199.999,94	199.999,94	199.999,82	259.999,69
Кантони		3.437.929,78	4.412.153,93	4.184.131,09	5.167.777,45
Федерација	1.500.000,00	2.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00
РС	2.883.227,09	2.824.970,44	3.190.000,00	4.190.000,00	4.200.000,00
Државни ниво	92.792,18	175.783,58	152.588,48	188.090,00	192.836,45
УКУПНО:	13.182.857,25	15.369.519,12	19.383.238,44	20.788.764,79	23.385.173,75
Пораст издвојених средстава	у КМ %	2.186.661,87 16,59%	4.013.719,32 26,11%	1.405.526,35 7,25%	2.596.378,96 12,49%

Из буџета општина у Федерацији БиХ политичким партијама у 2008. години исплаћена су средства у износу од 6.306.498,59 КМ, док су из буџета општина у Републици Српској исплаћена средства у износу од 2.594.383,95 КМ⁴⁴.

Из буџета градова у Федерацији БиХ (Сарајево и Мостар), политичким партијама су исплаћена средства у износу од 801.806,86 КМ, док је из градова у Републици Српској (Источно Сарајево и Бања Лука) политичким партијама исплаћен износ од 861.840,76 КМ⁴⁵.

2. Ревизија и контрола финансијских извјештаја

Централна изборна комисија БиХ успоставила је Службу за ревизију финансијског пословања, која у складу са чланом 14. став 1. Закона о финансирању политичких партија прегледа и контролише финансијске извјештаје које поднесу политичке партије. Ревизија финансијских извјештаја политичких партија укључује извјештаје из државног и ентитетског сједишта, укључујући и Брчко Дистрикт БиХ, и најмање двије регионалне канцеларије које изабере служба за ревизију финансијског пословања.

Спроводећи одредбе Закона о финансирању политичких партија, Централна изборна комисија БиХ реализовала је сљедеће активности:

- а) У складу са Законом о финансирању политичких партија окончани су прегледи, контрола и ревизија годишњих финансијских извјештаја за 2007. годину за 70 политичких партија, колико их је доставило финансијске извјештаје.
 - За 59 политичких партија Служба за ревизију у Централној изборној комисији БиХ је на основу контроле финансијских извјештаја, додатне финансијске документације и доказа прикупљених из других извора издала Извјештаје о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2007. годину са налазима и мишљењем ревизора о финансирању у складу са Законом о финансирању политичких партија.
 - Извјештаји о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2007. годину са налазима ревизије, мишљењем ревизора и службеном потврдом ревизора о налазу ревизије објављени су на веб-страници Централне изборне комисије БиХ.
 - За 11 политичких партија: Босанскохерцеговачка патриотска странка – Сефер Халиловић, Хрватска кршћанска демократска унија БиХ, Српска радикална странка Републике Српске, Грађанска демократска странка БиХ, Демократска народна заједница БиХ, БОСС - Босанска странка, Хрватска народна заједница, Хрватска сељачка странка БиХ, Нова хрватска иницијатива, Народна странка Радом за бољитак, Странка пензионера - умировљеника БиХ, код којих је обављена ревизија у просторијама странака, издати су извјештаји о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2007. годину са налазима и мишљењем ревизора о финансирању у складу са Законом о финансирању политичких партија.

Контролом и ревизијом финансијских извјештаја политичких партија за 2007. годину утврђена су кршења одредаба чл. 3, 4, 5, 6, 8. и члана 11. Закона о финансирању политичких партија, како слиједи:

⁴⁴ Прилог бр. 4. – Преглед исплаћених средстава из буџета општина политичким партијама у 2008. години

⁴⁵ Прилог бр. 4.1. - Преглед исплаћених средстава из буџета градова политичким партијама у 2008. години

- Одредбе члана 3. Закона политичке партије су кршиле на начин што су оствариле приход од имовине која није у власништву партије и оствариле су приход од добити предузећа чија дјелатност није везана за издаваштво и културу;
 - Одредбе члана 5. став (1) Закона политичке партије су кршиле на начин што су од физичких и правних лица примале прилоге чији износ премашује осам просјечних нето плата у Босни и Херцеговини у 2007. години према званичним подацима Агенције за статистику Босне и Херцеговине;
 - Супротно одредбама члана 6. Закона, политичке партије нису пријављивале све прилоге физичких и правних лица који премашују 100,00 КМ;
 - Одредбе члана 8. став (1) Закона политичке партије су углавном кршиле тако што су бесплатно користиле пословне просторије које су им додјељивали ентитетски, кантонални и општински органи и непрофитне организације, док је мањи број партија примио прилоге од јавних предузећа;
 - Одредбе члана 11. Закона политичке партије су кршиле тако што су финансијске извјештаје доставиле са закашњењем, нису имале адекватне евиденције о својим приходима и расходима, финансијске извјештаје нису поднијеле на обрасцима утврђеним Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких партија и на захтјев Централне изборне комисије одређени број партија није доставио додатну финансијску документацију.
- б)** Служба за ревизију је, у складу са чланом 15. став (1) Закона о финансирању политичких партија и чланом 12. став (6) те чланом 18. став (6) Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких партија, Централној изборној комисији БиХ доставила информацију о неправилностима које су утврђене контролом и ревизијом финансијских извјештаја политичких партија, а које су наведене у извјештајима о прегледу и извјештајима о ревизији политичких партија за 2007. годину.

Централна изборна комисија БиХ је, у складу са чланом 13. став (2) и чланом 15. Закона о финансирању политичких партија, а у оквиру својих надлежности и овлашћења, изрекла новчане санкције за 28 политичких партија које су кршиле одредбе овог закона у 2007. години.

- ц)** Служба за ревизију у Централној изборној комисији БиХ извршила је преглед и контролу годишњег финансијског извјештаја политичких партија за 2008. годину за 87 политичких партија и постизборног финансијског извјештаја за Локалне изборе 2008. године за 80 политичких партија, колико их је доставило извјештаје.
- Након обављеног прегледа и контроле годишњег финансијског извјештаја за 2008. годину сачињена је Информација о прегледаним годишњим финансијским извјештајима политичких партија за 2008. годину и предложено да се за 12 политичких партија обави ревизија на терену (у просторијама партија), у складу са чланом 14. став (7) Закона о финансирању политичких партија, да би се могло изразити мишљење о финансирању у складу са наведеним законом. То су: Странка за Босну и Херцеговину, Социјалдемократска партија БиХ, Српска демократска странка, Хрватска демократска заједница БиХ, Странка демократске акције, Хрватски демокршћани, Партија демократског прогреса, Савез независних социјалдемократа – СНСД - Милорад Додик, Хрватска демократска заједница 1990, Странка демократске активности за европску БиХ А-СДА,

Босанскохерцеговачка патриотска странка – Сефер Халиловић и Народна странка Радам за бољитак.

Такође је предложено да се обави ревизија у просторијама партија и за осам политичких партија које нису доставиле финансијске извјештаје за 2008. годину, а то су: Демократска странка, Зелени БиХ, ДЕПОС- Демократски покрет Српске, Народна бошњачка странка, Странка бизниса Српске, Брчанска алтернатива Брчко Дистрикт БиХ, Партија социјалне правде и Демократски центар БиХ.

У складу са закључком Централне изборне комисије БиХ и планом активности за 2009. годину, у току су преглед, контрола и ревизија финансијских извјештаја политичких партија за 2008. годину и одвијају се на сљедећи начин:

- За 11 политичких партија обављена је ревизија у просторијама партија и у току је израда извјештаја о обављеној ревизији са налазима ревизије и мишљењем ревизора,
- За 75 политичких партија, код којих је на основу контроле финансијских извјештаја, додатне финансијске документације коју су доставиле политичке партије и доказа прикупљених из других извора (подаци свих нивоа власти у БиХ о уплаћеним средствима из буџета, уговори о закупу, изјаве правних и физичких лица-донатора странака и сл.) у току је издавање извјештаја о прегледу са налазима и мишљењем ревизора о финансирању у складу са Законом о финансирању политичких партија. У складу са Правилником о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких партија, издата су 42 извјештаја о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2008. годину, од којих је 12 у форми коначних, док је 30 извјештаја у форми прелиминарних достављено политичким партијама на изјашњење. Након што се политичке партије изјасне на извјештај или евентуално доставе друге доказе, Служба за ревизију ће издати коначне извјештаје о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2008. годину са мишљењем ревизора и службеном потврдом налаза ревизије.
- Политичке партије (осам партија) којима је упућена најавна ревизија у просторијама партија јер нису доставиле финансијске извјештаје за 2008. годину, нису омогућиле да се обави ревизија у њиховим просторијама, те ће против њих Централна изборна комисија БиХ предузети мјере у складу са одредбама члана 14. став (7) Закона о финансирању политичких партија.

3. Санкционисање политичких партија⁴⁶

Централна изборна комисија БиХ је, у складу са чланом 13. став (2) и чланом 15. став (2) Закона о финансирању политичких партија који се односе на њена овлашћења, изрекла новчане санкције политичким партијама због кршења одредаба које се односе на: изворе финансирања, лимит прилога, обавезе пријављивања прилога и обавезе о подношењу финансијских извјештаја за сваку календарску годину.

У току 2009. године Централна изборна комисија БиХ изрекла је сљедеће санкције политичким партијама:

- а)** Донесена је 61 одлука којом су санкционисане политичке партије у укупном износу од 179.670,00 КМ због кршења Закона о финансирању политичких партија, и то:
 - због кршења Закона у 2005. години изречене су три новчане санкције, у укупном износу од 11.600,00 КМ

⁴⁶ Прилог бр. 5 - Преглед санкционисаних политичких партија

- због кршења Закона у 2006. години изречено је 30 новчаних санкција, у укупном износу од 98.800,00 КМ и
- због кршења Закона у 2007. години изречено је 28 новчаних санкција у укупном износу од 69.270,00 КМ.

На одлуке Централне изборне комисије БиХ донесене у 2009. години, жалбу Апелационом одјељењу Суда Босне и Херцеговине уложило је 14 политичких партија, које је Суд Босне и Херцеговине одбио као неосноване.

б) Упућени су предлози свим судовима у Босни и Херцеговини да из судског регистра бришу 138 политичких партија које дужи период не обављају своју дјелатност, на начин:

- од 10 општинских судова у ФБиХ тражена је примјена члана 24. став 1. тачка 4. Закона о политичким организацијама⁴⁷, који прописује да свака политичка организација престаје радити ако се утврди да не обавља дјелатности утврђене статутом за вријеме дуже од једне године, при чему околности утврђује суд;
- од пет основних судова у РС-у тражена је примјена члана 24. став 1. тачка 5. Закона о политичким организацијама⁴⁸, који прописује да политичка организација престаје радити ако се утврди да не обавља дјелатности утврђене статутом за вријеме дуже од једне године, при чему околности поменутог члана утврђује суд и
- од Основног суду Брчко Дистрикта тражена је примјена члана 24. став 2. Закона о политичким организацијама⁴⁹ јер су испуњени услови за брисање политичких партија из судског регистра по службеној дужности, с обзиром да не обављају дјелатности утврђене статутом за вријеме дуже од једне године, при чему захтјев за брисање политичке организације према поменутом члану Закона подноси јавни тужилац. Према подацима које су доставили судови, до краја 2009. године из судског регистра је брисано 45 политичких партија.

4. Остале активности

Осим примјене индикатора спровођења Закона о финансирању политичких партија (пријем и контрола годишњих финансијских извјештаја политичких партија, теренске ревизије, канцеларијске ревизије и санкционисање политичких партија), Централна изборна комисија БиХ је у 2009. години спроводила и друге активности и радње, које такође дефинишу област финансирања политичких партија, као што су: стална координација са политичким партијама и давање писмених одговора на њихове упите, уз настојање да се у потпуности испоштују принципи информисања јавности о финансирању политичких партија; сарадња са невладиним и другим организацијама које прате примјену Закона о финансирању политичких партија, као и сарадња са међународним експертима.

Наиме, Централна изборна комисија БиХ је током 2009. године настојала да писмено одговори на све упите политичких партија који су се односили на примјену одредаба Закона о финансирању политичких партија и свих нивоа власти у Босни и Херцеговини, отклањајући тиме недоумице код политичких партија у вези с тумачењем самог закона.

⁴⁷ „Службени лист СР БиХ“ бр. 27/91- преузет у ФБиХ

⁴⁸ „Службени гласник РС“, бр. 15/96

⁴⁹ „Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ“, број 12/02, 19/07 и 2/08

Такође, Централна изборна комисија БиХ, поштујући кључне принципе информисања јавности, а посебно принцип отворености, када су у питању модалитети финансирања политичких партија, остварила је добру сарадњу и са медијима у Босни и Херцеговини, у погледу давања релевантних информација о области финансирања политичких партија.

У 2009. години настављена је сарадња Централне изборне комисије БиХ са Удружењем изборних званичника у Босни и Херцеговини, учешћем на конференцији која се односила на примјену изборног закона, закона о финансирању политичких партија и закона којим се регулише област сукоба интереса, као размјена искустава и праксе у региону.

Централна изборна комисија БиХ, настојећи да створи законске и институционалне претпоставке за уређење тзв. политичких финансија, у 2009. години је остварила сарадњу и са међународним експертима из области антикорупционих закона у које спада и Закон о финансирању политичких партија.

5. Закључна разматрања

Централна изборна комисија БиХ, у складу са одредбама члана 13. став (2) Закона о финансирању политичких партија, надлежна је за спровођење одредаба Закона о финансирању политичких партија. У 2009. години Централна изборна комисија БиХ спроводила је све активности које су прописане одредбама Закона о финансирању политичких партија а које обухватају: пријем финансијских извјештаја политичких партија, ревизију и контролу финансијских извјештаја, санкционисање политичких партија и остале активности.

Током спровођења одредаба Закона о финансирању политичких партија, Централна изборна комисија БиХ уочила је одређене недостатке, на основу којих је иницирала и измјене и допуне овог закона, које су се углавном односиле на: изворе финансирања политичких партија; усаглашавање начина финансирања политичких партија из државног буџета са ентитетским, кантоналним и општинским прописима као и прописима Брчко Дистрикта БиХ, и корекције лимита на висину прилога које политичкој партији могу дати правна и физичка лица.

С обзиром на до сада изнесене оцјене текста важећег Закона о финансирању политичких партија и његове примјене у пракси, отворила се потреба да се низ питања која су уређена Законом о финансирању политичких партија анализирају, сагледају позитивни и негативни аспекти њихове примјене и да се јасно и прецизно уреде, како би се постигла сврха Закона о финансирању политичких партија, а да при томе има што мање дилема при његовом спровођењу.

Потребно је урадити неопходне измјене у Закону о финансирању политичких партија које би се односиле на:

- (1) Прецизирање дефиниције политичке партије, у смислу да се политичке партије оснивају и региструју ради испољавања политичких активности и циљева утврђених програмом и статутом партије.
- (2) Прецизирање одредаба које се односе на изворе финансирања политичких партија на начин да се јасно дефинишу извори из којих политичке партије могу обезбиједити средства.

Наиме, након Рјешења Суда Босне и Херцеговине број: Иж-3/08 од 05.02.2009. године којим је Суд уважио жалбу политичке партије на одлуку Централне изборне комисије БиХ и обуставио поступак, појавиле су се велике тешкоће у примјени Закона о финансирању политичких партија. У наведеном рјешењу Суд Босне и Херцеговине је констатовао да средства која политичка партија оствари „аплицирањем на адресу даваоца средстава“ не представљају прилоге у смислу члана 3. став (1) тачка б) Закона о финансирању политичких партија. Аплицирањем на адресу даваоца средстава, политичка партија остварује средства теретним правним послом, па према томе средства која се обезбиједи на овакав начин не могу се изједначавати са прилозима политичких партијама дефинисаним чланом 4. став 1. Закона о финансирању политичких партија. Суд је закључио да се код прилога из члана 4. став 1. овог закона ради о некаузалним, бестеретним апстрактним правним пословима код којих је мотив давања тешко или немогуће контролисати, те је законодавац одредбом члана 5. лимитирао висину таквих прилога.

На основу оваквог става Суда Босне и Херцеговине, политичким партијама је отворена могућност да прилоге физичких и правних лица могу подвести под „пројекте“ и избјећи ограничења прописана Законом о финансирању политичких партија.

- (3) Прецизирање одредаба које се односе на финансирање политичких партија или клубова посланика из буџета Босне и Херцеговине на начин да се усагласе ентитетски прописи, прописи свих њихових нижих јединица и прописи Брчко дистрикта БиХ;
- (4) Корогивање лимита на висину прилога које политичкој партији могу дати правна и физичка лица;
- (5) Прецизирање одредаба којима се дефинишу забрањени прилози политичким партијама;
- (6) Преиспитивање усклађености постојећих рјешења у Закону о финансирању политичких партија са другим важећим законима, који су донесени послје Закона о финансирању политичких партија, те његове усклађености у свјетлу датих упута Савјета Европе.

У складу са одредбама члана 17. Закона о финансирању политичких партија, припремљен је извјештај о прегледаном стању финансијског пословања политичких партија, који чини саставни дио Извјештаја о спровођењу закона у надлежности Централне изборне комисије БиХ за 2009. годину.

ДИО IV

**СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О САВЈЕТУ
МИНИСТРА БиХ**

1. Спровођење Закона о Савјету министара БиХ

У складу са Законом о Савјету министара БиХ⁵⁰, Централна изборна комисија БиХ надлежна је да, на основу достављених информација и података из службене евиденције, оцјењује да ли кандидат за предсједавајућег, министра и замјеника министра у Савјету министара БиХ испуњава услове за именовање, и потврду о томе доставља органу надлежном за именовање.

У складу са чланом 10ц. поменутог закона, Централна изборна комисија БиХ извршила је провјере да ли кандидати за министре и замјенике министара у Савјету министара БиХ испуњавају све потребне услове прописане Изборним законом БиХ⁵¹ и да се на њих не односи ниједна неспојива функција прописана тим законом, као и да ли су сви кандидати доставили све информације⁵² које су потребне Централној изборној комисији БиХ да испуни своје обавезе из Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ у случају да буде потврђено њихово именовање.

На основу достављених информација и података из службене евиденције, Централна изборна комисија БиХ, у складу са чланом 10д. Закона о Савјету министара БиХ, оцјењује да ли кандидати испуњавају услове за именовање и потврду о томе доставља органу надлежном за именовање.

У извјештајном периоду обављена је провјера два кандидата за министре и једног кандидата за замјеника министра у Савјету министара БиХ о испуњавању услова за именовање, о чему је, у законом предвиђеном року, достављен извјештај предсједавајућем Савјета министара БиХ.

2. Закључна разматрања

Циљ Закона о измјенама и допунама Закона о Савјету министара БиХ, донесеног Одлуком високог представника од 19. октобра 2007, јесте да омогући несметан рад Савјета министара БиХ и примјењује се подједнако на све чланове Савјета министара БиХ. Овим законом не задире се у састав Савјета министара БиХ, и то конкретно у једнаку заступљеност конститутивних народа БиХ.

Рок за провјеру кандидата за предсједавајућег, министре и замјенике министара у Савјету министара БиХ веома је кратак (осам односно 30 дана), ако се очекује да се оконча поступак утврђивања постојања сукоба интереса, када се он покрене у времену провјере на основу основане сумње да су повријеђене одредбе Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ.

⁵⁰ „Службени гласник БиХ“, бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08

⁵¹ „Службени гласник БиХ“, бр. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 и 37/08

⁵² Информације се подnose у форми потписане изјаве на обрасцу који је прописала Централна изборна комисија БиХ, а који је објављен у „Службеном гласнику БиХ“, бр. 102/06

**МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА,
СЕМИНАРИ И ЕДУКАЦИЈЕ**

1. Међународна сарадња

Међународна сарадња Централне изборне комисије БиХ је веома важан сегмент укупног дјеловања, што потврђују бројни успостављени међународни контакти и учешћа на међународним конференцијама и семинарима, што доприноси размјени искустава са другим земљама у вези са најактуелнијим трендовима у развоју изборних система примјењивих у изборном процесу у демократском свијету и Закона из области финансирања политичких партија и Закона из области сукоба интереса, уз допринос укупној афирмацији државе Босне и Херцеговине.

Посебно је значајно истаћи активност Централне изборне комисије БиХ у вези с успостављањем међународне сарадње која се огледала кроз: сусрете са изборним комисијама других држава и комисијама о сукобу интереса, учешће у посматрачким мисијама за посматрање избора других држава, активно учествовање у раду Извршног одбора Удружења изборних званичника Европе и потписивање Меморандума о разумијевању са Мисијом ОЕБС-а, те Канцеларијом високог представника у Босни и Херцеговини.

У 2009. години представници Централне изборне комисије БиХ учествовали су у раду међународних организација и асоцијација, као што су:

- Представници Централне изборне комисије БиХ учествовали су на Првом пленарном састанку праћења процеса реформи (РПМ), који је одржан у Бриселу 19. фебруара 2009. године;
- Делегација Централне изборне комисије БиХ активно је учествовала у раду Извршног одбора Удружења изборних званичника Европе на састанку у Софији (Бугарска), који је одржан 13. марта 2009. године. Расправљало се о активностима Удружења за 2009. годину, пројектима који се односе на међународно искуство у примјени социологије у изборним процесима и развој тачних бирачких спискова у земљама у транзицији;
- На позив Удружења изборних званичника Европе, делегација Централне изборне комисије БиХ посматрала је Локалне изборе у Републици Хрватској, који су одржани 17. маја 2009. године;
- Делегација Централне изборне комисије БиХ била је у радној посјети Централној изборној комисији Русије у јуну 2009. године;
- На позив Савезног изборног института (ИФЕ), представници Централне изборне комисије БиХ посматрали су Локалне изборе у Мексику, који су одржани 15. јула 2009. године;
- Централна изборна комисија БиХ наставила је међународну сарадњу са Републичком изборном комисијом Словеније, што је резултирало и одржаним састанком у Љубљани 23. јула 2009. године, на којем су размијењена искуства из свих области изборних процеса Словеније и Босне и Херцеговине;
- На позив и о трошку ОЕБС –ове Канцеларије за демократске институције и људска права из Варшаве, представник Централне изборне комисије БиХ учествовао је у посматрачкој мисији за посматрање предсједничких избора у Киргистану, заједно са изборним експертима из Данске, САД, Њемачке, Швајцарске, В. Британије, Турске, Русије и Словеније, који су се одржани 23. јула 2009. године;
- Делегација Централне изборне комисије БиХ учествовала је на 18. годишњој конференцији Удружења изборних званичника Европе, која је одржана у Јеревану (Јерменија) од 03. до 05. септембра 2009. године, на којој је вођена дискусија о улози уставних судова у изборном процесу и размјена искустава о примјени социологије у изборним процесима;

- На основу пројектног предлога Централне изборне комисије БиХ који је био упућен према Инструменту техничке помоћи у размјени информација Генералне дирекције за проширење Европске комисије (ТАИЕХ ЕК), представници Централне изборне комисије БиХ посјетили су Изборну јединицу Савезног јавног бироа за унутрашње послове Белгије с циљем размјене искустава и упознавања Изборног закона Белгије;
- Централна изборна комисија БиХ била је домаћин и делегацији Високог инспектората за декларације и ревизију имовине - ХИДАА из Албаније, која је боравила у Сарајеву, с циљем успостављања шире регионалне сарадње и размјене искустава из области спречавања сукоба интереса;
- Централна изборна комисија БиХ је такође остварила веома запажену сарадњу с међународним институцијама које дјелују у Босни и Херцеговини, а посебно с Мисијом ОЕБС-а и Канцеларијом високог представника у Босни и Херцеговини. Та сарадња огледа се у савјетодавној улози у складу с потписаним Меморандумом о разумијевању између Централне изборне комисије БиХ и Мисије ОЕБС-а, те Канцеларије високог представника у Босни и Херцеговини;

Међународна сарадња представљаће и убудуће важан сегмент укупног дјеловања Централне изборне комисије БиХ с циљем што бржег прилагођавања демократским принципима живљења.

2. Сарадња са невладиним сектором

И у 2009. години Централна изборна комисија БиХ је наставила активну сарадњу и са невладиним сектором из области изборних процеса. У сарадњи са Удружењем изборних званичника БиХ, Централна изборна комисија БиХ организовала је конференцију о теми “Локални избори 2008 – научене лекције” која је одржана у Неуму 23. и 24. априла 2009. године.

Као и претходних година, Удружење изборних званичника у БиХ, у сарадњи са Централном изборном комисијом БиХ, почело је у октобру 2009. године реализовати пројекат под називом „Програм унапређења спровођења Изборног закона у Босни и Херцеговини“, који ће трајати до краја новембра 2010. године. Овај пројекат се реализује захваљујући средствима Организације за безбједност и сарадњу у Европи (ОЕБС). Циљ пројекта је унаприједити примјену Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ путем обуке оних на које се овај закон директно односи, као и подизањем јавне и медијске свијести о одредбама закона и модалитетима његове примјене. Укупно ће бити одржане 32 обуке за изабране званичнике на општинском, кантоналном, федералном и државном нивоу, те осам обука за представнике невладиних организација и медија. У току 2009. године одржане су три обуке у којима је учествовало 70 званичника.

3. Семинари и радни састанци

У извјештајном периоду Централна изборна комисија БиХ учествовала је у раду различитих едукација и радних састанака, као и на различитим конференцијама и семинарима на којима се расправљало о проблему сукоба интереса, а све с циљем размјене искустава⁵³ у области сукоба интереса.

⁵³ У извјештајном периоду Централна изборна комисија БиХ имала је сљедеће активности у вези са спровођењем закона о сукобу интереса:

- Од 30. јануара до 1. децембра - Подгорица, Даниловград, Црна Гора - Учешће на едукативним семинарима за локалне јавне функционере у организацији Комисије за спречавање сукоба интереса Црне Горе и НВО ЦЕМИ.
- Од 28. до 30. септембра – посјета експерата Европске комисије Централној изборној комисији БиХ,

У извјештајном периоду настављена је реализација Меморандума о сарадњи између Централне изборне комисије БиХ и Комисије за спречавање сукоба интереса Црне Горе, који је потписан крајем маја 2007. године, а која се огледа у размјени искустава и учешћу на едукативним састанцима и семинарима о сукобу интереса. Тако је Централна изборна комисија БиХ боравила у радној посјети Комисији за спречавање сукоба интереса Црне Горе, учествовала је на више едукативних семинара за локалне јавне функционере у организацији Комисије за спречавање сукоба интереса Црне Горе и НВО ЦЕМИ, о теми: „Едукација јавних функционера о конфликту интереса“. Представници Централне изборне комисије БиХ представили су се на овим семинарима и са мултимедијалном презентацијом о теми „Сукоб интереса у региону – правна регулатива и искуства у БиХ“, а били су и домаћин Комисији за спречавање сукоба интереса Црне Горе приликом њихове посјете Централној изборној комисији БиХ.

Централна изборна комисија БиХ била је активни учесник првог семинара у оквиру пројекта „Имовински обрасци за јавне званичнике као алат против корупције“, који је одржан 15. и 16. октобра у Београду, Србија. Ријеч је о пројекту који заједно спроводе ОЕЦД Антикорупциона мрежа за источну Европу и централну Азију (АЦН), ОЕЦД-ЕУ СИГМА Програм и ОЕБС, а његов циљ је представљање искустава о имовинским обрасцима у земљама источне Европе и централне Азије, као и размјена искустава о предностима и користима разних приступа како би системи имовинских образаца били ефикаснији.

У септембру 2009. године у просторијама Централне изборне комисије БиХ одржан је тродневни стручни састанак Централне изборне комисије БиХ и експерата Дирекције за проширење Европске комисије, на којем су размјењена искуства из области борбе против корупције и сукоба интереса и представљени системи земаља Европске уније у области спречавања сукоба интереса. Састанак је организовао Инструмент размјене информација и техничке помоћи Европске комисије (ТАИЕКС).

У извјештајном периоду Централна изборна комисија БиХ сачинила је и доставила Извјештај о реализацији препорука ГРЕКО-а из области сукоба интереса, као и извјештај за Мапу пута и либерализацију визног режима.

4. Програми обуке и стручно усавршавање запослених

Осим активности које се односе на извршавање законом утврђених надлежности Централне изборне комисије БиХ, један од приоритетних задатака јесте и успостављање одговарајућег система функционалног оспособљавања и усавршавања кадрова. Управљање људским потенцијалима има круцијалан значај за развој и укупну ефикасност сваке институције.

Само планирање обуке кадрова Централне изборне комисије БиХ наслања се на политику и стратегију институције и представља дио њеног стратешког планирања. Кадровска анализа постојећег стања треба да буде развијена тако да покаже степен кадровског потенцијала и кадровске потребе Централне изборне комисије БиХ. Циљ свих усавршавања и обука, било да су оне “хоризонталне”⁵⁴ или “вертикалне”⁵⁵, био је да

- 15. и 16. октобар – Београд, Србија- конференција о имовинским обрасцима

- 18. и 19. новембар – посјета делегације Високог инспектората за декларације и ревизију имовине – ХИДАА, Албанија, Централној изборној комисији БиХ

⁵⁴ „Хоризонтална обука“ подразумијева оне области оспособљавања и усавршавања релевантне за све запослене.

⁵⁵ „Верикална обука“ подразумијева оне области оспособљавања и усавршавања релевантне за одређене државне службенике.

стимулишу компетентност, креативност и укључивање свих запослених у рјешавање проблема и давање квалитетних препорука за доношење коначних одлука, уз услов успостављања радног система у којем су послови класификовани и обликовани тако да доприносе ефикаснијем раду.

Посебан задатак у развоју кадрова Централне изборне комисије БиХ је усклађивање индивидуалних и тимских циљева, проистеклих из стратешких и оперативних задатака. Динамика реализације стручног образовања кадрова прецизно је била усклађена с динамиком активности Централне изборне комисије БиХ и расположивим буџетом.

С циљем стручног усавршавања државних службеника, а у организацији Агенције за државну службу БиХ, организовано је, у неколико циклуса, похађање стручних семинара о сљедећим темама:

- Семинар о теми „Менаџерске обуке – модули I - VIII“,
- Развијање самосвијести,
- Писање аката и језик у јавној администрацији,
- Планирање и вођење састанака,
- Имплементација и управљање MS Exchange сервером,
- Обука буџетских корисника из области планирања и извјештавања о извршењу буџета,
- Обука за новозапослене,
- Реформа јавне управе,
- Канцеларијско пословање и унутрашња комуникација,
- Практична примјена *Accessa*,
- Практична примјена *Worda*,
- Практична примјена *Excelsa*,
- Практична примјена *Power-Pointa*,
- Управљање људским ресурсима,
- *Skills for EU*- Односи с јавношћу и рад с медијима,
- Презентацијске вјештине,
- Интерперсоналне вјештине,

Осим семинара и стручног усавршавања у организацији Агенције за државну службу БиХ, запослени су похађали и:

- семинаре о јавним набавкама;
- семинаре из области финансија и ревизије;
- курсеве страних језика.

5. Закључна разматрања

Централна изборна комисија БиХ је и у 2009. години значајан дио својих активности усмјерила на успостављање међународне сарадње и размјену искустава активним учешћем на семинарима и разним облицима едукације, што доприноси упознавању с најактуелнијим трендовима у развоју изборних система у демократски развијеним земљама и примјене Закона из области финансирања политичких партија и закона који се односи на област сукоба интереса. Основни концепт побољшања рада Централне изборне комисије БиХ заснива се на платформи транспарентности њеног рада и размјене искустава у свим областима, те с циљем јачања институционалних капацитета и пуног доприноса изградњи демократских процеса у Босни и Херцеговини.

И у 2009. години Централна изборна комисија БиХ учествовала је на бројним међународним конференцијама дајући допринос пуној афирмацији Босне и Херцеговине. На основу активне сарадње с невладиним сектором, те реализације неколико врло значајних пројеката, семинара и панел-дискусија, учешћа на конференцијама изборних званичника, успостављања сарадње са изборним комисијама других држава, наставка сарадње са ОЕБС-ом и ОХР-ом, активног учешћа на конференцији у оквиру Европског удружења изборних званичника, а не запостављајући свакако и едукацију свих запослених у Централној изборној комисији БиХ из различитих области, може се закључити да је Централна изборна комисија БиХ и у 2009. години извршила Законом прописане надлежности.

ДИО VI

**ЈАВНОСТ РАДА
ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ
БиХ**

1. Јавност рада Централне изборне комисије БиХ

Централна изборна комисија БиХ испуњава своју законску обавезу у погледу јавности рада и слобода приступа информацијама користећи се општеприхваћеним формалним средствима као што су интернет, конференције за новинаре, изјаве и саопштења за јавност. Водичем за приступ информацијама прописано је да се информације о раду Централне изборне комисије БиХ могу добити и неформално, путем телефона, у контакту са стручним савјетником за односе с јавношћу Централне изборне комисије БиХ. На тај начин је олакшан пут приступа информацијама којим располаже Централна изборна комисија БиХ. У 2009. години формално су поднесена 64 захтјева за приступ информацијама, на које је Централна изборна комисија БиХ одговорила благовремено у складу са Законом о слободи приступа информацијама.

Јавност рада Централне изборне комисије БиХ обезбјеђује се:

- обавјештавањем јавности о припремању и одржавању сједнице,
- давањем обавјештења о активностима Централне изборне комисије БиХ,
- одржавањем конференција за јавност,
- омогућавањем посматрачима политичких субјеката, удружењима грађана и међународним посматрачима да присуствују сједницама, да посматрају друге активности Централне изборне комисије БиХ, као и да имају приступ свим релевантним документима у складу са законом, осим ако председник Централне изборне комисије БиХ, у интересу морала, јавног реда или националне безбједности у демократском друштву или у другим случајевима одлучи другачије,
- објављивањем донесених одлука,
- путем интернет странице Централне изборне комисије БиХ,
- издавањем публикација у којима се објављују значајније одлуке, рјешења и други нормативни акти,
- на други начин који одреди Централна изборна комисија БиХ.

Сједнице Централне изборне комисије БиХ су јавне, осим у случајевима кад Централна изборна комисија БиХ расправља и одлучује о питањима која имају карактер тајности у складу са законом, када то захтијевају разлози заштите морала, јавног реда, безбједности државе, права приватности или личних права.

- Интернет страница Централне изборне комисије БиХ

Интернет страница Централне изборне комисије БиХ, www.izbori.ba, својим садржајем о најважнијим питањима информише јавност о активностима Централне изборне комисије БиХ, укључујући законске и подзаконске акте и базе података за које не постоје законске препреке објављивања.

- Конференције за новинаре и саопштења за јавност

Централна изборна комисија БиХ је у 2009. години одржала четири конференције за новинаре и објавила 34 саопштења за јавност. Конференције су организоване у ситуацијама када је требало саопштити важне одлуке и ставове Централне изборне комисије БиХ и када се сматрало да саопштење за јавност не може скренути довољно пажње примаоца информације.

Морамо нагласити да су писани медији у БиХ у 2009. години објавили око 2.300 чланака о раду Централне изборне комисије БиХ и углавном су то били интервјуи са председником или члановима Централне изборне комисије БиХ, што потврђује висок

степен отворености и транспарентности Централне изборне комисије БиХ према јавности.

2. Закључна разматрања

Имајући у виду чињеницу да је Централна изборна комисија БиХ независан, неутралан и непристрасан орган, веома је значајно истаћи да су све активности Централне изборне комисије БиХ биле доступне најширој јавности. Све ове активности подразумијевале су давање одговарајућих саопштења за јавност, сталну координацију са свим општинским изборним комисијама, одржавање конференција за новинаре, издавање одређених публикација, израду квалитетне интернет странице, поштујући основне принципе информисања јавности, као што су: **принцип отворености, принцип истинитости и одговорности, принцип координације, принцип благовремености и принцип корисности.**

**СИНТЕЗА ЗАКЉУЧНИХ
РАЗМАТРАЊА И ПРЕПОРУКЕ**

1. Синтеза закључних разматрања

Синтезом закључних разматрања жељели бисмо обухватити све кључне активности које су карактерисале рад Централне изборне комисије БиХ у 2009. години, са освртом на оне активности које су још увијек у процесу, а биће настављене и у 2010. години.

У извјештајном периоду рад и активности Централне изборне комисије БиХ односили су се прије свега на спровођење свих закона из њене надлежности, сагледавању и изради анализа, извјештаја и других информација о спроведеним Локалним изборима 2008. године (одржаним 5. октобра 2008. године), прикупљање предлога и сугестија (који су уочени током спровођења Локалних избора 2008. године) за израду текста радног материјала Нацрта закона о измјенама и допунама Изборног закона БиХ.

Такође, Централна изборна комисија БиХ покренула је и иницијативу за измјене и допуне Закона о финансирању политичких партија и доношење новог Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ, уз активно учешће чланова Централне изборне комисије БиХ у раду интерресорних радних група за израду ових измјена.

Стално иницирање одговарајућих законских измјена од Централне изборне комисије БиХ потврда је нужде за одговарајућим законодавним реформама, односно реформама изборног система у Босни и Херцеговини, који би сигурно допринио политичкој стабилности и јачању повјерења јавности у изабрану власт.

Централна изборна комисија БиХ је у 2009. години уложила додатне напоре који доприносе унапређењу изборног процеса, путем сарадње са УСАИД-ом и ОЕБС-ом у реализацији пројеката “информационог јачања” Централне изборне комисије БиХ, који ће допринијети квалитетнијем спровођењу Општинских избора 2010. године.

Због специфичности уписа бирача Брчко Дистрикта БиХ у Централни бирачки списак, Централна изборна комисија БиХ жели да подсети све надлежне државне институције, институције ентитета и институције Брчко Дистрикта БиХ на неуређеност ове проблематике коју је требало до сада ријешити, како изборни систем не би био доведен у питање, а тиме и ускраћено бирачко право за око 30.000 бирача Брчко Дистрикта БиХ на предстојећим Општинским изборима 2010. године.

У оквиру редовних активности у току 2009. године успостављана је стална сарадња и координација са Агенцијом за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ – ИДДЕЕА и Министарством за људска права и избјеглице БиХ, с циљем формирања што квалитетнијег Централног бирачког списка, како би се Општински избори 2010. године дочекали што спремније.

Посебно је значајно напоменути и чињеницу да је Централна изборна комисија БиХ значајан дио својих активности у 2009. години усмјерила ка реализацији закључака са 44. сједнице Савјета министара БиХ, који се односе на пресељење Централне изборне комисије БиХ на нову локацију у улици Данијела Озме број 7. у Сарајеву, што је у потпуности реализовано 10. 03. 2010. године.

Коначним рјешавањем свог смјештаја и стварањем бољих услова за рад, створене су претпоставке за још успјешнији рад Централне изборне комисије БиХ у примјени свих закона из њене надлежности, доприносећи тиме јачању институционалних капацитета Босне и Херцеговине.

2. Препоруке

На основу запажања и досадашњих стечених искустава у примјени закона у надлежности Централне изборне комисије БиХ, предлажемо да Парламентарна скупштина БиХ усвоји сљедеће препоруке:

1. одмах прихватити измјене и допуне Изборног закона БиХ који би требало да ступе на снагу најкасније 15 дана до дана објављивања избора, укључујући и измјене у вези са пресудом Европског суда за људска права у Стразбуру у предмету Сејдић и Финци;
2. што прије извршити потребне измјене и допуне Закона о финансирању политичких партија;
3. приступити измјенама и допунама Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ или изради новог закона;
4. задужити државне органе Босне и Херцеговине и ентитета, као и органе Брчко Дистрикта БиХ, да у складу са законом ријеше питање гласања грађана Брчко Дистрикта БиХ који немају ентитетско држављанство;
5. задужити Савјет министара БиХ да обавезе Министарство за људска права и избјеглице БиХ и Министарство цивилних послова БиХ, чије се надлежности и активности директно или индиректно одражавају на формирање Централног бирачког списка, да што прије испуне обавезе из своје надлежности у вези са тачним утврђивањем броја држављана Босне и Херцеговине са бирачким правом који имају статус избјеглог или расељеног лица, како би Општи избори 2010. године и с овог аспекта били што квалитетније спроведени;
6. наставити са успостављањем „Јединственог изборног информационог система БиХ - ЈИИСБиХ“, и у буџету институција Босне и Херцеговине обезбиједити у наредним годинама финансијска средства за његову доградњу и одржавање.

П Р И Л О З И

Прилог 1. Број уписаних бирача у ЦБС на дан 01.01.2009. године

КОД	НАЗИВ ОПШТИНЕ	УКУПНО
001	ВЕЛИКА КЛАДУША	36236
002	ЦАЗИН	47139
003	БИХАЋ	51019
004	БОСАНСКА КРУПА	22969
005	БУЖИМ	12830
006	БОСАНСКА КРУПА / КРУПА НА УНИ	1736
007	БОСАНСКИ НОВИ / НОВИ ГРАД	25740
008	БОСАНСКА ДУБИЦА / КОЗАРСКА ДУБИЦА	22363
009	ПРИЈЕДОР	76172
010	БОСАНСКА ГРАДИШКА / ГРАДИШКА	49870
011	ЛАКТАШИ	27831
012	СРБАЦ	16686
013	ПРЊАВОР	35923
014	ДЕРВЕНТА	28748
016	БОСАНСКИ БРОД / БРОД	16182
017	ОЦАК	14960
018	ОЦАК / ВУКОСАВЉЕ	3592
020	ДОМАЉЕВАЦ - ШАМАЦ	3924
021	БОСАНСКИ ШАМАЦ / ШАМАЦ	14792
022	ОРАШЈЕ	15850
023	ОРАШЈЕ / ДОЊИ ЖАБАР	1777
024	МОДРИЧА	24646
025	ГРАДАЧАЦ	32787
026	ГРАДАЧАЦ / ПЕЛАГИЋЕВО	3701
029	БИЈЕЉИНА	94289
030	БОСАНСКИ ПЕТРОВАЦ	7196
031	БОСАНСКИ ПЕТРОВАЦ / ПЕТРОВАЦ	752
032	САНСКИ МОСТ	29926
033	САНСКИ МОСТ / ОШТРА ЛУКА	4092
034	БАЊА ЛУКА	169500
035	ЧЕЛИНАЦ	14373
036	ДОБОЈ ИСТОК	9032
037	ДОБОЈ ЈУГ	3860
038	ДОБОЈ	66307
039	ТЕШАЊ	34507
042	МАГЛАЈ	18648
044	ГРАЧАНИЦА	38834
045	ГРАЧАНИЦА / ПЕТРОВО	6857
047	ЛУКАВАЦ	40137
049	СРЕБРЕНИК	33463
050	ТУЗЛА	106725
052	ЧЕЛИЋ	9081
054	ЛОПАРЕ	12330
055	ТЕОЧАК	5919
056	УГЉЕВИК	13679
057	ДРВАР	7414
058	ДРВАР / ИСТОЧНИ ДРВАР	228
059	КЉУЧ	14032
061	РИБНИК	6123
064	МРКОЊИЋ ГРАД	17556
065	ЈАЛЦЕ	22491

066	ЈАЛЦЕ / ЈЕЗЕРО	1050
067	ДОБРЕТИЋИ	1082
068	СКЕНДЕР ВАКУФ / КНЕЖЕВО	9629
070	КОТОР ВАРОШ	17868
074	ТЕСЛИЋ	39252
075	ЖЕПЧЕ	21980
077	ЗАВИДОВИЋИ	31677
078	БАНОВИЋИ	19121
079	ЖИВИНИЦЕ	47169
080	КАЛЕСИЈА	28140
081	КАЛЕСИЈА / ОСМАЦИ	3563
082	САПНА	8979
083	ЗВОРНИК	49849
084	БОСАНСКО ГРАХОВО / ГРАХОВО	2709
085	ГЛАМОЧ	4211
088	ШИПОВО	10256
089	ДОЊИ ВАКУФ	11226
091	ТРАВНИК	42160
093	ЗЕНИЦА	95694
094	КАКАЊ	30891
095	ВАРЕШ	9223
096	ОЛОВО	9309
098	КЛАДАЊ	10577
101	ШЕКОВИЋИ	6949
103	ВЛАСЕНИЦА	9856
104	БРАТУНАЦ	16867
105	СРЕБРЕНИЦА	15882
106	ЛИВНО	23855
107	КУПРЕС (ФБиХ)	3210
108	КУПРЕС (РС)	393
109	БУГОЈНО	25871
110	ГОРЊИ ВАКУФ - УСКОПЉЕ	15127
111	НОВИ ТРАВНИК	18147
112	ВИТЕЗ	20022
113	БУСОВАЧА	12602
114	ФОЈНИЦА	9780
115	КИСЕЉАК	16008
116	ВИСОКО	32049
117	БРЕЗА	11690
118	ИЛИЈАШ	15729
121	СОКОЛАЦ	10797
123	ХАН ПИЈЕСАК	3165
124	ТОМИСЛАВГРАД	16601
125	ПРОЗОР / ПРОЗОР-РАМА	10403
126	ЈАБЛАНИЦА	8595
127	КОЊИЦ	21421
129	КРЕШЕВО	4325
130	ХАЦИЋИ	19436
131	ИЛИЦА	52023
132	ИЛИЦА / ИСТОЧНА ИЛИЦА	12521
133	НОВИ ГРАД САРАЈЕВО	103843
135	ВОГОШЋА	20550
136	ЦЕНТАР САРАЈЕВО	59418
137	СТАРИ ГРАД САРАЈЕВО	36968
138	СТАРИ ГРАД САРАЈЕВО / ИСТОЧНИ СТАРИ ГРАД	1158
139	НОВО САРАЈЕВО	65207
140	НОВО САРАЈЕВО / ИСТОЧНО НОВО САРАЈЕВО	7741

141	ТРНОВО (ФБиХ)	2379
142	ТРНОВО (РС)	1283
143	ПАЛЕ (ФБиХ)	606
144	ПАЛЕ (РС)	18703
146	РОГАТИЦА	9261
147	ВИШЕГРАД	11229
148	ПОСУШЈЕ	11581
149	ГРУДЕ	11297
150	ШИРОКИ БРИЈЕГ	20141
199	ГРАД МОСТАР	90825
158	МОСТАР / ИСТОЧНИ МОСТАР	75
161	НЕВЕСИЊЕ	11350
163	КАЛИНОВИК	2073
164	ГАЦКО	7573
165	ФОЧА (ФБиХ)	1631
166	ФОЧА (РС)	16986
167	ГОРАЖДЕ	20041
168	ГОРАЖДЕ / НОВО ГОРАЖДЕ	1991
169	ЧАЈНИЧЕ	4287
170	РУДО	6939
171	ЉУБУШКИ	19618
172	ЧИТЛУК	12114
173	ЧАПЉИНА	20490
174	НЕУМ	3257
176	СТОЛАЦ	10119
177	СТОЛАЦ / БЕРКОВИЋИ	1784
179	ЉУБИЊЕ	3225
180	БИЛЕЋА	9752
181	РАВНО	986
182	ТРЕБИЊЕ	27747
183	УСОРА	4922
184	КОСТАЈНИЦА	4749
185	МИЛИЋИ	7911
200	БРЧКО ДИСТРИКТ БиХ	80622
		3046195

Прилог 2. Број уписаних бирача у ЦБС на дан 04.01.2010. године

КОД	НАЗИВ ОПШТИНЕ	УКУПНО
001	ВЕЛИКА КЛАДУША	37330
002	ЦАЗИН	48291
003	БИХАЋ	52044
004	БОСАНСКА КРУПА	23358
005	БУЖИМ	13158
006	БОСАНСКА КРУПА / КРУПА НА УНИ	1770
007	БОСАНСКИ НОВИ / НОВИ ГРАД	26247
008	БОСАНСКА ДУБИЦА / КОЗАРСКА ДУБИЦА	22838
009	ПРИЈЕДОР	78613
010	БОСАНСКА ГРАДИШКА / ГРАДИШКА	51078
011	ЛАКТАШИ	28612
012	СРБАЦ	16990
013	ПРЊАВОР	36541
014	ДЕРВЕНТА	29808
016	БОСАНСКИ БРОД / БРОД	16683
017	ОЦАК	15494
018	ОЦАК / ВУКОСАВЉЕ	3792
020	ДОМАЉЕВАЦ - ШАМАЦ	4085
021	БОСАНСКИ ШАМАЦ / ШАМАЦ	15036
022	ОРАШЈЕ	16246
023	ОРАШЈЕ / ДОЊИ ЖАБАР	1798
024	МОДРИЧА	25309
025	ГРАДАЧАЦ	33282
026	ГРАДАЧАЦ / ПЕЛАГИЋЕВО	3967
029	БИЈЕЉИНА	96597
030	БОСАНСКИ ПЕТРОВАЦ	7215
031	БОСАНСКИ ПЕТРОВАЦ / ПЕТРОВАЦ	839
032	САНСКИ МОСТ	30771
033	САНСКИ МОСТ / ОШТРА ЛУКА	4208
034	БАЊА ЛУКА	173325
035	ЧЕЛИНАЦ	14604
036	ДОБОЈ ИСТОК	9196
037	ДОБОЈ ЈУГ	3963
038	ДОБОЈ	67576
039	ТЕШАЊ	35350
042	МАГЛАЈ	18954
044	ГРАЧАНИЦА	39476
045	ГРАЧАНИЦА / ПЕТРОВО	6887
047	ЛУКАВАЦ	40704
049	СРЕБРЕНИК	34332
050	ТУЗЛА	108164
052	ЧЕЛИЋ	9318
054	ЛОПАРЕ	12487
055	ТЕОЧАК	6019
056	УГЉЕВИК	13892
057	ДРВАР	7504
058	ДРВАР / ИСТОЧНИ ДРВАР	180
059	КЉУЧ	14387
061	РИБНИК	6237
064	МРКОЊИЋ ГРАД	17812
065	ЈАЦЕ	23057

066	ЈАЈЦЕ / ЈЕЗЕРО	1058
067	ДОБРЕТИЋИ	1428
068	СКЕНДЕР ВАКУФ / КНЕЖЕВО	9763
070	КОТОР ВАРОШ	18521
074	ТЕСЛИЋ	40290
075	ЖЕПЧЕ	22471
077	ЗАВИДОВИЋИ	32114
078	БАНОВИЋИ	19407
079	ЖИВИНИЦЕ	48266
080	КАЛЕСИЈА	28926
081	КАЛЕСИЈА / ОСМАЦИ	3583
082	САПНА	9174
083	ЗВОРНИК	50976
084	БОСАНСКО ГРАХОВО / ГРАХОВО	2858
085	ГЛАМОЧ	4306
088	ШИПОВО	10426
089	ДОЊИ ВАКУФ	11500
091	ТРАВНИК	43092
093	ЗЕНИЦА	97143
094	КАКАЊ	31679
095	ВАРЕШ	9286
096	ОЛОВО	9395
098	КЛАДАЊ	10743
101	ШЕКОВИЋИ	7015
103	ВЛАСЕНИЦА	10031
104	БРАТУНАЦ	17294
105	СРЕБРЕНИЦА	15932
106	ЛИВНО	24536
107	КУПРЕС (ФБиХ)	3333
108	КУПРЕС (РС)	387
109	БУГОЈНО	26577
110	ГОРЊИ ВАКУФ - УСКОПЉЕ	15487
111	НОВИ ТРАВНИК	18634
112	ВИТЕЗ	20542
113	БУСОВАЧА	12785
114	ФОЈНИЦА	9959
115	КИСЕЉАК	16332
116	ВИСОКО	32467
117	БРЕЗА	11808
118	ИЛИЈАШ	16317
121	СОКОЛАЦ	10901
123	ХАН ПИЈЕСАК	3187
124	ТОМИСЛАВГРАД	17126
125	ПРОЗОР / ПРОЗОР-РАМА	10655
126	ЈАБЛАНИЦА	8698
127	КОЊИЦ	21662
129	КРЕШЕВО	4395
130	ХАЦИЋИ	19841
131	ИЛИЦА	53461
132	ИЛИЦА / ИСТОЧНА ИЛИЦА	12720
133	НОВИ ГРАД САРАЈЕВО	105294
135	ВОГОШЋА	21292
136	ЦЕНТАР САРАЈЕВО	59813
137	СТАРИ ГРАД САРАЈЕВО	37227
138	СТАРИ ГРАД САРАЈЕВО / ИСТОЧНИ СТАРИ ГРАД	1150
139	НОВО САРАЈЕВО	66048
140	НОВО САРАЈЕВО / ИСТОЧНО НОВО САРАЈЕВО	8117

141	ТРНОВО (ФБиХ)	2297
142	ТРНОВО (РС)	1303
143	ПАЛЕ (ФБиХ)	612
144	ПАЛЕ (РС)	19009
146	РОГАТИЦА	9396
147	ВИШЕГРАД	11303
148	ПОСУШЈЕ	11995
149	ГРУДЕ	11780
150	ШИРОКИ БРИЈЕГ	20639
151	ГРАД МОСТАР - ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА ГРАДСКОГ ПОДРУЧЈА 4	7227
152	ГРАД МОСТАР - ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА ГРАДСКОГ ПОДРУЧЈА 3	7129
153	ГРАД МОСТАР - ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА ГРАДСКОГ ПОДРУЧЈА 5	29732
154	ГРАД МОСТАР - ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА ГРАДСКОГ ПОДРУЧЈА 1	9165
155	ГРАД МОСТАР - ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА ГРАДСКОГ ПОДРУЧЈА 2	19450
156	ГРАД МОСТАР - ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА ГРАДСКОГ ПОДРУЧЈА 6	17717
157	ГРАД МОСТАР - ГРАДСКА ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА	1945
158	МОСТАР / ИСТОЧНИ МОСТАР	76
161	НЕВЕСИЊЕ	11515
163	КАЛИНОВИК	2062
164	ГАЦКО	7690
165	ФОЧА (ФБиХ)	1633
166	ФОЧА (РС)	17188
167	ГОРАЖДЕ	20110
168	ГОРАЖДЕ / НОВО ГОРАЖДЕ	1940
169	ЧАЈНИЧЕ	4378
170	РУДО	7051
171	ЉУБУШКИ	20129
172	ЧИТЛУК	12394
173	ЧАПЉИНА	20834
174	НЕУМ	3382
176	СТОЛАЦ	10302
177	СТОЛАЦ / БЕРКОВИЋИ	1797
179	ЉУБИЊЕ	3230
180	БИЛЕЋА	9858
181	РАВНО	1111
182	ТРЕБИЊЕ	28259
183	УСОРА	5128
184	КОСТАЈНИЦА	4829
185	МИЛИЋИ	8066
200	БРЧКО ДИСТРИКТ БиХ	82204
УКУПНО		3108717

Прилог број 3. Извјештај о сукобу интереса

Прилог број 4: Преглед исплаћених средстава из буџета општина политичким партијама у 2008. години

Општине у Федерацији Босне и Херцеговине

Р/Б	Назив општине	Планирано	Уплаћено	Разлика
1	Тузла	608.240,00	575.299,12	32.940,88
2	Центар Сарајево	400.000,00	400.000,00	0,00
3	Ново Сарајево	360.000,00	360.000,00	0,00
4	Бихаћ	351.000,00	350.999,94	0,06
5	Нови град Сарајево	350.000,00	350.000,00	0,00
6	Стари град Сарајево	261.000,10	229.106,41	31.893,69
7	Травник	223.200,00	223.200,00	0,00
8	Цазин	200.000,00	200.000,00	0,00
9	Сански Мост	200.000,00	192.233,00	7.767,00
10	Зеница	148.024,41	148.024,41	0,00
11	Витез	141.800,00	141.800,00	0,00
12	Коњиц	140.945,22	140.945,22	0,00
13	Живинице	130.000,00	130.000,00	0,00
14	Маглај	120.000,00	120.000,00	0,00
15	Вогошћа	120.000,00	120.000,00	0,00
16	Грачаница	112.000,00	111.999,80	0,20
17	Какањ	111.599,90	111.599,90	0,00
18	Бугојно	105.000,00	105.000,00	0,00
19	Јајце	105.000,00	105.000,00	0,00
20	Кисељак	100.000,00	100.000,00	0,00
21	Велика Кладуша	100.000,00	99.356,58	643,42
22	Градачац	100.000,00	97.600,00	2.400,00
23	Илиџа	115.000,00	96.630,00	18.370,00
24	Хацићи	90.000,00	90.000,00	0,00
25	Илијаш	90.000,02	89.095,45	904,57
26	Прозор-Рама	109.740,00	88.860,00	20.880,00
27	Орашје	95.000,00	87.083,04	7.916,96
28	Јабланица	82.800,00	82.800,00	0,00
29	Кључ	80.000,00	80.000,00	0,00
30	Тешањ	78.999,40	78.999,40	0,00
31	Читлук	70.033,23	70.033,23	0,00
32	Завидовићи	69.657,43	69.657,43	0,00
33	Горњи Вакуф Ускопље	69.000,00	69.000,00	0,00
34	Сребреник	80.000,00	54.049,21	25.950,79
35	Бановићи	53.950,00	53.950,00	0,00
36	Доњи Вакуф	50.000,00	53.548,00	-3.548,00
37	Лукавац	50.000,00	50.000,00	0,00
38	Оџак	45.000,00	45.000,00	0,00
39	Љубушки	44.999,90	44.999,90	0,00
40	Ливно	43.400,00	43.400,00	0,00
41	Широки Бријег	50.000,00	42.500,00	7.500,00
42	Жепче	55.891,20	42.260,79	13.630,41
43	Нови Травник	41.100,00	41.100,00	0,00
44	Крешево	40.463,00	40.463,00	0,00
45	Груде	36.000,00	36.000,00	0,00

46	Столац	40.000,00	34.000,00	6.000,00
47	Неум	30.000,00	30.000,00	0,00
48	Чапљина	30.000,00	30.000,00	0,00
49	Трново ФБиХ	30.000,00	29.999,60	0,40
50	Посушје	30.000,00	28.783,00	1.217,00
51	Томиславград	36.000,00	27.474,00	8.526,00
52	Сапна	35.194,42	26.249,99	8.944,43
53	Калесија	25.000,00	25.000,00	0,00
54	Бужим	30.000,00	22.562,50	7.437,50
55	Бреза	30.000,00	22.498,00	7.502,00
56	Добој Исток	27.000,00	21.240,00	5.760,00
57	Вареш	20.350,00	20.350,00	0,00
58	Фојница	16.000,00	16.483,00	-483,00
59	Кладањ	15.000,00	15.000,00	0,00
60	Купрес	12.764,75	12.764,75	0,00
61	Домањевац - Шамац	12.500,00	12.500,00	0,00
62	Равно	12.000,00	12.000,00	0,00
63	Горажде	22.000,00	11.000,00	11.000,00
64	Добој Југ	10.000,00	10.000,00	0,00
65	Челић	9.999,92	9.999,92	0,00
66	Бусовача	20.000,00	9.000,00	11.000,00
67	Теочак	9.000,00	9.000,00	0,00
68	Усора	6.000,00	6.000,00	0,00
69	Добретићи	3.000,00	3.000,00	0,00
70	Босанско Грахово	0,00	0,00	0,00
71	Гламоч	0,00	0,00	0,00
72	Олово	0,00	0,00	0,00
73	Високо	0,00	0,00	0,00
74	Босански Петровац	0,00	0,00	0,00
75	Дрвар	0,00	0,00	0,00
76	Пале-Прача	0,00	0,00	0,00
77	Фоча-Устиколина	0,00	0,00	0,00
	УКУПНО	6.540.652,90	6.306.498,59	234.154,31

Општине у Републици Српској

Р/Б	Назив општине	Планирано	Уплаћено	Разлика
1	Бијељина	370.025,50	370.025,50	0,00
2	Зворник	219.154,40	195.678,40	23.476,00
3	Добој	180.000,00	154.875,24	25.124,76
4	Козарска Дубица	136.346,71	136.346,71	0,00
5	Фоча	150.000,00	120.361,00	29.639,00
6	Дервента	110.000,00	109.953,30	46,70
7	Приједор	100.000,00	100.000,00	0,00
8	Лакташи	90.000,00	90.000,00	0,00
9	Теслић	120.000,00	87.421,00	32.579,00
10	Требиње	85.000,00	85.000,00	0,00
11	Мркоњић Град	75.000,00	75.000,00	0,00
12	Прњавор	71.697,41	71.697,41	0,00
13	Градишка	78.833,37	70.666,70	8.166,67
14	Источно Ново Сарајево	61.935,31	61.935,31	0,00

15	Босанска Крупа	28.200,05	60.000,05	-31.800,00
16	Модрича	51.462,83	51.462,83	0,00
17	Угљевик	70.000,00	42.597,00	27.403,00
18	Котор Варош	55.000,00	41.249,01	13.750,99
19	Босански Брод	60.000,00	37.930,00	22.070,00
20	Гацко	37.612,00	37.612,00	0,00
21	Нови Град	47.410,00	36.919,00	10.491,00
22	Источна илица	37.302,96	35.171,76	2.131,20
23	Шамац	57.200,00	34.546,00	22.654,00
24	Невесиње	38.452,00	33.300,00	5.152,00
25	Пале	38.600,00	29.411,78	9.188,22
26	Соколац	40.000,00	27.256,00	12.744,00
27	Братунац	40.995,00	26.511,00	14.484,00
28	Билећа	25.000,00	25.000,00	0,00
29	Милићи	40.252,74	24.105,02	16.147,72
30	Кнежево	23.712,68	23.712,68	0,00
31	Сребреница	30.000,00	23.596,00	6.404,00
32	Србац	30.000,00	22.244,00	7.756,00
33	Рогатица	28.000,00	21.000,00	7.000,00
34	Власеница	22.000,00	19.900,00	2.100,00
35	Вишеград	23.175,00	19.048,00	4.127,00
36	Челинац	21.749,00	18.799,00	2.950,00
37	Пелагићево	17.000,00	17.000,00	0,00
38	Шипово	16.200,00	16.200,00	0,00
39	Трново РС	12.000,00	12.000,00	0,00
40	Оштра Лука	10.200,00	10.200,00	0,00
41	Ново Горажде/Устипрача	10.000,00	10.000,00	0,00
42	Калиновик	10.000,00	10.000,00	0,00
43	Костајница	9.999,95	9.999,95	0,00
44	Рибник	10.000,00	9.999,95	0,05
45	Љубиње	10.000,00	9.421,30	578,70
46	Рудо	10.000,00	9.279,00	721,00
47	Лопаре	22.000,00	9.089,87	12.910,13
48	Шековићи	9.411,84	7.644,96	1.766,88
49	Берковићи	7.500,00	7.500,00	0,00
50	Чајниче	7.000,00	7.000,00	0,00
51	Ист. С. Град Сарајево	8.660,00	6.670,45	1.989,55
52	Осмаци	6.800,00	6.600,00	200,00
53	Хан Пијесак	12.000,00	5.000,00	7.000,00
54	Доњи Жабар	4.500,04	4.500,04	0,00
55	Крупа на Уни	2.218,20	2.218,20	0,00
56	Вукосавље	4.694,00	2.190,53	2.503,47
57	Источни Дрвар	1.038,00	1.038,00	0,00
58	Петрово	4.000,00	500,00	3.500,00
59	Купрес РС	0,00	0,00	0,00
60	Источни Мостар	0,00	0,00	0,00
61	Језеро	0,00	0,00	0,00
62	Бос. Петровац- Дринић	0,00	0,00	0,00
	УКУПНО	2.899.338,99	2.594.383,95	304.955,04

Прилог број 4.1: Преглед исплаћених средстава из буџета градова политичким партијама у 2008. години

Градови у Федерацији Босне и Херцеговине

Р/Б	Назив града	Планирано	Уплаћено	Разлика
1	Град Сарајево	311.997,68	318.498,34	-6.500,66
2	Град Мостар	483.308,52	483.308,52	0,00
	УКУПНО	795.306,20	801.806,86	-6.500,66

Градови у Републици Српској

Р/Б	Назив града	Планирано	Уплаћено	Разлика
1	Град Источно Сарајево	61.944,00	61.944,00	0,00
2	Град Бања Лука	800.000,00	799.896,76	103,24
	УКУПНО	861.944,00	861.840,76	103,24

Прилог број 5: Преглед санкционисаних политичких партија

Ред. бр.	Назив политичке партије	Број и датум одлуке	Износ казне у КМ	
1	Партија демократског прогреса	01-07-6-315/09 од 22.01.2009.	8.000,00	Казне ради кршења закона у 2005. години
2	Социјалдемократска партија БиХ (СДПБиХ)	01-07-6-317/09 од 19.02.2009.	2.000,00	
3	Зелени Босне и Херцеговине	01-07-6-318/09 од 22.01.2009.	1.600,00	
4	Партија демократског прогреса РС (ПДП РС)	01-07-6-787/09 од 12.02.2009.	1.000,00	Казне ради кршења закона у 2006. години
5	Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик	01-07-6-788/09 од 12.02.2009.	700,00	
6	Хрватска странка права БиХ – Ђапић – др Јуришић	01-07-6-785/09 од 12.02.2009.	2.500,00	
7	Хрватски блок БиХ	01-07-6-786/09 од 12.02.2009.	3.100,00	
8	Хрватска демократска заједница 1990	01-07-6-784/09 од 12.02.2009.	500,00	
9	Странка за Босну и Херцеговину	01-07-6-970/09 од 19.02.2009.	2.700,00	
10	Српска демократска странка	01-07-6-966/09 од 19.02.2009.	1.200,00	
11	Српска омладинска странка - Нови нараштаји РС	01-07-6-967/09 од 19.02.2009.	5.000,00	
12	Социјалистичка партија	01-07-6-965/09 од 19.02.2009.	1.650,00	
13	Странка демократске акције (СДА)	01-07-6-969/09 од 19.02.2009.	1.500,00	
14	Социјалдемократска унија БиХ (СДУБиХ)	01-07-6-964/09 од 19.02.2009.	5.000,00	
15	Српска радикална странка – др Војислав Шешел	01-07-6-968/09 од 19.02.2009.	1.000,00	
16	Демократски покрет Српске - ДЕПОС	01-07-6-1129/09 од 26.02.2009.	5.800,00	
17	Демократска патриотска странка	01-07-6-1130/09 од 26.02.2009.	1.000,00	
18	Социјалдемократска партија БиХ (СДПБиХ)	01-07-6-1209/09 од 05.03.2009.	700,00	
19	Либералнодемократска странка БиХ (ЛДСБиХ)	01-07-6-1208/09 од 05.03.2009.	5.000,00	
20	Босанско-подрињска народна странка	01-07-6-1204/09 од 05.03.2009.	1.000,00	

21	Европска еколошка странка Е-5	01-07-6-1205/09 од 05.03.2009.	1.000,00	
22	ХСС-НХИ (Извјештај ХССБиХ)	01-07-6-1206/09 од 05.03.2009.	3.000,00	
23	Народна бошњачка странка	01-07-6-1207/09 од 05.03.2009.	16.600,00	
24	Демократски народни савез ДНС	01-07-6-1387/09 од 19.03.2009	5.300,00	
25	Демократска народна заједница БиХ ДНЗБиХ	01-07-6-1388/09 од 19.03.2009	500,00	
26	Конгресна народна странка КНС	01-07-6-1389/09 од 19.03.2009	7.350,00	
27	ХСС-НХИ - (извјештај Нова хрватска иницијатива)	01-07-6-1390/09 од 19.03.2009	1.000,00	
28	Српска радикална странка РС (СРСРС)	01-07-6-1391/09 од 19.03.2009	1.600,00	
29	Странка СПАС	01-07-6-1392/09 од 19.03.2009	700,00	
30	Српски покрет обнове РС (СПОРС)	01-07-6-1393/09 од 19.03.2009	500,00	
31	Зелени БиХ	01-07-6-1394/09 од 19.03.2009	11.000,00	
32	Демократска странка инвалида БиХ (ДСИБиХ)	01-07-6-1386/09 од 19.03.2009	5.900,00	
33	Народна странка Радом за бољитак	01-07-6-1492/09 од 26.03.2009	5.000,00	
34	Хрватска демократска заједница БиХ (ХДЗБиХ)	01-07-6-858/09 од 16.07.2009	3.700,00	Казне ради кршења закона у 2007. години
35	Партија демократског прогреса РС (ПДПРС)	01-07-6-866/09 од 16.07.2009	1.000,00	
36	Социјалдемократска унија БиХ (СДУБиХ)	01-07-6-873/08 од 16.07.2009	2.500,00	
37	Странка за Босну и Херцеговину	01-07-6-667/09 од 16.07.2009	2.500,00	
38	Српска радикална странка – др Војислав Шешел	01-07-6-819/09 од 16.07.2009	700,00	
39	Српска демократска странка (СДС)	01-07-6-860/09 од 16.07.2009	900,00	
40	Народна бошњачка странка	01-07-6-861/09 од 16.07.2009	600,00	
41	Хрватски правашки блок БиХ	01-07-6-875/09 од 16.07.2009	300,00	
42	Демократи БиХ	01-07-6-865/09 од 16.07.2009	300,00	
43	ХСС-НХИ	01-07-6-3403/09 од 16.07.2009	1.000,00	

44	Хрватски блок БиХ	01-07-6-1166/09 од 16.07.2009	400,00
45	Хрватска народна заједница	01-07-6-3411/09 од 16.07.2009	300,00
16	Демократска патриотска странка	01-07-6-1189/09 од 16.07.2009	200,00
47	Хрватска странка права БиХ Ђапић-др Јуришић	01-07-6-754/08 од 10.09.2009	500,00
48	Народна демократска странка	01-07-6-1025/08 од 10.09.2009	5.500,00
49	Савез независних социјалдемократа-СНСД- Милорад Додик	01-07-6-859/08 од 10.09.2009	3.500,00
50	Социјалистичка партија	01-07-6-837/08 од 10.09.2009	500,00
51	Странка демократске акције (СДА)	01-07-6-836/08 од 10.09.2009	1.000,00
52	Босанскохерцеговачка патриотска странка - Сефер Халиловић	01-07-6-3402/08 од 08.10.2009.	500,00
53	Босанскохерцеговачка подрињска народна странка	01-07-6-864/08 од 08.10.2009	470,00
54	Демократска народна заједница (ДНЗ)	01-07-6-3408/08 од 08.10.2009.	1.000,00
55	Грађанска демократска странка (ГДС)	01-07-6-3410/08 од 08.10.2009.	1.500,00
56	Српска радикална странка Републике Српске	01-07-6-3404/08 од 08.10.2009.	1.500,00
57	Странка пензионера- умировљеника БиХ	01-07-6-3409/08 од 08.10.2009.	500,00
58	ХСС-НХИ	01-07-6-3403-1/08 од 22.10.2009.	11.700,00
59	ЛДСБиХ	01-07-6-863/08 од 04.12.2009.	11.700,00
60	Народна странка Радом за бољитак	01-07-6-3406/08 од 10.12.2009.	8.000,00
61	Социјалдемократска странка БиХ	01-07-6-755/08 од 23.12.2009.	7.000,00
	Укупно изречене казне		179.670,00